

22. august 2019

SOLN

DI-2019-11095

Deres journalnummer: 2019-1468

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Sendt pr. e-mail til: bioenergi@ens.dk,
dowi@ens.dk, sms@ens.dk

Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning (ændring af de fem gældende støtteordninger til anvendelse af biogas)

DI takker for muligheden for at kommentere på ovenstående høring.

Som indledende bemærkning vil DI gerne kvittere for, at energiforligskredsen har lagt vægt på ikke at trække tæppet væk under investorer og derfor valgte at justere dispensationsmulighederne for at søge om støtte i henhold til de nu gældende støtteordninger. Dette muliggør færdiggørelsen af en række projekter, hvor investorerne ellers var kommet i en uforskyldt investeringsklemme. Stabile og troværdige investeringsvilkår er altafgørende for den fremadrettede grønne omstilling i Danmark.

Generelle bemærkninger til forslaget

DI finder grundlæggende, at klimaindsatsen bør være så omkostningseffektiv som muligt, og lovgivningen bør være så tydelig som muligt for at fremme investeringssikkerheden.

Biogas spiller en vigtig rolle i forhold til at nå regeringens mål om at reducere udledningen af drivhusgasser med 70 pct. i 2030. For at Danmark kan nå i mål med denne reduktion i udledningerne, er det nødvendigt at tage alle virkemidler i brug, og derfor er det særdeles vigtigt, at der fortsat sker en udbygning af biogas.

Energiforliget fra 2012 har forankret den grønne gas som ét af de tre bærende ben i Danmarks grønne omstilling. En vindmølle leverer strøm, når det blæser, og en solcelle leverer strøm, når solen skinner. Når der produceres biogas, behandles samtidig restproduktiver fra landbruget, næringsstofferne fra madaffaldet recirkuleres, og der løses en række miljøproblemer. På denne måde bidrager biogassen i kombination med sol og vind til en fossilfri fremtid.

Danmark har yderligere en kæmpe fordel ved brugen af gas, da der allerede er en komplet gasinfrastruktur, som er klar til brug. Konverteringen fra naturgas til biogas og opgraderet biogas er derfor langt nemmere i Danmark end i andre lande.

DI mener derfor, at det er særdeles afgørende for den fremadrettede udvikling af energisektoren og opfyldelse af de politiske mål inden for klima og energi, at vilkårene for biogasudviklingen ikke spænder ben. Ringe vilkår vil medvirke til, at industrien fortsat vil anvende naturgas eller fossile brændsler, og udfases gassen helt, vil Danmark få et mindre robust, diversificeret og grønt energisystem.

Definitioner og formuleringer

Der er i lovudkastet behov for definitioner af flere begreber for at sikre en entydig tolkning af lovforslaget. Med benævnelser som "anlæg", "opgraderingsanlæg" og "biogasanlæg" bør det fremgå tydeligere, hvornår der er tale om hvad. Dette er af særlig betydning i tilfælde, hvor biogasproduktionsanlæg og opgraderingsanlæg ikke har samme ejer, samt i forhold til et eventuelt fremtidigt beregningsgrundlag for metantab, og hvorvidt det kun vedrører "støttemodtagers anlæg" (altså opgraderingsanlægget) eller også det bagvedliggende biogasproduktionsanlæg – uanset ejerforhold for hvert af anlæggene.

Yderligere bør begrebet "irreversibel investering" også præciseres, så det er klart, hvad der helt nøjagtigt udgør en investering.

Generelt bør lovændringen gennemgås for at sikre, at man hele vejen igennem har været stringent i ordlyden. Som eksempel lægger § 35 g, stk. 1 og 2 op til, at der ydes støtte betinget af et støttetilsagn. § 35 g, stk. 4 til 7, bruger ordlyden 'kan meddele tilsagn', og lægger dermed op til, at ministeren også kan undlade at meddele tilsagn. En sådan usikkerhed er problematisk. Eksisterende biogasanlæg har retskrav på støtte under den nuværende ordning. Hvis reglerne er utydelige eller lægger op til meget brede skønsbeføjelser for myndigheder, øges risikoen for, at det ikke er de bedste og mest omkostningseffektive projekter, som ender med at få støtte. Herved opstår der risiko for samfundsøkonomisk spild.

Årsnorm

Energiaftalen fra 2018 lægger et loft over, hvor stor en produktion de eksisterende anlæg kan opnå støtte til. Ifølge aftalen skal produktionsloftet beregnes "*for hvert eksisterende anlæg som en årsnorm gange det antal år, der kan gives støtte*". Når produktionsloftet er defineret således, sikres det, at årsnormen i praksis er et gennemsnit over investeringslevetid. Dette gennemsnit er med til at bevare anlæggenes fleksibilitet, så det er tilladt for den samlede årsproduktion at variere omkring årsnormen.

I lovforslaget er produktionsloftet udeladt, og årsnormen er ændret til at være et årligt maksimum, hvilket er en forringelse i forhold til de rammer, der fastlægges i Energiaftalen. Forslaget forudsætter en driftstid på 98 pct. over anlæggets levetid, og for opgraderingsanlæg kan denne ikke længere opnås, når år, hvor driftstiden er under 98 pct., ikke kompenseres af år med en højere driftstid.

Muligheden for at kunne overføre produktion fra et enkelt år til det efterfølgende er afgørende for mange anlæg, og derfor vil DI gerne opfordre til, at lovforslaget bringes i overensstemmelse med Energiaftalen, da man derved undgår at introducere yderligere begrænsninger for investorerne med tilbagevirkende kraft.

Såfremt det fastholdes, at produktionsloftet fjernes, bør den forudsatte driftstid på 98 pct. ændres til 100 pct., da antagelsen om en driftstid på 98 pct. skulle betragtes som et gennemsnit over anlæggets levetid og ikke som en begrænsning hvert år. På den måde belønner man de anlæg, der er maksimalt effektive samtidig med, at investeringen i anlægget og den fortsatte drift og forbedring af anlægget, hvilket også er hensigten bag lovforslaget.

Yderligere bør der principielt også være støtte til biogasproduktion den 29. februar i skudår, hvilket udkastet til årnormsligning ikke tager højde for.

Betingelser for tilskud

For at kunne modtage støtte skal anlæggene leve op til grænseværdier for metanudslip. Disse grænseværdier er endnu ikke fastlagte, hvilket kan betyde, at anlæg skal investere betydeligt i ny teknologi. At grænseværdierne er ukendte gør det vanskeligt at forholde sig til omfanget af disse investeringer.

Lovforslaget lægger yderligere op til, at ministeren bemyndiges til at fastsætte krav om opfyldelse af bæredygtighedskriterier, og i lovbemærkningerne udvides dette til at være generelle bæredygtighedskriterier i medfør af VE II-direktivet, hvilket endnu ikke er implementeret i dansk lovgivning, hvorfor det er svært at forudsige, hvad dette helt præcist vil indebære.

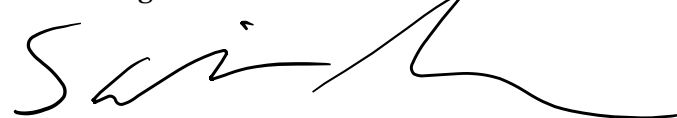
Der bør derfor i lovforslaget tilføjes, at anlæggene skal leve op til disse krav med et rimeligt varsel, således at de kan nå at indrette sig i forhold de specifikke krav og foretage eventuelle nye investeringer, hvis det kræves.

Bemærkninger til konkrete formuleringer i udkastet til lovforslaget

Ad § 2, pkt. 2 med henvisning til § 35d, stk. 5: Det foreslås, at biogasproducenter skal indberette måledata, og at det kan besluttes, at målingerne skal udføres af det lokale distributions selskab. Gasdistributionselskaberne i Danmark er nu statsligt ejede, og derfor vil det være en unødvendig administrativ byrde, at en biogasproducent skal indhente data fra det offentlige (gasdistributionselskaberne) for at aflevere samme data til det offentlige (Energistyrelsen).

DI står naturligvis til rådighed skulle der være behov for uddybning af vores bemærkninger.

Med venlig hilsen

Sofie Laurentzius Nielsen
Sekretariatsleder
DI Bioenergi

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
ATT.: bioenergi@ens.dk

DATO: 22. august 2019
PROJEKTNR.: 4012002
jpl/HKA

Hørings svar på forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning – jeres j. nr. 2019-1468

Det påtænkte stop for støtte til nye anlæg og den 20 årige begrænsning af støtten kan medføre, at et væsentligt uindfriet potentiale for anvendelse af biogas produceret fra spildevandsslam ikke indfries. Dette vil være til ugunst for klima og miljø.

Sammenlignet med andre sektorer, herunder landbruget, er der nogle væsentlige økonomiske og klima/miljømæssige fordele ved anvendelse af biogas fra vandsektoren.

Anvendelse af biogas fra spildevandsslam til el- og varmeproduktion, levering til bygasnet mv. er omkostningseffektiv, da spildevandsselskaberne får leveret "råstoffet" – spildevand, hvorfra slammet til biogasproduktion udvindes – direkte til renselanlægget via kloaksystemet.

Spildevandsslam opstår som et biprodukt af en aktivitet, nemlig rensning af spildevand, som spildevandsselskabet skal varetage for samfundet - uanset om biogas fra slamudrådningen på renselanlæggene nyttiggøres eller ej. Dertil kommer, at udrådning af spildevandsslam reducerer slammængden med 35 – 40 %, hvorved den mængde slam, der skal køres væk fra renselanlægget, reduceres markant.

De samme forhold, som gør anvendelse af biogas fra spildevandsslam omkostningseffektiv, giver de klima/miljømæssige fordele. Der skal bruges forholdsvis få materialer, ressourcer, transport mv. for at anvende biogas produceret fra udrådning af spildevandsslam. Dette betyder en mindre miljøpåvirkning og udslip af færre drivhusgasser.

Tal fra 2018 fra Forsyningssekretariatet viser, at 43 af 103 spildevandsselskaber udrådner spildevandsslam. Mængden af spildevandsslam fra de 43 spildevandsselskaber udgør 66 % af den totale mængde overskudsslam fra samtlige 103 spildevandsselskaber. Der er altså pt. en tredjedel af slammet, der ikke udrådnes.

Spildevandsselskabet Vandmiljø Randers påtænker at øge deres nuværende produktion og anvendelse af biogas. Men de foreslåede regler kan medføre, at selskabet ikke kan få støtte til produktionsforøgelsen, hvilket vil give en reduktion af indtægter på et tocifret millionbeløb over en 20 årig periode, og dermed at selskabet ikke vil iværksætte forøgelsen af biogasproduktionen.

Landets største spildevandsselskab, BIOFOS, kan blive nødsaget til direkte afbrænding (flaring) af en væsentlig mængde af deres biogas fremfor at anvende biogassen som følge af de foreslåede regelændringer.

Spildevandsselskabernes produktion og anvendelse af biogas medvirker direkte til at indfri regeringens nationale målsætning om 70 % reduktion af udledninger af CO₂ og andre drivhusgasser. En mindre anvendelse af produceret biogas fra spildevandsslam vil gøre det sværere at realisere dette mål.

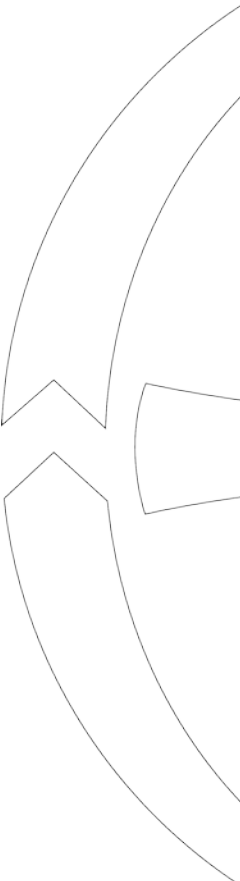
Begrænsning af støtte til anvendelse af spildevandsslam til biogasanvendelse vil også kunne føre til højere vandpriser. Den gældende regulering af vandselskabernes økonomiske rammer indebærer nemlig, at overskud i spildevandsselskaberne – herunder som følge af anvendelse af biogas – i høj grad kommer spildevandsselskabernes kunder til gode i form af lavere priser. BIOFOS har oplyst, at hele salgssummen af biogassen gives i rabat til selskabets kunder, hvilket svarede til 15 % af prisen i 2018.

Endelig skal vi nævne, at det er væsentligt, at de forventede fremtidige udgifter til dokumentation og lækagekontrol ikke bliver større end nødvendigt, således at de ikke underminerer det økonomiske grundlag for anvendelse af biogas.

Med venlig hilsen

Carl-Emil Larsen
DANVA

Klima- Energi- og Forsyningsministeriet

[indsendt pr. e-mail iht. høringsbrev til
bioenergi@ens.dk med kopi til ens@ens.dk, dowi@ens.dk og sms@ens.dk]

Hørsholm den 19. august 2019

433-30/PGK/crp

J.nr. 2019-1468

J.nr. 2019-1468 ” Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning (ændring af de fem gældende støtteordninger til anvendelse af biogas)”

Dansk Gasteknisk Center (DGC) takker for det modtagne materiale og fremsender på den efterfølgende side vores høringssvar.

Hvis der er behov for uddybende kommentarer eller bemærkninger i forhold til vores høringssvar, er vi til rådighed herfor.

Med venlig hilsen

Dansk Gasteknisk Center a/s

Per G. Kristensen

Chef for forretningsudvikling

DGC's kommentarer til udkast til " Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning":

Årsnorm for produktionen

DGC finder, at der er en stor risiko for, at man ved at indføre en årsnorm for produktionen på de enkelte biogasværker i væsentlig grad lægger en dæmper på den fremtidige teknologiske udvikling på biogasområdet. Incitamentet for at indføre ny og forbedret teknologi, som fx kan øge gasudbyttet og udnyttelsesgraden på biomassen, vil ved en sådan planøkonomisk løsning forsvinde for de eksisterende værker. DGC foreslår, at det overvejes, om der under det finanspolitiske låg eventuelt kan indføres en vis fleksibilitet, således at incitamentet til at indføre forbedringer kan bevares.

Fleksibilitet i brug af biogas

I den nuværende støtteordning er der ikke nogen binding på, hvorledes gassen bliver brugt, og DGC finder, at det bør der heller ikke være fremover. DGC foreslår, at det gøres helt klart, at det er muligt at beholde støtten inden for rammerne (årsnormen), men også at tage støtten med til et andet udnyttelsesområde. Set i et 20-årigt perspektiv med de forandringer energisektoren undergår, er det ikke sikkert, at der fx er brug for en tidsmæssig flad produktion af el fra biogas. Det bør således være muligt at tage årsnormen med over til fx procesanvendelse eller opgradering af biogas til injektion i nettet. Hvis ikke der åbnes for denne mulighed, må der imødeses en række konkurser på anlæg, hvor der fx i dag alene er en aftager af gassen fra en biogasproduktion, og denne aftager ikke i fremtiden har brug for biogassen.

Egenkontrol og periodisk kontrol

DGC finder, at det er godt, at der gives mulighed for at udstede konkrete krav til biogassektoren om bæredygtighed og mindskning og dokumentation af emissionerne af drivhusgasser.

Miljømæssige konsekvenser af forslaget

Det må være en fejl, når man samlet tilskriver lovforslaget at have "positive miljømæssige og klimamæssige konsekvenser". Under afsnittet økonomi for det offentlige konkluderes, at forslaget vil give en besparelse på udbetalt støtte i fremtiden, idet forslaget vil give en mindre produktion af biogas i fremtiden. Når biogassen medfører en miljøforbedring, og det gør den ikke alene for klimaet, men også for nærmiljøet på landet og i forhold til udnyttelse af næringsstofferne, så må mindre biogasproduktion siges at være negativt for miljøet. Alene indførelsen af egenkontrol og periodisk kontrol for lækage af drivhusgasser kan siges at have positive miljømæssige og klimamæssige konsekvenser. Mindskningen af fremtidig biogasproduktion er negativ for miljø og klima.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Sendt til bioenergi@ens.dk med
kopi til dowi@ens.dk og sms@ens.dk

Dansk Gas Distribution

www.danskgasdistribution.dk
CVR-nr. 27 21 04 06

Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning (ændring af de fem gældende støtteordninger til anvendelse af biogas) – J.nr. 2019-1468

21. august 2019

Vores ref. STIHA
stiha@danskgasdistribution.dk
Tlf. +45 25 19 45 02

Dansk Gas Distribution A/S og HMN GasNet A/S har modtaget lovforslag om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning (ændring af de fem gældende støtteordninger til anvendelse af biogas) i høring.

På vegne af Dansk Gas Distribution A/S og HMN GasNet A/S bemærkes følgende:

Lovforslaget implementerer dele af energiaftalen af 29. juni 2018, hvor det blev besluttet at sætte stop for nye anlæg på de eksisterende støtteordninger til biogas i 2020 og samtidigt indføre individuelle produktionslofter for støttemodtagere, som er omfattet af ordningerne. Lovforslaget gennemfører samtidig energiforligskredsens beslutninger af 8. februar 2019 og 4. april 2019 vedrørende de nærmere kriterier for stop af tilgang af nye støttemodtagere fra den 1. januar 2020.

Dansk Gas Distribution A/S og HMN GasNet A/S har overordnet set ingen bemærkninger til lovforslaget.

Konkret skal det til lovforslagets § 2, nr. 4, foreslås, at ministeren kan meddele tilsagn om pristillæg efter naturgasforsyningslovens § 35 g., stk. 1 og 2, til opgraderingsejere, som ikke opfylder betingelserne for dispensation efter naturgasforsyningslovens § 35 g., stk. 4 - 6, i tilfælde af, at opgraderingsejer har foretaget irreversible investeringer i forventning om tilslutning til gasnettet i 2019 i henhold til aftale med distributionsselskabet, men hvor tilslutningen til gasnettet er blevet forsinket til 2020 af uforudsete og udefrakommende årsager. Det kan eksempelvis være forsinkelser i kommunale/statslige myndighedsbehandling, leverancer fra leverandører af tekniske anlæg eller distributions-selskabets nettilslutning.

Det vurderes, at der i givet fald vil være tale om meget få projekter, som vil blive omfattet af denne mulighed, men det vil medvirke til at undgå, at nogle opgraderingsejere, som har foretaget irreversible investeringer, kommer i klemme ved overgangen til de nye støttevilkår.

Vores ref. STIHA

Med venlig hilsen
På vegne af HMN GasNet A/S og Dansk Gas Distribution A/S

Stig Hjorth Andersson
Chefkonsulent

ENS FOR - Bioenergi

Fra: Bo Asmussen <boa@envogroup.dk>
Sendt: 13. august 2019 18:17
Til: ENS FOR - Bioenergi
Emne: j.nr. 2019-1468_ENVO Group A/S - Høringssvar til forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi m.m.

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Biogas Stop af støtteordning og Loft over støtte

Kære,

Nedenstående kommentarer fra ENVO vedrørende **j.nr. 2019-1468**

ENVO Biogas Tønder A/S som interessepart i denne sammenhæng for høringssvar til forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning (ændring af de fem gældende støtteordninger til anvendelse af biogas) udsendt d. 10. juli 2019.

Til det fremsendte forslag til ændring af lovgivningen har ENVO Group A/S og ENVO Biogas Tønder A/S følgende kommentarer:

Sletning af §35c og erstatning med ny §35g

Vi forstår, at den eneste reelle ændring der sker i tilskuddet til biogas ved erstatning af §35c med §35g er en reduktion af "kompensationstilskuddet" fra 26 kr./GJ til 21 kr./GJ.

Når hele §35c alligevel slettes og erstattes af en helt ny §35g, giver det uro blandt investorer og långivere (banker) der skal uddybes og forklares en sådan ændring og er svært at forstå, hvorfor lovtekst slettes og erstattes af en anden, hvis der ikke sker nogen reel ændring.

Vi vil derfor foreslå, at §35c stk. 1 bevares, idet den ikke medfører en ændring i tilskuddet. Og endvidere at ændringen af §35c, stk. 2 begrænses til at 26 kr./GJ ændres til 21 kr./GJ pr. 1. januar 2020.

Regulering af Basistilskuddet og Kompensationstilskud

Det fremgår, at Basistilskuddet på 82,2 kr./GJ reguleres d. 1. januar hvert år fra 2020. Af den formulering er det ikke tydeligt om den første regulering i henhold til loven vil ske pr. 1. januar 2020 eller pr. 1. januar 2021.

Vi vil foreslå en tydeliggørelse af dette, f.eks. ved at tilføje "*Første regulering sker pr. 1. januar 2020 baseret på udviklingen i nettoprisindeks og i prisen på naturgas for 2019*" dermed undgå misforståelser

Fyldestgørende ansøgning

Der er flere steder anvendt begrebet "Fyldestgørende ansøgning", f.eks. i forbindelse med ansøgning om tilsagn om støtte inden 1. maj. 2020 i §35g, stk. 7. I denne sammenhæng finder vi det hensigtsmæssigt, at det tydeliggøres hvad en "fyldestgørende ansøgning" skal omfatte. Dette gælder specielt for de anlæg, der skal have tilsagn efter reglerne i §35g, stk. 6.

Gaspoint Nordic

I §35g, stk. 2 og andre steder er refereret til Gaspoint Nordic. Det er vores opfattelse, at der i fremtiden ikke vil være noget der hedder Gaspoint Nordic, og at det i fremtiden kommer til at hedde EEX Market Data.

Vil i bekræfte modtagelsen af fremsendte forslag?

Yours sincerely / Med venlig hilsen

Bo Asmussen

Chief Executive Officer

ENVO Group A/S

Office: +45 72 34 42 20

Mobil: +45 41 73 42 00

E-mail: boa@envogroup.dk

Vestvejen 170-172, 6200 Aabenraa, Denmark

<http://www.envogroup.dk>

CVR nr.: 33 50 65 11

Bank: Sydbank

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Sendt pr. e-mail til: bioenergi@ens.dk, dowi@ens.dk, smsh@ens.dk

Den 22. august 2019

J. nr. 2019-1468

Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning (ændring af de fem gældende støtte-ordninger til anvendelse af biogas)

E.ON Danmark A/S takker for muligheden for at kommentere på udkastet til lovforslag. E.ON finder grundlæggende, at miljø- og klimaindsatsen bør være så omkostningseffektiv som muligt, og lovgivningen bør være så tydelig som mulig for at fremme investeringssikkerheden.

Hvis reglerne er utydelige eller lægger op til meget brede skønsmålinger for myndigheder, øges risikoen for, at det ikke er de bedste og mest omkostnings-effektive projekter, som ender med at få støtte. Herved opstår der risiko for samfundsøkonomisk spild. En række af E.ONs bemærkninger i det følgende vil påpege steder, hvor loven bør gøres mere tydelig.

Generelle bemærkninger

Fjernelse af multiplikator i fastsættelsen af årsnorm

Lovforslaget implementerer dele af energiaftalen af 29. juni 2018, hvor det blev besluttet at stoppe støtten for nye anlæg på de eksisterende støtteordninger i 2020 og samtidigt indføre individuelle produktionslofter for støttemodtagere.

Der indføres med lovforslaget et loft over den maksimale årlige produktionsmængde, som støttemodtagere kan opnå støtte til. Loftet har til formål at sikre budgetmæssig kontrol for staten, investorsikkerhed samt bedre forudsigelighed for støtteordningerne til biogas, da disse ikke er underlagt et udgiftsloft.

I dets nuværende form medfører lovforslagets § 35 h, at den maksimale årlige støtteberettigede mængde opgraderet biogas (årsnormen), der leveres til naturgasforsyningsnettet, beregnes ved følgende formel: $\text{Årsnorm [GJ/år]} = \text{kapacitet [Nm}^3 \text{ opgraderet gas pr. time]} \times \text{brændværdi af gas [GJ nedre brændværdi/m}^3] \times 8760 \text{ [timer]} \times 98 \%$.

Mens E.ON principielt kan støtte en årsnormsmekanisme, finder E.ON, at der ikke bør være en forudsat driftstid i ligningen. Biogasanlæg kan i princippet producere maksimalt gas-output døgnet rundt året rundt, hvis driften er effektiv og tilstrækkelige back-up løsninger findes.

Ved at fjerne multiplikatoren på 0,98 fra ligningen, belønner man de anlæg, som er mest effektive, og som har investeret i driftsudstyr (opgraderingsanlæg, pumper, varmevekslere, omrørere osv.), som kan tåle maksimal opetid og/eller sikret ved redudans. En række biogasanlæg har med dygtighed forhandlet sig til (og betalt for) garantier for meget høj opetid fra hardwareleverandørerne, og det bør biogasanlæg belønnes for.

Hvis man beholder multiplikatoren på 0,98 forsvinder incitamentet til at øge anlæggenes effektivitet udover 98 %, hvilket er uhensigtsmæssigt og samfundsøkonomisk uklogt. Staten vil derfor understøtte den effektive brug af de investeringer, der nu engang er gjort i biogasanlæggene, ved at fjerne multiplikatoren på 0,98.

Hvis implementeringen af Energiaftalen medfører, at årsnormen for opgradering af biogas til naturgasnettet fastsættes ud fra en produktionskapacitet, der er mindre end den tekniske kapacitet, vil det kunne have den uheldige konsekvens, at statslige tilskud til opgradering af biogas vil blive modarbejdet af en regnskabsteknisk antagelse om lavere driftstider end de teknisk mulige.

Det bør i forlængelse heraf noteres, at lovbemærkningerne understreger, at årsnormen er søgt fastsat således, at den understøtter produktionsniveauet, som støttemodtageren har investeret i og dermed har haft en forventning om at opnå på sigt. Det virker således ulogisk at antage, at private aktører skulle have investeret med en forventning om ikke at udnytte den tekniske kapacitet til sit maksimum. Det virker også uhensigtsmæssigt, at den danske stat skulle modvirke en fuld udnyttelse af det tekniske maksimum.

Det fremgår endvidere af lovbemærkningerne, at "det er vurderingen, at den tekniske produktionskapacitet, ligesom tilslutningskapaciteten, giver et retvisende billede af, hvilken biogasmængde ejeren af opgraderingsanlægget har kunnet forvente at opnå støtte til". Undlader man at indføre en kunstig og uhensigtsmæssig begrænsning på 2% i den tekniske produktionskapacitet, understøttes investeringen i anlægget og den fortsatte drift og forbedring af anlægget, hvilket også er hensigten bag lovforslaget. Det bør her bemærkes, at en fortsat "udbygning og effektivisering af teknologien" er målsætningen i energiaftalen af 29. juni 2018.

Endvidere bør der principielt også være støtte til biogasproduktion den 29. februar i skudår, hvilket udkastet til årsnormsligning ikke tager højde for.

Fjernelse af upræcise og fejlagtige bemærkninger

I bemærkningerne til lovforslaget fremgår det bl.a., at "opgradering af biogas til naturgaskvalitet og efterfølgende injicering i gasnettet er dyrere end at producere fossil naturgas hvilket skyldes biogassens højere produktionsomkostninger" og "anvendelse af biogas til transportformål er dyrere end brug af konventionelle brændstoffer såsom diesel eller benzin, hvilket skyldes biogassens højere produktionsomkostninger". Disse betragtninger i bedste fald er stærkt tvivlsomme.

Påstanden om, at opgraderet biogas er dyrere end naturgas, er et erhvervsøkonomisk øjebliksbillede, der beror på en række foranderlige antagelser vedrørende biogassens og naturgassens prisdannelse. Det kan konstateres, at udvindingsomkostninger typisk øges over tid og at produktionsteknologi typisk falder i pris over tid. Det kan ligeledes konstateres, at der i dag findes en betydelig forskel på CO₂-kvotepriisen, som påvirker prisdannelsen af naturgas, og skadesomkostningen (som bl.a. anslået af Det Miljøøkonomiske Råd), hvilket udgør et udslagsgivende element i ovenstående udsagn.

At biogas til transport er dyrere end de fossile alternativer er ligeledes en erhvervsøkonomisk betragtning, der bl.a. tager udgangspunkt i det nuværende afgiftssystem, som gør det relativt dyrere at køre på biogas end f.eks. diesel. I dag er det således hovedsageligt afgiftsstrukturen (særligt den grønne ejeravgift og energiafgiften), der gør det dyrere at vælge biogas fremfor diesel. Det bør i forlængelse heraf noteres, at Ea Energianalyse tidligere har vurderet, at den årlige samfundsøkonomiske gevinst ved at udskifte en dieseldreven lastbil med en lastbil, der kører på biogas, er omkring 40.000 kr. per gennemsnitslastbil.

Da disse bemærkninger til lovforslaget ikke har nogen vejledende betydning for lovfortolkningen og kan give et fejlagtig indtryk af de økonomiske realiteter, forslås ovenstående bemærkninger fjernet.

Mulig overførsel af støtte til efterfølgende år

Lovforslaget understreger, at et anlæg, som producerer mere end dets årsnorm ikke vil kunne få støtte i samme år for den del, der overstiger årsnormen. Det er vi enige i. Men loven mangler en mulighed for at flytte produktionsrettigheden fra et år til et andet, hvilket ikke vil påvirke det samlede støtteniveau. Da forskellige forhold udenfor støttemodtagerens kontrol kan reducere produktionen i et enkelt år, bør der skabes hjemmel til at overføre støtten fra et år til et andet for på den måde at undgå u hensigtsmæssige produktionsbegrænsninger.

Præcisering af dispensationsmulighed omfattende myndighedsforhold

Lovforslagets § 35 g. stk. 5 indeholder mulighed for dispensation fra skæringsdatoen for opgraderingsanlæg tilsluttet naturgasforsyningsnettet i det tilfælde, at tilslutningen forsinkes på grund af hændelser grundet forhold som ejeren af anlægget ikke med rimelighed kunne påvirke eller forudse. Der bør for en god orden skyld tilføjes en tilsvarende mulighed for opgraderingsanlæg, som der ikke var foretaget investering i den 8. februar 2019 grundet forhold, som ejeren af anlægget ikke med rimelighed kunne påvirke.

Man kan eventuelt begrænse muligheden til kun at omfatte myndighedsforhold, dvs. kommunale sagsbehandlingstider. Hermed sikrer man, hvilket vil være rimeligt, at virksomheder, der har været i dialog med den lokale kommune om et VVM- og miljøgodkendelsespligtige projekt i mindst et år før den 8. februar 2019, vil kunne omfattes af denne dispensationsmulighed.

Specifikke bemærkninger

Ad § 35 d

Udkastet til § 35 d, stk. 5, foreslår, at biogasproducenter skal indberette måledata, og at det kan besluttes, at målingerne skal udføres af det lokale distributionsselskab. Gasdistributionsselskaberne i Danmark er nu i statsligt eje, og E.ON finder det en unødvendig administrativ byrde, at en biogasproducent skal indhente data fra det offentlige (gasdistributionsselskaberne) for at aflevere samme data til det offentlige (Energistyrelsen). De nødvendige data bør staten kunne levere til sig selv, så biogasproducenterne – som også tæller mange mindre producenter – kan koncentrere sig om at drive biogasanlæggene så effektivt som muligt.

Ad § 35 d, stk. 4

I udkastet til ny § 50, stk. 5, 2. pkt. i elforsyningsloven omtales regler om krav til begrænsning, tilsyn og udslip af drivhusgasser, mens der i udkastet til nyaffattet § 35 d, stk. 4, i naturgasforsyningsloven omtales kriterier for bæredygtighed. Vi antager, at der menes det samme, og henstiller, at ordlyden ensrettes.

Ad § 35 g

I udkastet til § 35 g, stk. 1 og 2, lægges der op til, at der ydes støtte betinget af et støttetilsagn. § 35 g, stk. 4 til 7, bruger ordlyden 'kan meddele tilsagn', og lægger dermed op til, at ministeren også kan undlade at meddele tilsagn. En sådan usikkerhed er problematisk. Eksisterende biogasanlæg har retskrav på støtte under nuværende ordning.

Det foreslås, at ordlyden generelt bliver, at 'der meddeles tilsagn, hvis...', således at det bliver tydeligt, at opfyldelse af lovens kriterier fører til støtte som en automatik. Biogasanlæg kender et sådant system fra den i denne henseende velfungerende ordning i undtagelsesbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1332 af 2. december 2010), hvorefter Forsyningstilsynet, kun betinget af ansøgning, giver dispensation fra varmforsyningslovens prisbestemmelser efter at have konstateret, om de forud fastsatte betingelser i bekendtgørelsen er opfyldt.

Det bør fremgå, at pristillægget gives med virkning fra ansøgningen eller støttesystemets startdato, og ikke fra den senere dato, hvor Energistyrelsen måtte træffe afgørelse.

Ad § 35 g, stk. 5

E.ON er enig i, at Energistyrelsen skal dispensere i medfør af forslaget til § 35 g, stk. 5, i de situationer, som bestemmelsen omhandler. Men bestemmelsen bør begrænses til hændelser, som opgraderingsejeren ikke med rimelighed kunne påvirke. Det bør ikke være et kriterium, om opgraderingsejeren med rimelighed kunne forudse gasdistributionsselskabets forsinkelse.

For det første er det ikke rimeligt at lade en opgraderingsejer løbe risikoen for at miste støtten, blot fordi opgraderingsejeren forudså, at gasdistributionsselskabet ville blive forsinket. Hvis eksempelvis tilslutningen bliver forsinket i december 2019 på grund af forhold, som opgraderingsejeren forudså på et hvilket som helst tidspunkt i f.eks. november 2019, opnår biogasanlægget aldrig støtte med det

nuværende forslag til formulering, eftersom betingelserne ikke er opfyldt for at dispensere. Det ville ikke være rimeligt.

For det andet er opgraderingsejeren stort set altid et selskab eller anden juridisk person. Selskaber kan ikke forudse noget, men det kan de mennesker, der leder selskabet. Hvis man – ovenfor omhandlede bekymringer til trods – holder fast ved at kriteriet 'forudse' bør det anføres, hvilke menneskers forudseende evner, der skal vurderes, og hvornår vurderingen skal ske (da der jo skiftes ud i ledelse, medarbejderkreds osv.). E.ON anbefaler som anført, at kriteriet 'forudse' glider helt ud af loven, således at der dispenseres for sene tilslutninger på grund af hændelser, som skyldes forhold, som opgraderingsejeren ikke med rimelighed kunne påvirke.

Ad § 35 i

§ 35 i indeholder, at et tilsagn kan overdrages fra en tilsagnsholder til en anden, men fortsat kun til brug for støtte til det samme opgraderingsanlæg.

Det er principielt uhensigtsmæssigt, at tilsagn ikke kan overdrages og anvendes til at opnå støtte på et andet anlæg. Meget lønsomme anlæg bør kunne overtage og udnytte tilsagn, som ikke kan udnyttes af mindre lønsomme anlæg. Tilsagnene er allerede givet af staten, og støtten er indregnet i bevillingsrammen. Endvidere vil omsættelige tilsagn have højere værdi end uomsættelige tilsagn, hvilket er vigtigt, når biogasanlæg skal forhandle de bedste mulige finansieringsvilkår med banker mv. Der er derfor ikke grund til at gøre tilsagn uomsættelige. Administrative byrder for staten (registrering mv.) kan eventuelt imødegås ved fastsættelse af regler om betaling af et gebyr.

Det er endvidere uhensigtsmæssigt, at et tilsagn kun kan overdrages i sin helhed. Der kan opstå situationer, f.eks. i forbindelse med refinansiering, hvor opgraderingsanlægget får flere ejere i sameje, eller hvor opgraderingsejeren spaltes i henhold til selskabsrettens almindelige universalsuccesionsprincipper. Både hvor opgraderingsanlægget får flere ejere i sameje, og hvor opgraderingsejeren spaltes, bør tilsagnet kunne deles op i mindre tilsagn, hvilket er uden risiko for staten eftersom opdeling ikke kan føre til større støtte end før opdelingen.

Det fremgår af bemærkningerne, at allerede opnåede støttetilsagn ikke kan overdrages, hvis et opgraderingsanlæg 'lukkes'. En sådan retstilstand ville være uhensigtsmæssig. Hvis en opgraderingsanlægsejer f.eks. 'lukker' et opgraderingsanlæg efter et havari, brand etc., og opgraderingsanlægget erstattes af et nyt opgraderingsanlæg, bør dette erstatningsanlæg opnå samme støtte, hverken mere eller mindre.

Vi står selvsagt til rådighed skulle der være behov for uddybning af vores bemærkninger.

Med venlig hilsen
Peter Bjerregaard

Til: Energistyrelsen, bioenergi@ens.dk
Energistyrelsen, Dorte Wied, dowi@ens.dk
Energistyrelsen, Signe Marie Søgaard-Hansen, sms@ens.dk

23. august 2019

Vedr. høring af forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning (ændring af de fem gældende støtteordninger til anvendelse af biogas)

Vi takker for muligheden for at kommentere lovforslaget "Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning", og skal her komme med Foreningen Danske Kraftvarmeværkers høringssvar.

Vi har bemærket, at det tidligere udmeldte omkring et produktionsloft, der beregnes på grundlag af årsnormen, ikke fremgår af lovforslaget. Dette finder vi uheldigt og vil anbefale, at der indføres en formulering som følgende: Den højeste el-produktion i en enkelt måned i 2018 ganges med 12 og giver den fremadrettede årsnorm. Produktionsloftet beregnes herefter over hele den forventede støtteperiode og vil hermed give de el-producerende anlæg mulighed for at hente evt. tabt produktion fra et år i det efterfølgende år. Ligeledes bør der gives mulighed for, at løbende eller allerede foretagne reinvesteringer i produktionsanlæg med en højere virkningsgrad kan give en tilsvarende forhøjelse af årsnormen/produktionsloftet.

Som bekendt blev 26-øren som følge af en mulig overkompensering reduceret fra 26 til 18 øre pr. januar 2019 for de el-producerende anlæg. Vi finder det ikke rimeligt, at et enkelt års beregning af overkompensation skal lægges til grund fremadrettet. Vi anbefaler derfor, at 18-øren slettes, og der af lovforslaget fremgår de 26 øre, som var det oprindelige udgangspunkt ved energiforliget i 2012. Foreningen Danske Kraftvarmeværker er ikke bekendt med, at der er indgået efterfølgende aftaler om en generel reduktion af 26-øren, men at der løbende skal ske vurderinger om evt. overkompensering.

Vi finder det uhensigtsmæssigt, at der flere steder bruges formuleringen "Klima-, energi-, og forsyningsministeren kan" i tillæg (§43b, 43d, 43f og 43g) - formuleringen giver en stor usikkerhed, om allerede afholdte investeringer kan forrentes og afskrives over støtteperioden på de 20 år, og formuleringen bør ændres til "skal" yde et tillæg, når virksomhederne opfylder de stillede objektive kriterier for tilsagn om støtte.

Bemærkninger til konkrete formuleringer i udkastet til lovforslaget

§43 f tilføjelser til stk. 6

Der kan meddeles tilsagn efter stk. 4 eller stk. 5, hvis der senest den 1. maj 2020 er indgivet en fyldestgørende ansøgning om tilsagn. Der skal ansøges om tilsagn efter stk. 4 eller stk. 5 for hvert el-produktionsanlæg. De el-producerende enheder, der findes på én

► Sekretariat:
Agerhatten 16 A, 1. tv.
5220 Odense SØ

Tlf.: 66 17 17 72
Fax: 66 17 19 35
Mobil: 20 23 57 79
mail@fdkv.dk
www.fdkv.dk

produktionsenhed, anses som udgangspunkt for ét elproduktionsanlæg, med mindre der efter 2012 er investeret i en yderligere el produktionsenhed i kombination med en udvidelse af biogasanlægget. I så tilfælde består anlægget af to el-produktionsanlæg.

§43 f Stk. 7. Tilsagn efter stk. 4 eller 5

Der tilføjes: For hvert el-produktionsanlæg omfattet af stk. 4.

§43 h Ny stk. 6

For anlæg, der jf. §43 f stk. 6 består af flere el-produktionsanlæg, fordeles årsnormen på basis af forholdet mellem enhedernes årsproduktion i 2018. Hvor det nye anlæg er idriftsat efter 1. januar 2018, fastlægges produktionsnormen for ældste produktionsenhed efter 12 gange højeste månedsproduktion i 2018. Mens det nyeste produktionsanlæg fastlægges på basis af §43h stk. 3.

§43 i stk. 2

§43 omhandler tilskud til transport, biogas og procesformål samt varme - alligevel er der i stk. 2 skrevet tilskud til el-produktion. "Hvis anlægsejeren dokumenterer, at anlægget har haft en atypisk produktion i hele 2018, kan årsnormen efter ansøgning fra anlægsejeren undtagelsesvis fastlægges på basis af den tilsvarende maksimale månedlige el-produktion i et tidligere år". Det gør formuleringen uklar, hvad der er hensigten, om varmeandelen kan få et tilskud

Ny §43 j stk. 2

I de tilfælde, hvor biogasejer og tilsagns-/ tilskudsmodtager ikke er samme juridiske person, kan et tilsagn om pristillæg jf. §43 b, §43 c, §43 d, § 43 f, §43 g, herunder de fastlagte tilskudsperioder og årsnormer overdrages fra tilsagnsmodtager til biogasejeren af det bagvedliggende biogasanlæg, med hvem der er indgået bindende aftale om køb af biogas. Ejeren af det bagvedliggende biogasanlæg kan alene udnytte det overdragede tilsagn med biogas fra samme biogasanlæg.

§43 j stk. 2 ændres til stk. 3

§2 med henvisning til §35 d stk. 4

Der henvises til, at Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om kriterier for bæredygtighed for at kunne opnå støtte. Da kriterierne ikke er beskrevet, er det en meget usikker fremtid for anlæggene. Der kan være risiko for, at gældende praksis for bæredygtighed ændres, og anlæggene derfor pludselig kan stå uden tilskud. Der bør på nuværende tidspunkt fastsættes bæredygtighedskrav, som er gældende i de 20 år, tilskuddet gælder.

Ny §35 i stk. 2

I de tilfælde, hvor biogasejer og tilsagns-/tilskudsmodtager ikke er samme juridiske person, kan et tilsagn om pristillæg jf. §35 g, herunder de fastlagte tilskudsperioder og årsnormer overdrages fra tilsagnsmodtager til biogasejeren af det bagvedliggende biogasanlæg, med hvem der er indgået bindende aftale om køb af biogas. Ejeren af det bagvedliggende biogasanlæg kan alene udnytte det overdragede tilsagn.

§35 i stk. 2 ændres til ny stk. 3

Dette er bemærkningerne fra Foreningen Danske Kraftvarmeværker.

Såfremt der er behov for nærmere uddybning eller en dialog om punkterne, er vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Foreningen Danske Kraftvarmeværker

Erik Nørregaard Hansen
direktør

Energistyrelsen
bioenergi@ens.dk
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Greenlab Skive Biogas ApS
GreenLab 10
7800 Skive
CVR Nr. 38280880

GREENLAB SKIVE BIOGAS' BEMÆRKNINGER TIL LOVFORSLAGET

Skive, 19. august 2019

GreenLab Skive Biogas ApS har med interesse læst udkastet til forslag til lov om ændring af love om støtteordninger til biogas (J. nr. 2019-1468).

GreenLab Skive Biogas er et stort biogasanlæg, som vi pt. er ved at opføre midt i Salling. Vi får både en økologisk og en konventionel linje. Det giver os fleksibilitet, så vi kan tilpasse indfødsningen af gylle og biomasser i takt med ændringer på råvaremarkedet. Vi kommer til at kunne behandle 500.000 tons gylle og biomasser om året. Det skaber 187 gigawatttimer metan årligt som vi injicerer i gasnettet her i Salling. Vi skaber 6 faste arbejdspladser, plus et stort antal øvrige arbejdspladser hos vores leverandører. Det er vi stolte af.

Vores anlæg ligger i GreenLab, som er Sallings erhvervspark for virksomheder indenfor energilagring og ressourceeffektivitet. GreenLab har den meget solide fordel, at det ligger i krydset mellem gasdistributionsnet på både 4 og 40 bar og eltransmission på 150 kV. Biogasanlæggets nærhed til energinettet inden for og uden for erhvervsparken giver grundlag for det store perspektiv, som biogas i det hele taget giver dansk landbrug, dansk energisektor og dansk erhvervsliv.

Vi kommer til at drive biogasanlæg på basis af sund fornuft, fornuftig økonomi og en høj grad af omkostningseffektivitet. Derfor finder vi også, at resten af samfundets klimaindsats bør være så omkostningseffektiv som muligt, og lovgivningen derfor bør også være så tydelig som mulig. Det fremmer investeringssikkerheden.

Hvis reglerne derimod lægger op til meget brede skønsbeføjelser for myndighederne, stiger risikoen for, at det ikke bliver de bedste biogasprojekter, som ender med at få samfundets støtte. Det er i sig selv ikke så godt. I det følgende peger vi i GreenLab Skive Biogas på steder i lovudkastet, som vi anbefaler at gøre tydeligere.

- **Investeringsikkerhed**

Ligesom for anden vedvarende energiteknologi, som er på vej mod at få skalafordel, er det afgørende at sikre, at investeringen holder og ikke mister sin værdi undervejs. Det er selvsagt vigtigt for ejerne og deres finansieringskilder, men også vigtigt for samfundet, som ikke bør stå i en situation, hvor der er givet støtte til projekter, der må lukke undervejs med den konsekvens, at der ikke kommer noget miljø- eller klimamæssigt afkast af den givne støtte. Det gælder selvsagt også for biogas, og måske navnlig for biogasanlæg, som er under byggeri i en situation som den foreliggende, hvor støttesystemet lægges helt om.

Vi vil opfordre Folketinget til at vedtage de fristdatoer, der findes i forslaget til ny § 35 G, stk. 4 – 6.

GreenLab Skive Biogas foreslår, at lovforslaget forsynes med en mekanisme, hvorefter biogasanlæg kan anmode ministeren om en ”bindende forhåndsbesked”, som vi kender det fra skatteområdet, om hvorvidt anlægget kan få støtte. Det vil fjerne den usikkerhed, der ligger i, at man er nødt til at bygge for at nå de frister, som lovforslaget indeholder, men uden at vide om man ender med at være berettiget til støtte. Hvis ministeren måtte komme frem til, at et biogasanlæg ikke kan få støtte, ville det have været fornuftigt at vide det lang tidligere, så man kunne have standset sit byggeri.

I § 35 h kan man med fordel præcisere, at aftaler, som indgås eller er indgået mellem ejeren af opgraderingsanlægget og distributions- eller transmissionsselskabet efter 1. april 2019, og som ændrer den fysiske tilslutningskapacitet for anlægget, ikke kan føre til, at der benyttes en anden kapacitet for anlægget end den tilslutningskapacitet, som var aftalt senest 1. april 2019. Helt konkret foreslås det, at ordet ”fysiske” tilføjes i § 35 h, stk. 3, da dette kan medvirke til at undgå tvivlsspørgsmål og er i overensstemmelse med lovens hensigt. Denne præcisering vil ligeledes sikre, at det er den fysiske tilslutningskapacitet per 1. april 2019, inkl. eksisterende modtageinstallation, kompressorer og lignende, som er bestemmende for den foreslåede begrænsning. Ændringer i den fysiske tilslutningskapacitet efter denne dato berøres således ikke ved denne præcisering, da de i så fald ikke vil falde under eksisterende støtteregler.

- **Årnorm og beregningens forudsætning om downtime**

GreenLab Skive Biogas står uforstående overfor hvorfor støtten multipliceres med 0,98. Vi går ud fra, at meningen ikke er at spare 2 % på støtten eller at opnå andre statsfinansielle fordele.

Begrundelsen i lovbemærkningerne synes at være, at der forudsættes en downtime på 2 % af året, hvor anlægget forudsættes ude af drift. GreenLab Skive Biogas har investeret i et anlæg med back-up-

funktioner mv., som sammen med vores tilrettelæggelse af driften gør det muligt for os at kunne køre praktisk taget uden planlagt udetid.

Vi finder, at det er et samfundsmæssigt spild, at der er investeret i en meget høj opetid, hvis det alligevel ikke giver mening at udnytte den.

Når vi læser i bemærkningerne (dvs. at årsnormen er søgt fastsat således, at den understøtter produktionsniveauet, som støttemodtageren har investeret i og dermed har haft en forventning om at opnå på sigt, og at den tekniske produktionskapacitet giver et retvisende billede af, hvilken biogasmængde ejeren af opgraderingsanlægget har kunnet forvente at opnå støtte til), virker det ulogisk også at antage, at private aktører skulle have investeret med en forventning om ikke at udnytte den tekniske kapacitet til sit maksimum.

Staten vil derfor understøtte den effektive brug af de investeringer, der nu engang er gjort i biogasanlæggene, ved at fjerne multiplikatoren på 0,98. Der kan være meget politik i de 2 %, men det fornuftigste er nu at få det maksimale ud af de investeringer, som nu engang er gjort.

Sidst, men ikke mindst, skal der principielt også være støtte til biogasproduktion den 29. februar i skudår (hvilket årsnorms ligningen forbigår).

- **Dispensation for hændelser, som man ikke kan påvirke**

GreenLab Skive Biogas støtter, at Energistyrelsen skal dispensere i medfør af forslaget til § 35 g, stk. 5, men bestemmelsen bør begrænses til hændelser, som opgraderingsejeren ikke med rimelighed kunne påvirke. Det vil sige, at det ikke bør være et kriterium om opgraderingsejeren med rimelighed kunne forudse gasdistributionselskabets forsinkelse.

Hvis eksempelvis tilslutningen af vores opgraderingsanlæg til gasdistributionsnettet bliver forsinket i december 2019 på grund af forhold, som vi forudså på et hvilket som helst tidspunkt (f.eks. i november 2019), så kan lovforslaget føre til, at GreenLab Skive Biogas aldrig opnå støtte med det nuværende forslag til formulering, eftersom betingelserne ikke er opfyldt for at dispensere. Det ville ikke være rimeligt. Så hvis vi tager vort eget anlæg under opførelse som eksempel, mener vi at det ikke vil være rimeligt at lovteksten placerer risikoen for at miste støtten hos os, blot fordi vi forudså, at gasdistributionselskabet ville blive forsinket.

GreenLab Skive Biogas anbefaler derfor, at kriteriet 'forudse' glider helt ud af lovteksten. Så får man et system, hvor der dispenseres for sene tilslutninger på grund af hændelser, som skyldes forhold, som

opgraderingsejeren ikke med rimelighed kunne påvirke. Det vil være rimeligt.

- **Overførsel af støtte til senere**

Der lægges op til, at anlæg med biogasproduktion ud over årsnormen ikke vil kunne opnå støtte i samme år for den dels vedkommende, der ligger ud over årsnormen. Det kan GreenLab Skive Biogas for så vidt tiltræde, men vi mener, at loven mangler at give ret til at flytte produktionsrettighederne frem fra et år til et andet fordi forskellige forhold udenfor støttemodtagerens kontrol kan reducere produktionen i et enkelt år. Vi henviser til, at lovgiver jo inden for skatteområdet har fastsat principper om, at man kan fremføre til senere udnyttelse af skattemæssige fordele, som ikke kan udnyttes i indeværende år. En fremførselsret ville ikke påvirke biogasstøttesystemets statsfinansielle betydning over 20 år, og burde derfor være ret uproblematisk.

- **Tilsagn bør være omsættelige (§ 35 i)**

Forslaget indeholder, at et tilsagn kan overdrages fra en tilsagnsholder til en anden, men fortsat kun til brug for støtte til det samme opgraderingsanlæg.

GreenLab Skive Biogas anbefaler det modsatte: at tilsagn kan overdrages, så meget effektive og lønsomme anlæg kan udnytte tilsagn, som ikke kan udnyttes af mindre lønsomme anlæg. Tilsagnene er jo allerede givet af staten. Vi bemærker også, at når biogasanlæg skal forhandle sine finansieringsvilkår med banker og realkredit osv., vil omsættelige tilsagn have højere værdi end uomsættelige tilsagn, og staten bør have interesse i, at de gjorde investeringer i biogasanlæg får så høj værdi for samfundet som muligt.

GreenLab Skive Biogas finder det også uhensigtsmæssigt, at et tilsagn kun kan overdrages i sin helhed. I situationer, hvor et opgraderingsanlæg får flere ejere i sameje, og hvor opgraderingsejeren spaltes, bør tilsagnet kunne deles op i mindre tilsagn, hvilket er uden risiko for staten eftersom opdeling ikke kan føre til større støtte end før opdelingen. Det kan være relevant under refinansiering.

Endelig lægger bemærkningerne op til, hvis et opgraderingsanlæg "lukkes" (hvilket er lidt upræcist), så kan allerede opnåede støttetilsagn ikke overdrages. Hvis en opgraderingsanlægsejer f.eks. 'lukker' et opgraderingsanlæg efter et havari, brand etc., og opgraderingsanlægget erstattes af et nyt opgraderingsanlæg, bør dette erstatningsanlæg få samme støtte.

- **Det er en misforståelse at stille udvinding af fossil gas op som alternativ til biogasproduktion**

I bemærkningerne til lovforslaget fremgår det bl.a., at opgradering af biogas til naturgaskvalitet og efterfølgende injicering i gasnettet er

dyrere end at producere fossil naturgas hvilket skyldes biogassens højere produktionsomkostninger.

Det lyder, for GreenLab Skive Biogas at se, ikke som noget, som en energi- og klimaminister ville mene. For det første er påstanden om, at opgraderet biogas er dyrere end naturgas, et erhvervsøkonomisk øjebliksbillede, der beror på forskellige foranderlige antagelser om, hvordan priserne på biogas og naturgas bliver dannet i et marked. Eksempelvis er der jo ret stor forskel mellem kvoteprisen (CO₂-kvoteprisen) på naturgas og skadesomkostningen, hvilket f.eks. Det Miljøøkonomiske Råd har undersøgt og konkluderet om. For det andet vil udvindingsomkostninger normalt blive dyrere over tid, mens produktionsteknologi typisk vil blive billigere over tid. For det tredje er der slet ikke taget højde for de jordtekniske og miljømæssige fordele ved biogasanlæg. Derfor vil GreenLab Skive Biogas gerne opfordre til, at bemærkningerne om omkostninger til opgradering i forhold til omkostningerne ved at øge udvindingen af fossil gas, helt udgår af det lovforslag, som fremsættes for Folketinget.

Med venlig hilsen
GreenLab Skive Biogas

Thomas Andersen Thrane
Medl. bestyrelsen

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København
bioenergi@ens.dk, j.nr. 2019-1468

Vraa, den 22. august 2019

GrønGas Vrås bemærkninger til lovforslaget om stop for støtte til biogas

GrønGas takker for muligheden for at kommentere på udkastet til forslag til lov om ændring af love om støtteordninger til biogas. GrønGas er selvsagt ærgerlig over, at der stoppes op for støtte til biogas. Biogas er en vigtig ressource også i landbrugsmæssig sammenhæng, ligesom biogas er helt central for udfasningen af den fossile gas fra Nordsøen. Endelig spiller biogas en central rolle for tung transport på vejen og til havs i fremtiden.

Støttestoppet kan betyde, at den danske biogasbranche kan miste nogle af de kompetencer, som var ved at blive bygget op, og som kunne eksporteres i fremtiden til lande med betydelige mængder biomasser i og uden for Europa. Det er – på godt jysk - træls.

1) Der bør være mulighed for dispensation fra skæringsdatoen for opgraderingsanlæg, hvis købet af opgraderingsanlægget ikke har kunnet afsluttes på grund af sagsbehandlingstid hos myndighederne

På samme måde som lovforslagets § 35 g, stk. 5 indebærer en mulighed for dispensation fra skæringsdatoen for opgraderingsanlæg tilsluttet naturgasforsyningsnettet, hvis tilslutningen forsinkes på grund af hændelser, som skyldes forhold, som ejeren af anlægget ikke med rimelighed kunne påvirke, bør der tilføjes tilsvarende mulighed for opgraderingsanlæg, hvor der ikke var sluttet aftale om køb senest den 8. februar 2019 grundet forhold, som ejeren af anlægget ikke med rimelighed kunne påvirke.

Det er relevant for GrønGas' vedkommende på grund af, at myndighederne ikke har kunnet afslutte behandlingen af tilladelser så hurtigt som de plejer.

GrønGas
Allingdamvej 50
9850 Hirtshals
Grøngasvej 13
9760 Vraa
Tlf: +45 52 26 6000
Mail: info@grongas.dk

Eventuelt kan man begrænse muligheden yderligere til kun at omfatte myndighedsforhold, dvs. sagsbehandlingstider i stat eller kommuner.

Hermed sikrer man, hvilket vil være rimeligt, virksomheder, der har været i dialog med den lokale kommune om et VVM- og miljøgodkendelsespligtigt projekt i lang tid før den 8. februar 2019.

2) Der skal stå mere klart, at man har retskrav på støtte, hvis man driver et eksisterende biogasanlæg

Udkastet til § 35 g, stk. 1 og 2, lægger op til, at der ydes støtte "betinget af et støttetilsagn." § 35 g, stk. 4 til 7, bruger ordlyden 'kan meddele tilsagn', og lægger dermed op til, at ministeren også kan lade være med at meddele tilsagn. Det giver anledning til noget usikkerhed, og det er ikke godt. Vi vil derfor foreslå, at lovteksten affattes således, at 'der meddeles tilsagn, hvis...', så eksisterende biogasanlæg har retskrav på støtte under nuværende ordning, hvilket alle jo er enige om. Så får man den automatik, at hvis man opfylder lovens kriterier, så kan man regne med støtte. Vi mener også, at det bør fremgå af lovteksten, at tilsagn gives med virkning fra ansøgningen eller støttesystemets startdato, og ikke fra den senere dato, hvor Energistyrelsen måtte træffe afgørelse. Det står nemlig ikke helt tydeligt.

3) Vi bør kunne få støtte til fuld udnyttelse af vores investering (årsnorm)

Målsætningen i energiaftalen af 29. juni 2018 er fortsat "udbygning og effektivisering af teknologien". Vi er enige i, at de teknologier, der er sat i drift i biogasanlæg hos os og hos andre biogasproducenter, skal videreudvikles og effektiviseres. Derfor undres vi over, at maxstøtten beregnes som teknisk kapacitet x brændværdi x tid, men herefter fratrukket 2 % for forudsat udetid. Vi synes ikke, at der skal være en forudsat driftstid i ligningen. Hverken på 98 % eller på noget andet. GrønGas og mange andre biogasanlæg kan i princippet producere maksimalt gas-output døgnet rundt året rundt fordi vores drift er effektiv, og fordi vi har investeret i back-up til at klare udfald. Vi mener derfor, at multiplikatoren på 0,98 skal udgå fra ligningen for at belønne biogas- og opgraderingsanlæg, som er meget effektive, og som har investeret i udstyr (opgraderingsanlæg, pumper, varmevekslere, omrørere osv.), som kan tåle maksimal opetid og/eller sikret ved redundans. Ligesom andre biogasanlæg har vi forhandlet os til (og betalt for!) garantier for meget høj opetid fra hardwareleverandørerne, og det bør vi ikke betale for med 2 % af den støtte, som ligger i tallene i vores forretningsplaner, finansieringsplaner, bank- og realkreditaftaler osv.

Fremadrettet vil det også sende forkerte signaler: Hvis energiaftalen bliver gennemført sådan, at årsnormen fastsættes ud fra en produktionskapacitet, der er mindre end den tekniske kapacitet, vil det kunne føre til at støtte til opgradering ville modarbejdes af en regnskabsantagelse om at driftstiderne er lavere end de teknisk mulige driftstider. Det virker også u hensigtsmæssigt, at den danske stat skulle modarbejde en fuld udnyttelse af teknologien. Det er overinvestering, og vil være en uheldig konsekvens for alle.

Vi har også undret os over, at årsnormsligning ikke tager højde for, at der produceres biogas den 29. februar, og forstår ikke, hvorfor produktion ikke skal kunne opnå støtte netop den dag.

4) Vi bør kunne overføre støtte til efterfølgende år

Vi kan godt forstå, at hvis man producerer mere end årsnormen, så kan man ikke få støtte i samme år for den del, der overstiger årsnormen. Det er vist sund fornuft. Men loven mangler en mulighed for at flytte produktionsrettigheden fra et år til et andet. En sådan mulighed ville nemlig også være sund fornuft, fordi den netop ikke ville påvirke den samlede støtte til biogas som sådan beregnet over et 20 års-perspektiv. Det vil også fjerne de uretfærdige virkninger af forhold udenfor støttemodtagernes kontrol, som eller kan ramme hårdt i et enkelt år. Vi mener derfor, at bør der gives ret til at overføre en støtten fra et år til et andet år, og at man dermed vil undgå produktionsbegrænsninger, som ville være u hensigtsmæssige for driftsøkonomien og samfundsøkonomien.

Vi henviser i øvrigt til DI's og Biogasbranchens høringssvar.

5) Afsluttende bemærkninger

Vi er noget forbløffede over, at man kan læse i bemærkningerne til lovforslaget, at "opgradering af biogas til naturgaskvalitet og efterfølgende injicering i gasnettet er dyrere end at producere fossil naturgas hvilket skyldes biogassens højere produktionsomkostninger" og "anvendelse af biogas til transportformål er dyrere end brug af konventionelle brændstoffer såsom diesel eller benzin, hvilket skyldes biogassens højere produktionsomkostninger".

Regnestykket holder ikke i sig selv, men mangler vist også at tage højde for biogasanlæggenes gavnlige virkninger i landbruget.

Vi inviterer gerne den nye klimaminister til Vendsyssel for at opleve dette ved selvsyn!

Jens Peter Lunden
Direktør

Signe Marie Søgaard-Hansen

Fra: Bent Poulsen <bent@hashoej-kv.dk>
Sendt: 12. juli 2019 08:43
Til: ENS FOR - Bioenergi; Dorte Wied; Signe Marie Søgaard-Hansen
Emne: tekst

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

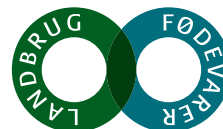
Kategorier: Biogas Stop af støtteordning og Loft over støtte

Når jeg læser 2. afsnit i baggrund og indhold i høringspakke 1.1, læser jeg det som støtteordning gælder fra anlægget blev sat i drift og ikke fra støtteordning begyndte i 2012.

Med venlig hilsen

Hashøj Kraftvarmeforsyning
Driftsleder
Bent Søvang Poulsen
Industrivej 17
4261 Dallose
Tlf: 5818 8060
Mobil: 2487 4320

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høringssvaret sendt elektronisk til bioenergi@ens.dk med kopi til dowi@ens.dk og smsh@ens.dk

Høring af lovnotat om lovforslag om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning (ændring af støtteordninger til anvendelse af biogas)

Landbrug & Fødevarer har følgende bemærkninger til udkastet til lovforslag:

Stop for tilgang af nye støttemodtagere

Det er med stor ærgrelse, at Landbrug & Fødevarer kan konstatere, at ophøret af støtteordningerne for etablering og udvidelse af biogasanlæg, har sat stop for mange nye projekter, der ville have bidraget til at indfri regeringens ambitiøse klimamål. Biogassen spiller i den henseende også en vigtig rolle for landbrugets klimamålsætninger, ligesom den har en vigtig funktion for den cirkulære bioøkonomi, idet næringsstofferne fra bl.a. madaffald og andre organiske restprodukter fra husholdninger og industri recirkuleres i biogasanlæggene, så det kan anvendes som gødning på markerne.

Den fleksibilitet regeringen og resten af forligskredsen bag energiaftalen udviste ved udvidelsen af skæringsdatoen for ophøret af støtteordningen, håber vi i Landbrug & Fødevarer er udtryk for en erkendelse af, at der i arbejdet med den grønne omstilling fortsat er behov for at understøtte udbredelsen af biogas. Landbrug & Fødevarer skal i den forbindelse påpege, at en øget produktion af biogas er særdeles vigtig for en stor del af fødevarerindustrien, hvor gas er nødvendig til procesformål.

Her er biogas nøglen til at omstille til vedvarende energi og dermed give det nødvendige supplement på områder, hvor el ikke rækker. Det samme gælder i den tunge transport.

Vi håber, at dette lader sig afspejle i støttekriterierne og vilkårene for tilsagn i den kommende støttepulje for biogas, så den i højere grad incentivere til effektiviseringer og udbygning i produktionen af biogas.

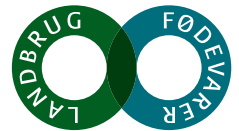
Produktionsloft

Denne fleksibilitet er dog ikke at spore i lovforslagets udkast til en årsnorm, der i lovudkastet fastsættes som et årligt maksimum, hvilket står i skarp kontrast til energiaftalens ordlyd, hvor årsnormen skulle fastsættes som gennemsnittet over investeringens levetid ved indførelsen af et produktionsloft. Landbrug & Fødevarer finder dette bekymrende, da det i realiteten fjerner den nødvendige fleksibilitet for bl.a. el-producerende anlæg, der opererer med ekstra kapacitet for bedre at kunne imødekomme en fluktuerende efterspørgsel.

Overdragelse af tilsagn

Lovforslagets bestemmelser om, at de individuelle støttetilsagn udstedes til støttemodtageren, det vil sige ejeren af den elproducerende enhed eller opgraderingsanlægget, er særdeles uheldige i de tilfælde, hvor ejeren af biogasanlægget, der leverer biogassen, ikke er den samme som ejeren af den enhed, der modtager støtten.

Dette sætter biogasproducenten i en særdeles uheldig rolle, hvis støttemodtageren vælger at ophøre med at aftage biogas – for eksempel hvis et varmegærk vælger at skifte til varmepumpe.

Her bør biogasproducenten have mulighed for at overtage støttetilsagnet for den pågældende biogasproduktion i den resterende del af tilsagnsperioden.

Hvis ikke dette er muligt vil tæppet blive revet væk under den, der har investeret i biogasproduktionen, hvilket formodes ikke at have været hensigten bag den politiske aftale.

Støtteperiode

Landbrug & Fødevarer finder det er positivt, at anlæg, der er blevet tildelt individuelt tilsagn, er garanteret en tilskudsperiode på 20 år fra etableringstidspunktet.

Det er dog særdeles u hensigtsmæssigt, at man ved elproducerende anlæg lægger tidspunktet for idriftsættelse af den ældste elproducerende enhed til grund for tilsagnsperioden i stedet for et individuelt tilsagn for tilhørende udvidelser. Her bør der sikres lige vilkår, så elproducerende anlæg sidestilles med opgraderingsanlæg, hvorved det bliver muligt at forrente investeringen i øget biogasproduktion, som ligger til grund for investeringen i øget motorkapacitet.

Støttesatser

Med lovforslaget ændres støttesatsen for elproduktion, idet det naturgasprisafhængige tilskud nedsættes fra 26 til 18 øre pr. kWh. Satsen er 26 øre pr. kWh desuagtet, at satsen aktuelt er nedsat med 8 øre pr. kWh grundet den regulering for overkompensation, der trådte i kraft 1. januar 2019.

Når der ikke længere er tale om overkompensation, skal satsen reguleres tilbage til 26 øre pr. kWh. Det er ikke muligt med den nuværende formulering. Derfor skal ændringen fjernes. Derimod kan det hensigtsmæssigt i lovbemærkningerne bemærkes, at satsen reguleres i forhold til overkompensation, og at den aktuelt er reduceret med 8 øre pr. kWh.

Ellers er der tale om et grundlæggende indgreb i de i energiaftalen fra 2012 aftalte tilskudsregler.

Afsluttende bemærkninger

Landbrug & Fødevarer henviser i øvrigt til indholdet i høringssvaret fra foreningen Biogasbranchen, hvilket der bakkes op om.

Vi står selvfølgelig til rådighed for yderligere uddybning af ovenstående, og vil gerne forbeholde os retten til at vende tilbage med yderligere information, hvis vi finder behov herfor.

Simon Horsholt

Miljø, Klima & Bæredygtighed

D +45 3339 4291
M +45 2785 2384
E simh@lf.dk

Lemvig Biogas A.m.b.A.

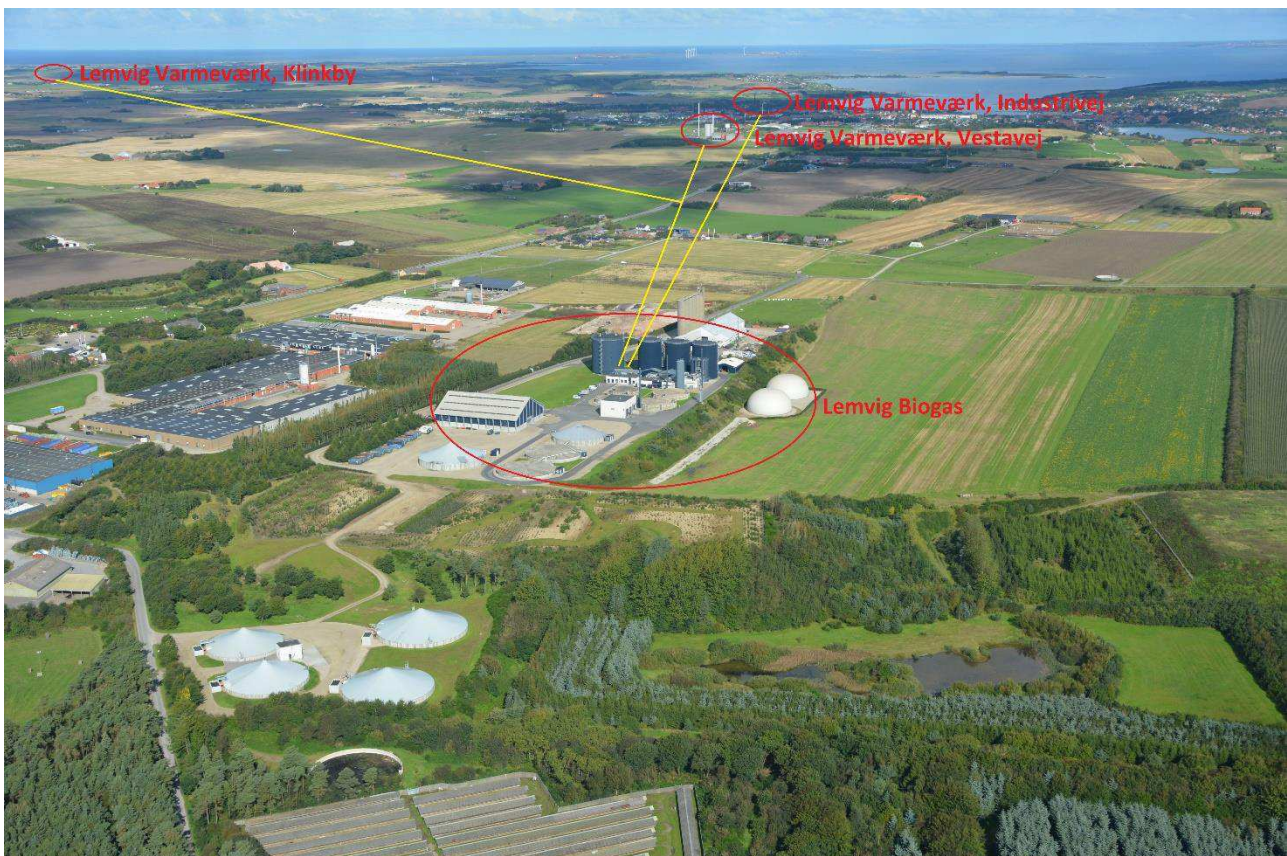
Pillevej 12, Rom, Dk - 7620 Lemvig. Tlf.: +45 97 81 14 00, Døgnvagt: +45 40 28 40 60
Konto: 7730 2037583, IBAN:DK 08 7730 000 2037 583, BIC:VE HODK 22
CVR nr.:28450850, www.lemvigbiogas.com, E-post: lemvigbiogas@lemvigbiogas.dk

Lemvig 20.08.2019

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att.: bioenergi@ens.dk

Høringssvar til forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning (ændring af de fem gældende støtteordninger til anvendelse af biogas).

Ref.: j.nr. 2019-1468

Figur 1 Lemvig Biogas og Lemvig Varmeværks tre produktionssteder

Lemvig Biogasanlæg modtager leverancer døgnet rundt, alle ugens 7 dage, året rundt.
Behandlingskapaciteten er 800 ton biomasse/døgn.

Journalnr.: O:\skrivelser ud\Høringssvar fra Lemvig Biogas vedrørende - Ændring af støtteordninger til anvendelse af

Lemvig Biogas A.m.b.A.

Pillevej 12, Rom, Dk - 7620 Lemvig. Tlf.: +45 97 81 14 00, Døgnvagt: +45 40 28 40 60

Konto: 7730 2037583, IBAN:DK 08 7730 000 2037 583, BIC:VE HODK 22

CVR nr.:28450850, www.lemvigbiogas.com, E-post: lemvigbiogas@lemvigbiogas.dk

Case

Lemvig Biogas har kun én kunde. Det er Lemvig Varmeværk og det har været sådan siden etableringen i 1992. Siden 2012 er biogassen dog solgt via det kommunalejede gasdistributionsselskab, Lemvig Gasdistribution A/S.

Biogassens vej selskabsmæssigt:

Lemvig Biogas A.m.b.a. cvr.:28450850 (producerer biogas)

Lemvig Gasdistribution A/S cvr.:34452474 (mellemandler)

Lemvig Varmeværk A.m.b.a. cvr.:36892412 (forbruger biogassen til el- og varmeproduktion)

Lemvig Varmeværk køber alt den Lemvig Biogas, som Lemvig Biogas sælger. Lemvig Varmeværk anvender herefter biogassen i fire produktionsenheder, placeret på tre produktionssteder.

Dette samarbejde forløber fortrinligt og vi har gennem mange år tilstræbt at optimere produktionen begge steder, hvilket har betydet, at den producerede og behandlede mængde biogas løbende er blevet øget.

Senest har Lemvig Biogas i perioden 2015-2019 udbygget produktionskapaciteten ved at renovere og udskifte tre eksisterende biogasreaktorer på hver 2.400 m³ til nye på hver 4.100 m³, ligesom anlægget er blevet forsynet med forbedret installation til rensning af biogassen for svovlforbindelser. I samme periode har Lemvig Varmeværk udbygget biogas-behandlingskapaciteten med to stk. nye Jenbacher 620 biogas motorinstallationer på hver 3,047 MW, én i 2016 og én i 2018.

Investeringer foretaget efter 01-01-2018

Lemvig Biogas har udbygget biogas-produktionskapaciteten i perioden 2015-2019 (udvidelse afsluttet og færdigmeldt 01-03-2019), og i samme periode har Lemvig Varmeværk udvidet behandlingskapaciteten ved at installere nye biogas-motorer i henholdsvis 2016 og igen i 2018.

Da de to motorer er placeret på samme fysiske adresse på Vestavej i Lemvig, vil Lemvig Varmeværk med den nuværende tekst i lovforslaget få reduceret perioden med tilsagn om pristillæg for den nyeste motor, selvom den var opstillet og i drift, inden energiaftalen blev indgået. Vi vil derfor henstille til, at definitionen af elproduktionsanlæg som nævnt under §10 (§43f, stk. 6) ændres, således at hver elproducerende enhed kan være sit eget elproduktionsanlæg.

Desuden er oplægget til lovgivning ikke er særlig tydeligt mht. fastlæggelse af årsnorm for støtte i situationer med flere elproducerende anlæg placeret på samme adresse, og hvor et eller flere anlæg

*Lemvig Biogasanlæg modtager leverancer døgnet rundt, alle ugens 7 dage, året rundt.
Behandlingskapaciteten er 800 ton biomasse/døgn.*

Lemvig Biogas A.m.b.A.

Pillevej 12, Rom, Dk - 7620 Lemvig. Tlf.: +45 97 81 14 00, Døgnvagt: +45 40 28 40 60

Konto: 7730 2037583, IBAN:DK 08 7730 000 2037 583, BIC:VE HODK 22

CVR nr.:28450850, www.lemvigbiogas.com, E-post: lemvigbiogas@lemvigbiogas.dk

først sættes i drift efter 01-01-2018. For at undgå efterfølgende diskussioner ser vi gerne præciseret, hvorledes årsnorm fastlægges.

Et forslag kunne være, at for elproducerende enheder, der er idriftsat før 01-01-2018, benyttes 2018 som reference, mens elproducerende enheder, der er idriftsat efter 01-01-2018, får årsnorm fastlagt på basis af §43h, stk. 3.

Overdragelse af tilsagn om tilskud eller pristillæg

Lemvig Varmeværk og Lemvig Biogas finder det uheldigt, at Lemvig Varmeværk ikke har mulighed for at overdrage tilsagn om tilskud eller pristillæg til det bagvedlæggende biogasanlæg, som i vores tilfælde er Lemvig Biogas, uden at det el-producerende anlæg også skal overdrages.

Forestiller man sig, at Lemvig Varmeværk grundet ændret lovgivning ønsker at satse på andre energiformer såsom solvarme, varmepumper m.v., vil Lemvig Biogas kunne havne i en situation, hvor det skal afsætte al sin produktion på markedsvilkår uden tilskud, hvorefter Lemvig Biogas højst sandsynligt vil gå konkurs.

Det foreslås, at §43 j ændres, således at anlæg ikke behøver at blive overdraget, såfremt overdragelsen af tilsagn om tilskud eller pristillæg sker til det bagvedlæggende biogasanlæg. Det vil så være op til det bagvedlæggende biogasanlæg at vurdere, om det med den resterende tilsagnsperiode kan betale sig at investere i ny motor, opgraderingsanlæg, eller hvad der kunne være relevant.

Det er dog vigtigt at overdragelsen alene kan se til det bagvedlæggende biogasanlæg som producerer biogassen til kraftvarmeanlægget.

Med venlig hilsen
Lemvig Biogas A.m.b.A.

Lars A. Kristensen
Lars A. Kristensen

*Lemvig Biogasanlæg modtager leverancer døgnet rundt, alle ugens 7 dage, året rundt.
Behandlingskapaciteten er 800 ton biomasse/døgn.*

21. august 2019

bioenergi@ens.dk

dowi@ens.dk

sms@ens.dk

Høring vedr. ”Ændring af støtteordninger til anvendelse af biogas”

Indledning

Lemvig Varmeværk (LV) har et samarbejde med Lemvig Biogas (LB), hvor LV aftager alt den biogas, som LB sælger via et kommunalt gasdistributionsselskab (LG). LV anvender herefter biogassen i 6 produktionsenheder (4 motorer og 2 kedler) placeret på 3 produktionssteder. LV og LB har gennem mange år tilstræbt at optimere produktionen begge steder, hvilket har betydet, at den producerede og behandlede mængde biogas løbende er blevet øget.

Senest har LB i perioden 2015-2019 udbygget produktionskapaciteten ved at renovere og udskifte 3 eksisterende bioreaktorer på hver 2.400 m³ til nye på hver 4.100 m³, ligesom anlægget er blevet forsynet med forbedret installation til rensning af biogassen for svovl-forbindelser. I samme periode har LV udbygget biogas behandlingskapaciteten med to nye biogas-motorinstallationer, en i 2016 og en i 2018.

Set fra LV og LB synspunkt har det fremsatte forslag nogle væsentlige problemer, som kort vil blive skitseret i de næste afsnit.

Investeringer foretaget efter 1-1-2018

Som nævnt i indledningen har LB udbygget biogas-produktionskapaciteten i perioden 2015-2019 (udvidelse færdigmeldt 1-3-2019), og i samme periode har LV udvidet behandlingskapaciteten ved at installere nye biogas-motorer i henholdsvis 2016 og igen i 2018. Da de to nye motorer er placeret på samme adresse, vil LV med den nuværende tekst få reduceret perioden med tilsagn om pristillæg for den nyeste motor, selvom den var opstillet og i drift, inden energiaftalen blev indgået. LV vil derfor henstille, at definitionen af el-produktionsanlæg som nævnt under §10, (§43f, stk. 6) ændres, således at hver el-producerende enhed kan være sit eget el-produktionsanlæg.

LV finder desuden, at oplægget til lovgivning ikke er særlig tydelig mht. fastlæggelse af årsnorm for støtte, i situationer med flere el-producerende anlæg placeret på samme adresse, og hvor et eller flere anlæg først sættes i drift efter 1-1-2018. For at undgå efterfølgende diskussioner ser vi gerne præciseret, hvorledes årsnorm fastlægges. Et forslag kunne være, at for el-producerende enheder idriftsat før 1-1-2018 benyttes 2018 som reference, mens el-producerende enheder idriftsat efter 1-1-2018 får årsnorm fastlagt på basis af §43h stk. 3.

Overdragelse af tilsagn om tilskud eller pristillæg

LV og LB finder det uheldigt, at LV ikke har mulighed for at overdrage tilsagn om tilskud eller pristillæg til LB, uden at det el-producerende anlæg også skal overdrages. Forestiller man sig, at LV

grundet ændret lovgivning ønsker at satse på andre energiformer såsom solvarme, varmepumper mv., vil LB kunne havne i en situation, hvor det skal afsætte al sin produktion på markedsvilkår uden tilskud, hvorfor LB højst sandsynlig vil gå konkurs. Det foreslås at §43 j ændres således, at anlæg ikke behøver at blive overdraget. Det vil så være op til modtageren af tilsagn at vurdere, om det med den resterende tilsagnsperiode kan betale sig at investere i ny motor, opgraderingsanlæg eller hvad der kunne være relevant.

Yderligere produktion

LV og LB finder, at hele aftale sættet omkring håndtering af biogas er meget defensivt og ødelæggende for den fremtidige udvikling. Vi anerkender, at et af formålene med aftalen er at få styr på udgifterne, men vi finder, at den valgte løsning vil fjerne motivationen til at udvikle og forbedre biogas-anlæg, idet al produktion ud over det tilsagn der er givet, vil skulle afsættes på markedsvilkår. For LV/LB, der producerer el og varme, er det svært at se, at det giver økonomisk mening at producere mere biogas, selvom det på sigt kunne være teknisk muligt.

Ser man på det rent praksis, så vil der være anlæg, som udnytter deres årnorm til fulde og måske springer den, mens der højst sandsynligt også vil være anlæg, der af forskellige grunde ikke er i stand til at udnytte deres årnorm. En løsning, som ikke koster yderligere, kunne være at åbne op for, at ikke udnyttet tilsagn om tilskud kunne fordeles til anlæg, som har sprunget årnormen. Herved er der stadig en gulerod for branchen til kontinuert at arbejde med at optimere og udvikle produktionen.

Sonny Jørgensen

Bestyrelsesformand Lemvig Varmeværk

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att.: bioenergi@ens.dk

Redsted, Mors, 14. august 2019

Limfjordens Bioenergi's bemærkninger til lovforslaget om ændring af støtte til biogasanlæg

Limfjordens Bioenergi driver biogasanlægget på Mors. Det er et ældre men løbende moderniseret anlæg. Vi har for nylig taget et opgraderingsanlæg i brug, så vi er i stand til at levere bionaturgas til gasnettet her på Mors.

Vi har læst udkastet til forslag til lov om ændring af love om støtteordninger til biogas (J. nr. 2019-1468), og det giver os anledning til følgende kommentarer.

Helt overordnet bekymres vi over lovforslaget bemærkning om, at 'opgradering af biogas til naturgaskvalitet og efterfølgende injicering i gasnettet er dyrere end at producere fossil naturgas hvilket skyldes biogassens højere produktionsomkostninger'. Det er – kort og godt – ikke rigtigt. Især overser betragtningen fordelene for landbruget ved biogas. Vi henviser til det, som andre biogasanlæg mener om denne sag, og sætter vores lid til, at ministeren indser, at lovforslaget ikke bør indeholde den slags løse påstande.

A. Støtten til eksisterende biogasanlæg bør stå fast, og ikke være afhængigt af, om en myndighed træffer afgørelse om støtte

De foreslåede § 35 g, stk. 1 og 2, går ud på at støtte kun ydes betinget af et støttetilsagn. Det siger sig selv.

§ 35 g, stk. 4 til 7, bruger imidlertid ordlyden 'kan meddele tilsagn', og lægger dermed op til, at ministeren også kan undlade at meddele tilsagn. Den slags usikkerhed er problematisk. Vi mener, at vores biogasanlæg har retskrav på støtte under nuværende ordning. Vi foreslår, at ordlyden skrives sådan, at '*der meddeles tilsagn*,

hvis...'. Ergo, hvis man opfylder kriterierne, så kommer støttetilsagnet af sig selv uden nogen subjektive vurderinger eller lign.

B. Biogasanlæggene bør ikke tage risikoen på lang sagsbehandlingstid i det offentlige

Lovteksten bør gøre det klart, at pristillægget gives med virkning fra ansøgningen eller støttesystemets startdato. Det vil sige ikke fra den senere dato, hvor Energistyrelsen måtte træffe afgørelse.

C. Det driftsår, som årsnormen beregnes fra

Vi er bekymrede ved, at fastsættelse af årsnormen sker på basis af driftsåret 2018. Det skyldes jo, at Limfjordens Bioenergi har sat en stor udvidelse i drift i 2019.

Vi mener, at det må være vores produktion under normale driftsforhold ved fuld produktion, som danner basis for den årsnorm, som vi modtager. I det hele taget er der behov for noget fleksibilitet med hensyn til, hvad årsnormen tager afsæt i for at undgå urimelige virkninger af et unormalt driftsår i 2018.

Udover havarier, ombygninger osv., kan der have været mangel på biomasser. Et dispensationssystem kunne være en god ting at have i loven på dette punkt.

D. Den foreslåede faktor 0,98 bør udgå fra årsnormsligningen

Vi tager til efterretning, at støtten kommer til at blive reguleret af en årsnorm.

Vi kan læse i bemærkningerne til lovforslaget, at årsnormen er tænkt til at 'understøtte produktionsniveauet, som støttemodtageren har investeret i og dermed har haft en forventning om at opnå på sigt.' Vi har også noteret os, at energiaftalen af juni 2018 har som mål at sikre 'udbygning og effektivisering af teknologien. Det kan vi tiltræde.

Ligningen ser generelt set fornuftig ud bortset fra multiplikationsfaktoren for forudsat driftstid på 0,98 %. Vi kan ikke se meningen med denne faktor:

Det virker næsten bagvendt at gisne om i et lovforslag, at vi eller biogasbranchen generelt skulle have investeret med en forventning om at udnytte den tekniske kapacitet til mindre end yderste. Det svarer til, at man accepterede, at f.eks. gasinfrastrukturen var nede 2 % af tiden – svarende til 7-8 dage om året.

Ser man på konkret på biogasanlægget her på Mors, må man sige, at vi har investeret i et effektivt biogasanlæg med ekstra kapacitet (redundanskapacitet), og vi har

forhandlet os til (dvs. betalt) for en meget høj opetid som leverandørgarantier, så vores anlæg er klart, når gyllen ankommer fra landbrugene. Vi planlægger indtaget af gylle og biomasser, så vi får en stabil drift. Det er også til gavn for gasnettet, og dermed forbrugerne af den gas, som vi producerer. Eftersom vi netop har investeret i at kunne køre kontinuerligt, ser vi ikke meningen med, at der skal indlægges en "forudsat nedetid" på 2 % i årsnormen.

Limfjordens Bioenergi skal derfor opfordre Folketinget til at se til, at der ikke kommer multiplikator på 0,98 eller andet ind i årsnorms ligningen, men at årsnormen tværtimod giver incitament til at øge effektiviteten udover 98 %, og generelt opnå så høj effektivitet som overhovedet muligt. Det er i vores alles interesse.

Vi har også noteret os, at udkastet til årsnorms ligning støtte til 8760 timer, dvs. tilsyneladende ingen støtte til biogasproduktion den 29. februar i skudår. Det virker hverken tilsigtet eller hensigtsmæssigt.

E. Mulig overførsel af støtte til efterfølgende år

Vi er enige i, at det må være sådan, at et anlæg, som fremstiller mere gas end årsnormen, ikke vil kunne udbetales støtte i samme år for den del, der overstiger årsnormen.

Men det er u hensigtsmæssigt, at lovforslaget mangler mulighed for at fremføre produktionsrettigheden fra et år, hvor der er fremstillet mindre gas end årsnormen, til et senere år. Det er der ellers god grund til, da mange forskellige forhold udenfor vores kontrol kan reducere vores produktion i et enkelt år.

Vi mener ikke, at det ville påvirke det samlede støtteniveau til vores anlæg eller til andre biogasanlæg, hvis man gav os mulighed for at fremføre det uudnyttede tilsagn til senere. Vi kan heller ikke se andre gode grunde til ikke at lade os fremføre.

F. Bæredygtighedskriterier

Med lovforslaget lægges op til, at ministeren bemyndiges til at fastsætte krav om opfyldelse af bæredygtighedskriterier mv. som betingelse for at give tilskud.

Limfjordens Bioenergi mener, at staten bør være varsom med at kunne fastsætte krav, der går videre end bæredygtighedskriterierne i EU's VE-regler. Limfjordens Bioenergi finder også, at biogasanlæggene bør få gives et tilstrækkeligt varsel til at kunne gennemføre eventuelle investeringer (uden at være klemt på tid, hvilket presser leverandørernes priser op). Vi foreslår, at lovtæksten fastsætter et varsel på f.eks. 18 måneder.

G. § 35 g, stk. 8

I § 35 g, stk. 8, ser det ud til, at "elektricitet" skal erstattes med "opgraderet biogas".

H. Overdragelse af tilsagn

Det foreslås, et tilsagn kun kan overdrages i sin helhed. Det er lidt uhensigtsmæssigt, især i situationer, hvor der er problemer. I tiden frem til 2012 og 2013, da biogasanlægget her på Mors havde økonomiske udfordringer, ville det have skabt problemer, at støttetilsagn ikke kunne deles op, hvis biogasanlægget dengang eksempelvis havde fået flere ejere i sameje. I et sameje må hver ejers ideelle del af aktiver – i dette tilfælde et tilsagn – kunne overdrages og stilles til sikkerhed for tredjemand, f.eks. ejere, panthavere eller andre. Et aktiv, som ikke kan overdrages eller stilles til sikkerhed, er simpelthen mindre værd. Det kan gøre biogasanlæg mindre værd, og det er unødvendigt at give biogasanlæggene denne udfordring. Som vi ser det, er det også uden risiko for finanslovsmidlerne, for opdeling kan jo aldrig føre til, at støtte bliver større end den var før opdeling af tilsagnet.

--000--

Vi kan i øvrigt generelt tilslutte os kommentarerne fra DI – Bioenergi og fra Biogasbranchen.

Med venlig hilsen

Limfjordens Bioenergi ApS

På vegne bestyrelsen,

Michael Dalby

Signe Marie Søgaard-Hansen

Fra: Søren Erikstrup <sce@mfv.dk>
Sendt: 25. juli 2019 14:44
Til: ENS FOR - Bioenergi
Cc: Dorte Wied; Signe Marie Søgaard-Hansen; 'Jens Plesner <jpl@danva.dk> (jpl@danva.dk)'; 'Carl-Emil Larsen <cel@Danva.DK> (cel@Danva.DK)'; Karsten Bjørno
Emne: Høringssvar : Lovforslag ændring af støtteordninger for anvendelse af biogas - j.nr. 2019-1468

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Biogas Stop af støtteordning og Loft over støtte

Til Energistyrelsen

På baggrund af det udsendte lovforslag, indsender Mariagerfjord Vand a|s (MFV) følgende ændringsforslag:

- Som §2 indføres: Alle biogasanlæg der er en integreret del af spildevandsrensningen på et renselanlæg, omfattet af BEK nr. 1592 af 15/12/2016, er ikke omfattet af nærværende lov, ved ændringer eller udvidelser af eksisterende el- eller/og varmeproducerende anlæg på renselanlægget. Den eksisterende støtteordning videreføres for den ændrede/udbyggede el- og varmeproduktion.
- Som §2, stk. 2 indføres: Ved nyetablering af biogasanlæg som en integreret del af spildevandsrensningen på renselanlæg, tages der udgangspunkt i den til enhver tid gældende støttestørrelse. Øvrige forhold som i stk. 1.
- Som §2, stk. indføres: Biogasanlæg omfattet af stk. 1 og 2, skal indmelde ændringen/udvidelsens størrelse med ibrugtagningstidspunkt til ENS, før den tages i brug.

Baggrunden for forslaget er, at spildevandsrenseanlæg drives efter Vandsektorlovens §2, stk. 1 og har det formål at opfylde Miljøbeskyttelseslovens kapitel 4 og den del af kapitel 5, der omfatter spildevand fra virksomheder. Samtidig har et renselanlæg ingen mulighed for selv at bestemme hvor meget belastningen øges med og har pligt til at modtage det der kommer og rense det til mindst de gældende udleder krav.

Derudover er el- og varmeproduktionsanlæg med gas som drivmiddel, meget afhængig af, at produktionsudstyret er tilpasset gasproduktionen, for at opnå en rimelig virkningsgrad på anlægget. Tilledningen af stofmængde til renselanlægget er forholdsvis diffus helt ned på dagsbasis og endnu mere på uge og månedsbasis, hvilket gør at el- og varmeproducerende enheder på renselanlæg er svære at drive rentabelt. Det er endnu sværere hvis der også er stor tilslutning af kapitel 5 virksomheder, hvor belastningen kan svinge meget, bare ved årsudsving og til-/afgang af virksomheder.

Det tredje argument for ændringsforslaget, er at biogasproduktion på renselanlæg er mindst 4x så CO₂ effektiv som produktion på landbrugsbaserede anlæg. Det skyldes at hele tilførslen sker med spildevandet, som skal renses på anlægget og derved har 0 i CO₂ belastning. Ved udrådningen i biogasanlægget reduceres slammængden (reststoffet ved spildevandsrensning) med 35 – 40%, hvorved den mængde der skal køres bort reduceres med samme mængde transporter. Den tilbageværende mængde, er det rensede spildevand, som løber ud af renselanlægget, så også i dette led er CO₂ belastningen 0.

Håber at nærværende vil indgå i behandlingen af lovforslaget, da fremtiden vil byde på større renselanlæg med endnu større energi potentialer end dem vi kender i dag, samtidig med at belastningen på landets renselanlæg vil stige i takt med at der gennemføres separatloakeringer, som medfører større stofmængder til renselanlæggene og mindre stofmængder i de regnvandsbetingede udledninger til recipienterne. Separatloakering er også af stor betydning for at kunne gennemføre klimasikringer uden at belaste recipienterne unødigt.

Er der spørgsmål eller kommentarer til nærværende er i meget velkommen til at vende tilbage.

Med venlig hilsen
Søren Erikstrup
Direktør

Direkte telefon +4599525350
E-mail sce@mfv.dk

Mariagerfjord Vand a|s
Islandsvej 7
9560 Hadsund
www.mariagerfjordvand.dk

Telefon 99 52 53 54
E-mail mail@mfv.dk
CVR nr. 31 48 64 24

GLN nr. 5790001898878 - Spildevand
GLN nr. 5790001898823 - Vandforsyning
GLN nr. 5790001898816 - Fælles

Energistyrelsen

Att.: bioenergi@ens.dk

CC.: dowi@ens.dk , sms@ens.dk

Journalnr.: 2019-1468

Nature Energy
Ørbækvej 260
DK-5220 Odense SØ
Tel.: +45 70 22 40 00

info@natureenergy.dk
www.natureenergy.dk

21. august 2019

Høringssvar på Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning

Indledningsvis vil vi gerne takke for muligheden for at kommentere på ovenstående høring.

Nature Energy beskæftiger sig udelukkende med gas/biogasområdet som produktion af opgraderet biogas, der injiceres i naturgasnettet. Vi har derfor i forhold til høringssvar udelukkende forholdt til den af de fem støtteordninger, der vedrører opgraderet biogas, idet vi dog vil bemærke, at der bør gælde ens-lignende vilkår for eksisterende anlæg i forhold til biogassen uanset anvendelse – i overensstemmelse med de principper der lå bag energiaftalen i 2012 om, at biogas skulle støttes ens uanset anvendelse. Derved sikres, at ingen eksisterende anlæg får fjernet deres investeringsforudsætninger.

De efterfølgende bemærkninger til lovforslaget vil kun fokusere på opgraderet biogas.

Generelt afspejler høringsudgaven de vilkår, der blev politisk besluttet med energiaftalen af 8. februar 2019 og efterfølgende tolkningsnotat af 5. april 2019, idet der dog særligt i forhold til "loftet" er bemærkninger, der fremgår senere af dette høringssvar.

Ad . §2, pkt. 4, stk. 8:

Teksten indledes "Tilsagn efter stk. 4-6 for en periode .....", og som afsluttes med ".... fordi anlægget endnu ikke leverer *elektricitet*, fastlægges perioden i et revideret tilsagn". Her skal ordet "*elektricitet*" udskiftes med "*opgraderet biogas*".

Definitioner:

I forhold til benævnelser "anlæg", "opgraderingsanlæg" og "biogasanlæg" bør det fremgå tydeligere, hvornår der er tale om hvad. Det bør præciseres i den paragraf, der omfatter "Definitioner i henhold til denne lov". Samtidig bør lovændringen gennemgås for at sikre, at man hele vejen igennem har været stringent i ordlyden. Dette er af særlig betydning i tilfælde, hvor biogasproduktionsanlæg og opgraderingsanlæg ikke har samme ejer, samt i forhold til et eventuelt fremtidigt beregningsgrundlag for metantab og hvorvidt det kun vedrører "støttemodtagers anlæg" (hvilket vil sige opgraderingsanlægget) eller også det bagvedliggende biogasproduktionsanlæg – uanset ejerforhold for hvert af anlæggene.

Årsnorm:

I forhold til fastlæggelse af "årsnorm" er der en væsentlig forskel på den politiske aftale fra 8. februar 2019 og den nuværende høringsudgave af lovændringen. Her bør foretages ændring så lovteksten afspejler den politiske hensigt.

I praksis vil alle anlæg i løbet af en tyveårs periode opleve, at der er gode og dårlige år – altså år hvor der kan produceres mere end forventet, og år med mindre produktion. Sidstnævnte kan skyldes store eftersyn, havari, vedligehold af vitale anlægsdele, reaktortanke der skal tømmes enten for sand eller forbi bakteriekulturen er død. Begge situationer giver anledning til en genstart af bakteriefloraen i reaktoren – en proces der kan tage måneder om at komme op på fuld produktion igen. Men også helt udefra kommende hændelser som udbrud af smitsomme sygdomme hos husdyr og deraf følgende karantænezoner er ting, der kan have stor indflydelse på produktionen på det enkelte biogasanlæg i enkelte år.

Det bør derfor via lovteksten sikres som minimum, at en eventuel ikke udnyttet del af en årsnorm, kan overføres til det efterfølgende støtteår.

Bedste løsning var naturligvis fleksibilitet i støtteloftet således, at et anlæg kunne være både "foran" (svarende til, at man opbruger sin 20-års støtte på kortere tid) og "bagud" (svarende til at man senere indhenter en produktionsmanko). Vi har dog forståelse for den budgetrisiko, det kan medføre for staten som støtteudbetaler, idet man risikerer den formodentligt teoretisk situation, at alle anlæg de kommende år producerer mere end det årlige loft.

For at imødekomme den budgetusikkerhed vil det være en driftsmæssig mulig løsning, at man kun kan overføre uudnyttet årsnorm til det efterfølgende år, hvorimod det ikke er muligt at opnå støtten tidligere end hvad årsnormen giver. Derved er budgetsikkerheden for støtteudbetaleren sikret.

Administrativ proces efter 1. januar 2020:

I udkastet til § 35 g, stk. 1 og 2, lægges der op til, at der ydes støttes betinget af et støtte-tilsagn. § 35 g, stk. 4 til 7, bruger ordlyden 'kan meddele tilsagn'. Heri kan indirekte opfattes et "ikke meddele tilsagn" også er en mulighed. Eksisterende biogasanlæg har retskrav på støtte under nuværende ordning. Det foreslås derfor at "der kan meddeles tilsagn, hvis..." ændres til "der meddeles tilsagn, hvis...", idet de angivne betingelser naturligvis skal være opfyldt.

Det bør fremgå, at pristillægget/støtten gives med virkning fra støttesystemets startdato – eller anlæggets startdato, hvis anlægget ikke er i drift pr. 1. januar 2020, og ikke fra den senere dato, hvor Energistyrelsen måtte træffe afgørelse.

Slutteligt forudser vi en administrativ meget tung proces, når samtlige biogasanlæg i Danmark skal ansøge og Energistyrelsen efterfølgende vurdere støtteberettigelsen på hvert enkelt anlæg. Nature Energy består gerne Energistyrelsen med forslag til en mere smidig vurdering af anlæggene – og eventuelt en prioriteret rækkefølge af ansøgningsdeadlines - , så der sikres kortest mulige sagsbehandlingstid.

Nature Energy står naturligvis til rådighed for spørgsmål samt i forbindelse med Energistyrelsens videre arbejde med lovændringen.

Med venlig hilsen

Nature Energy

Mette Hansen

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København

Bemærkninger til: Forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning (ændring af de fem gældende støtteordninger til anvendelse af biogas)

Vi har modtaget jeres brev om høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning (ændring af de fem gældende støtteordninger til anvendelse af biogas).

Hermed vores kommentarer til forslaget i sin helhed:

De foreslåede lovændringer vil have store negative konsekvenser for muligheden for etableringen af biogasløsninger på Sjælland generelt og specifikt for udbygning af vores eget anlæg: BioVækst¹ ved Holbæk.

Med de foreslåede ændringer vil de eksisterende anlæg primært baseret på landbrugsinput blive favoriseret i forhold til nye anlæg. Anlæg findes i dag primært på Fyn og i Jylland. Det vil betyde, at konkurrenceudsatte råvarer, som madaffald fra borgere og virksomheder, fremover vil blive transporteret fra Sjælland til Jylland. Alle kommuner og virksomheder indfører i dag kildesortering af madaffald med henblik på afgangning. Dels som følge af EU målsætningen om, at alle kommuner skal kildesortere i 2023 men også som følge af den tidligere regerings Ressourcestrategi. Der findes i sagens natur store mængder madaffald på Sjælland. Behandling af affaldet udbydes typisk til behandling

---

¹ Solum ejer virksomheden BioVækst A/S ved Holbæk, som er et fuldt integreret biogas- og madaffaldsbehandlingsanlæg beliggende i Holbæk. Virksomheden modtager madaffald fra borgere- og virksomheder. Madaffaldet afgasses først og komposteres derpå, hvorfor de primære produkter er gødning til landbrug samt biogas.

hos private aktører, og med de foreslåede markedsvilkår vil affaldet enten blive behandlet vest for Storebælt eller kørt til udlandet, hvor tilskudsmulighederne er bedre.

Forlaget har store konsekvenser for overlevelsen og fremtidige udviklingsplaner for biogasanlæg på Sjælland og det er uforståeligt at der sker en fastfrysning uden udviklingsperspektiver nu hvor FN verdensmål, cirkulær økonomi og bæredygtighed står højt på agendaen.

Vi foreslår derfor at støtteordningen fortsætter i specifikke områder frem til 2025, hvor der skønnes at være behov for flere biogasanlæg for at løse samfundsmæssige problemer med eksempelvis borgernes madaffald. Alternativt mener vi, at der vil være behov for en støtteordning til dedikerede anlæg. Dvs. anlæg som primært behandler kommunalt og generelt offentligt affald.

Vi står naturligvis til rådighed for opklarende spørgsmål og kommentarer.

Med venlig hilsen,

Tina Møller
Miljø- og projektchef

Tkm@solum.com
+45 27 22 29 30

Vadsbystræde 6
2640 Hedehusene

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Vojens den 21. august 2019

Att:

bioenergi@ens.dk

dowi@ens.dk

smsh@ens.dk

**Høringsvar vedr. "Forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning:
Ændring af gældende støtteordninger til anvendelse af biogas, j.nr. 2019-1468"**

Syddansk Økologi tillader sig hermed at indgive høringssvar vedr. det af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet fremsatte lovforslag om ændring af de fem gældende støtteordninger til anvendelse af biogas.

Syddansk Økologi er samlende organisation for ca. 200 økologiske landmænd i den Sønderjyske landsdel.

Vi mener at et totalt stop for udvikling af biogasanlæg - herunder i særdeleshed økologiske biogasanlæg er en fejl.

En af udfordringerne ved at opnå høje udbytter og drive et klimavenligt økologisk landbrug er tilførsel af tilstrækkelige mængder naturlig og økologisk gødning til afgrøderne.

Derfor er det med meget stor beklagelse, vi i Syddansk Økologi kan konstatere, at Energistyrelsen har indført stop for tilskud etablering og drift af nye biogasanlæg.

Netop etablering af et økologisk biogasanlæg, som der er planlagt her i Sønderjylland, kan være med til at løse op for denne problematik, idet den afgasset økologiske gylle kan tildeles i mere præcise mængder til afgrøderne. Situationen er naturligvis den samme for økologer over hele landet.

Der er en lang række fordele ved, at det fremadrettet bør være muligt at etablere økologiske biogasanlæg.

- Økologer får mulighed for mere optimal gødskning.
- det fremmer udbytter og dermed bliver økologisk produktion mere klimavenligt.
- Økologisk husdyrgødning bliver omsat til værdifuldt næringsstof og CO-neutral energi reducerer klimabelastningen med metan.
- Biogasanlægget kan omdanne andre afgrøder og biomasse til grøn energi og naturlige gødningsstoffer, som kan anvendes i økologiske plantebedrifter.

Syddansk Økologi mener derfor at et totalt stop for tilskud til videre udvikling af biogas er en fejl

Syddansk Økologi foreslår at lovforslaget om "ændring om gældende støtteordninger" tages af bordet, og ændres til mere selektive tilladelser, så f.eks. etablering af økologiske biogasanlæg er muligt. Ikke kun for at producere grøn økologisk energi. Men i særdeleshed fordi et økologisk biogasanlæg skal ses fremtidens bud på en "Økologisk gødningsfabrik", som producerer naturlig økologisk specialgødning På sigt forventes det at få afgørende betydning for fremme af et økologisk dansk landbrug som samtidigt kan optimere klimaeffektiviteten.

Med venlig hilsen

Flemming Skov
Formand for Syddansk Økologi

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Pr. e-mail bioenergi@ens.dk

Vedr. høring af forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning (J. nr. 2019-1468)

Sønderjysk Biogas Bevtøft A/S kvitterer for muligheden for at kommentarer på lovforslaget.

Sønderjysk Biogas Bevtøft A/S driver Sønderjyllands største biogasanlæg ved Bevtøft vest for Haderslev. Vi leverer 20 mio. m³ klimaneutral metangas, svarende til opvarmning af 15.000 husstande. Vi står således for en samlet CO₂-reduktion på 51.000 ton.

Behandlingen af husdyrgødning og restprodukter har en lang række positive klima- og miljøeffekter. Derfor bør samfundet investere i at udvikle biogassen. Udover klima- og miljøeffekterne giver udvikling rigtige arbejdspladser i landområderne, og en biogasbranche i hastig udvikling kunne blive det næste eksporteventyr.

Helt generelt beklager Sønderjysk Biogas Bevtøft A/S derfor, at lovforslaget lægger en mærkbar dæmper på biogasbranchen.

Når det er sagt, er det vigtigt, at lovforslaget er så præcist og hensigtsmæssigt som muligt.

1. Antagelse om kun 98 procents opetid giver ikke de bedste incitament for branchen

Først og fremmest er det stærkt problematisk, at der indføres en produktionsbegrænsning i antagelsen om en opetid på 98 procent over anlæggets levetid. Hvis dette blev vedtaget, ville det helt konkret sænke biogasbranchens incitament til at gå efter maksimalt effektivitet i investeringer, drift og planlægning af fremtiden. Vi skal derfor på det kraftigste opfordre til, at Folketinget antager en opetid på 100 procent. Det burde ikke give problemer for statens finanser, eftersom man jo alligevel kun modtager støtte for den gas, man producerer og opgraderer. I forlængelse heraf kan det ligeledes tænkes, at et biogasanlæg kunne blive udsat for forhold udenfor dets kontrol, der kunne mindske biogasproduktionen. I den situation ville det være fornuftigt med en mulighed for at overføre produktionsretten fra det ene til det andet år.

2. Præcisering af dispensationsmulighed omfattede myndighedsforhold

Man bør indføre en dispensationsmulighed for investeringer i opgraderingsanlæg på samme måde som man har foreslået i forhold til tilslutning til naturgasnettet. § 35 g. stk. 5 indeholder en sådan mulig skæringsdatoen (den 8. februar 2019) for tilslutningsaftaler, men omfatter ikke en tilsvarende mulighed for opgraderingsanlæg, hvor der ikke var foretaget investering i den 8. februar 2019. I begge tilfælde kan der dog være tale om forhold, investoren i eller ejeren af anlægget ikke med rimelighed kunne påvirke eller forudse. Dispensationsmuligheden kan begrænses til kun at gælde kommunale sagsbehandlingstider. På den måde sikres det, at der er tale om forhold, en virksomhed ikke direkte kan påvirke. Helt konkret kan man præcisere, at dispensationsmuligheden kun gælder for virksomheder, som har været i dialog med kommunen om et VVM- og miljøgodkendelsespligtige projekt i mindst et år før den 8. februar 2019.

BESTYRELSEN

20. august 2019

3. Overførsel af uudnyttet årsnorm fra det ene opgraderingsanlæg til det opgraderingsanlæg

For så vidt angår biogasanlæg, der i stedet for et meget stort opgraderingsanlæg bruger f.eks. to mindre opgraderingsanlæg (f.eks. på grund af redundans), bør der være hjemmel til, at uudnyttet årsnorm kan overføres fra det ene opgraderingsanlæg til det andet opgraderingsanlæg, naturligvis forudsat, at opgraderingsanlæggene opgraderer gas fra samme biogasanlæg.

4. Målingerne bør foretages af det relevante gasnetselskab, som kan være andre end gasdistributionen

§ 35 d, stk. 5, indebærer, at biogasproducenter skal indberette data, og at det kan besluttes, at målingerne skal udføres af distributionsselskabet. Det er vores opfattelse, at ministeren ikke bør kunne beslutte, at målingerne skal udføres af gasdistributionsselskaberne for så vidt angår anlæg, som ikke er tilsluttet på distributionsniveau, men på transmissionsniveau. Det er relevant for Sønderjysk Biogas Bevtøft A/S, som er tilsluttet på transmissionsniveau. Målingerne bør udføres af gastransmissionsselskabet (Energinet), hvilket også synes forudsat i udkastet til § 35 d, stk. 6.

I udkastet til § 35 d, stk. 5, lægges op til, at det er biogasproducenten, der skal indberette data med henblik på korrekt beregning af støtten til opgraderingsejeren. Det bør ikke være biogasproducenten, men opgraderingsejeren, som skal indberette, da det er opgraderingsejeren, der råder over Nm³/t-kapacitets- og brændværdioplysningerne. Det er den, der opgraderer biogassen, som modtager pristillæg.

Vi håber, at vores overvejelser kommer til at indgå i det lovforberedende arbejde i ministerierne og i Folketinget.

På bestyrelsens vegne,

Marina Berndt

Direktør

Energi-,
Forsynings-og
Klimaministeriet
bioenergi@ens.dk

**Høringssvar vedr. "Forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning:
Ændring af gældende støtteordninger til anvendelse af biogas, j.nr. 2019-1468"**

Sønderjysk Landboforening (SLF) Vojens og Sønderjysk Biogas AMBA (SBA) indgiver hermed høringssvar vedr. det af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet fremsatte lovforslag om ændring af de fem gældende støtteordninger til anvendelse af biogas.

Vi mener at forslaget stop for støtte til udvikling af biogas i fremtiden er et forkert og uhensigtsmæssigt, af en række grunde, hvorfor vi vil opfordre Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet om at genoverveje og ændre lovforslaget i mere konstruktiv retning.

Indledningsvis vil vi tillade os at nævne de uheldige konsekvenser for samfundet som et biogasstop vil medføre.

Ved et biogasstop reduceres landbrugserhvervets og fødevarerproduktionens muligheder for at yde et væsentligt bidrag til en mere bæredygtig, klimavenlig og miljøvenlig produktion. Effekterne af at anvende store mængder husdyrgødning i biogasproduktionen kan i hovedpunkter nævnes som:

- Reduktion af udledningen af de aggressive drivhusgasser metan og lattergas fra husdyrgødningen gennem fremstilling af biogas
- Bedre udnyttelse af kvælstof i afgasset gylle og dermed reduceret udvaskning til vandmiljøet
- Mindre lugtbelastning til det omgivende samfund
- Generel bedre fordeling og udnyttelse af næringsstoffer i husdyrgødning
- Mulighed for produktion af specialgødning til økologiske bedrifter, med henblik på øget effektivitet
- Helt overordnet mere klimavenlig fødevarerproduktion gennem større præcision i næringsstofudnyttelse

Derfor vil vi tillade os at foreslå, at lovforslaget ændres, så der i stedet for "stop", stilles krav om forbedringer.

SLF og SBA vil foreslå at der indarbejdes følgende krav for opnåelse af tilskud til biogasproduktion:

- **Krav om min. 75 % husdyrgødning i den anvendte biomasse**, med henblik på at opnå de ønskede positive klima- og miljøeffekter i landbrug og fødevarerproduktion
- **Belønning for at anvende mere husdyrgødning** i biomassen, således at tilskudskronerne følger husdyrgødningen - igen for at opnå den maksimale klima- og miljøeffekt.
- **Der afsættes yderligere midler til teknologiudvikling** i mere miljørigtige løsninger på biogasanlæggene, med henblik på at udvikle "design-gødninger" og optimere håndtering og anvendelse af afgasset biomasse. Herunder på langt sigt at konvertere flest mulige elementer fra "affaldsprodukter" til værdiprodukter.

På baggrund af ovenstående vil vi fra SLF og SBA opfordre Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriet og forligsparterne bag lovforslaget om at stoppe tilskud til nye biogasanlæg, - til at ændre det til et lovforslag, hvor der gives tilskud til biogasproduktion under en række samfundsgavnige betingelser som beskrevet ovenfor.

Med venlig hilsen

Christian Lund
Formand for SLF

Erling Christensen
Formand for SBA

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet
Att.: Kontor EK2
e-mail: bioenergi@ens.dk; dowi@ens.dk; smsh@ens.dk

Tørvebryggen 12
8900 Randers C
CVR nr.: 32285708
T 3841 1212
D 3841 1222
E math@vmr.dk
vmr.dk

Randers, den 21. august 2019

Høringsvar vedr. j.nr. 2019-1468

Vandmiljø Randers takker for fremsendelsen af høringsmaterialet vedr. *Lovforslag om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning* d. 10. juli 2019. Lovforslagets indhold har stor betydning for os, da vi står midt i en større anlægsinvestering, som umiddelbart påvirkes meget negativt af forslaget.

Kort fortalt har vi i nogle år arbejdet på et projekt om udvikling af processer, der muliggør en mærkbar forøgelse af biogasproduktionen på renseanlæg ved kombineret udrådning af spildevands-slam og pulpet, kildesorteret organisk dagrenovation (KOD-pulp). Miljømæssigt og i relation til den grønne omstilling er der tale om et meget sundt projekt, som dog kun er økonomisk rentabelt, hvis den producerede biogas gennem tilskud el. lign. kan generere en tilstrækkeligt stor indtægt.

Da udmøntningen af energiaftalen blev udmeldt d. 8. februar 2019 var status, at Vandmiljø Randers havde afholdt omkostninger for ca. 1,8 mio. kr. på projektet. Disse penge bl.a. var brugt på afklaring af juridiske forhold, grundlæggende projektering, gennemførelse af VVM-screening, indhentning af miljøgodkendelser samt arbejde med udbud af de nødvendige nyanlæg, herunder indkøb af nye biogasmotorer. Da udmøntningen af energiaftalen potentielt truede rentabiliteten i vores projekt, gik Vandmiljø Randers i samarbejde med vores revisor EY i dialog med Energistyrelsen for at afklare, om projektet stadig kunne gennemføres på økonomisk bæredygtig vis. I den forbindelse blev der afholdt et møde hos Energistyrelsen i København 14. marts 2019, som umiddelbart bibragte os den opfattelse, at vi stadig havde et økonomisk bæredygtigt koncept (se evt. skrivelse fra EY dateret 27. marts 2019). Vi valgte derfor at fortsætte projektet.

Stor var derfor vores overraskelse, da vi mødte ind efter sommerferien og kunne læse det fremsendte høringsmateriale med et lovforslag, som på afgørende punkter går imod Energistyrelsens tidligere tilkendegivelser og fjerner det økonomiske grundlag under vores projekt.

Der er således en afgørende uoverensstemmelse mellem beskrivelsen af hensigten med lovforslaget (og det Energistyrelsen efter dets udsendelse har kommunikeret til os mundtligt og skriftligt) og den tekst, der er skrevet i selve lovforslaget. Problemstillingen er, at lovforslaget sonderer mellem følgende to situationer:

1. Anlæg og udvidelser sat i drift senest 1. januar 2020
2. Anlæg og udvidelser sat i drift efter 1. januar 2020

Det er ifølge bemærkningerne til lovforslaget og Energistyrelsens udmeldinger vedr. dette hensigten, at betingelserne i lovforslagets § 43f, stk. 5 og § 43h, stk. 4 alene skal opfyldes for anlæg, der sættes i drift efter 1. januar 2020. Det er således ikke hensigten, at betingelserne i § 43h, stk. 4 skal opfyldes for anlæg omfattende af § 43h, stk. 3, dvs. for udvidelser sat i drift i tidsrummet 1. januar 2018 til 1. januar 2020. Men det er ikke det, der fremgår af teksten i selve det lovforslag, som er sendt i høring. Det er således ikke i overensstemmelse med teksten i det udsendte lovforslag, når Energistyrelsen efter dets udsendelse skriftligt og mundtligt har udtrykt, at tilføjelse af flere gasmotoranlæg til eksisterende gasmotoranlæg hvad angår fremtidige tilskud skal håndteres som en udvidelse efter § 43h, stk. 3 på den måde, som det beskrives i følgende generelle skriftlige svar fra Energistyrelsen herom:

"Ifølge det lovforslag der er sendt i høring, kan ministeren jf. § 43 f, stk. 4, meddele tilsagn om pristillæg, såfremt anlægget er nettilsluttet og senest den 1. januar 2020 leverer elektricitet produceret ved anvendelse af biogas til elforsyningsnettet. Jf. § 43 f, stk. 6, anses de elproducerende enheder, der findes på én produktionsenhed, for ét elproduktionsanlæg.

Jævnfør § 43 h, stk. 3, vil årsnormen for elektricitet fra anlæg omfattende af §43 f, stk. 4, som har idriftsat udvidelser efter den 1. januar 2018, fastlægges som 12 gange den maksimale månedlige elproduktion fra anvendelsen af biogas i de første 12 måneder, efter anlægget har idriftsat udvidelsen.

Jævnfør § 43 f, stk. 7, kan der, for anlæg omfattende af §43 f, stk. 4, der har leveret elektricitet fra anvendelse af biogas til elforsyningsnettet inden den 1. september 2012, meddeles tilsagn om pristillæg for en periode frem til 20 år fra den 1. september 2012."

Vi skal derfor bede Energistyrelsen om at præcisere ovenstående i det endelige lovforslag, så det klart fremgår, at udvidelser omfattende af § 43h, stk. 3 idriftsat inden d. 1. januar 2020 ikke forudsætter opfyldelse af kravene til irreversible investeringer efter § 43h, stk. 4.

Vi vil desuden gerne påpege, at der efter vores mening ligger en urimelig forskelsbehandling i, at tilskudsperioden ved en væsentlig udvidelse af produktionen jf. § 43h, stk. 3 regnes i 20 år fra 1. september 2012 og ikke fra det tidspunkt, udvidelsen finder sted:

- Gennemføres en udvidelse på et eksisterende anlæg – så opnås der tilskud til 2032
- Gennemføres et tilsvarende projekt på en bar mark som nyt anlæg – så opnås der tilskud til 2039

Hvis den økonomiske investering er den samme, har vi svært ved at se saglige begrundelser for, at den periode, hvor investeringen skal tjene sig hjem, ikke også skal være den samme? Problemet opstår, fordi § 43f, stk. 6 fastslår, at alle gasmotoranlæg på en produktionsenhed er et samlet elproduktionsanlæg. **Det vil være mere langt mere reelt at betragte gasmotoranlæggene som adskilte enheder og fastsætte forskellige årsnormer for de enkelte enheder regnet fra deres igangsættelse.**

Vi skal derfor bede Energistyrelsen om at genoverveje fastsættelsen af tilskudsperioderne (årsnormen) ved udvidelse af eksisterende anlæg, da der ellers er risiko for forskelsbehandling af

investeringer i nye anlæg sat i drift senest d. 1. januar 2020 og tilsvarende investeringer i udvidelser af eksisterende anlæg.

Hvis lovtæksten vedr. dette ikke ændres, vil vi meget gerne have en saglig argumentation fra Energistyrelsen for det rimelige i denne forskelsbehandling.

Præciseres det ikke i det endelige lovforslag, at tilskud til udvidelser omfattet af § 43h, stk. 3, som er idriftsat inden d. 1. januar 2020, ikke forudsætter opfyldelse af kravene til irreversible investeringer efter § 43h, stk. 4, vil det afskære Vandmiljø Randers fra at modtage de forventede tilskud til de biogasmotor-anlæg, der inden årsskiftet installeres som en del af vores biogasprojekt. Dette vil påføre Vandmiljø Randers betydelige økonomiske tab.

Det er tilsvarende af væsentlig økonomisk betydning, om tilskudsperioden for de nye investeringer fastsættes ud fra, hvornår det oprindelige biogasmotoranlæg er etableret og udløber pr. 1. september 2032, eller fra det tidspunkt, hvor der foretages væsentlige investeringer i nye anlæg og dermed udløber i 2039.

Som det fremgår ovenfor, havde Vandmiljø Randers pr. 8. februar 2019 afholdt omkostninger for ca. 1,8 mio. kr. vedr. det aktuelle biogasprojekt. Vi finder således, at det er noget af en underdrivelse, når der på høringsforslagets side 28-29 om "Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v." er anført, at:

"Stoppet for nye støttemodtagere kan indebærer, at nogle planlagte projekter til produktion og anvendelse af biogas, som ikke opfylder de besluttede kriterier for at blive omfattet af en af de fem støtteordninger, ikke vil blive realiseret.

Lovforslaget kan medføre udgifter for berørte projekter, men det vurderes at være mindre beløb (til f.eks. modning og forundersøgelser)."

En projektomkostning på 1, 8 mio. kr. er i vores verden ikke noget mindre beløb, men et væsentligt tab, som vi som virksomhed påføres, idet der jf. høringsmaterialets s. 45 opereres med en meget snæver fortolkning af, hvornår der er foretaget en irreversibel investering i et projekt. Her angives således, at:

" Investeringen skal vedrøre den fysiske etablering af elproduktionsanlægget, og kan således f.eks. bestå i køb af en motor til elproduktion eller aftale om opførelse af et elproduktionsanlæg i form af aftale med en hovedentreprenør eller aftaler med andre parter, der skal realisere byggeriet eller de væsentlige dele heraf. Det er således ikke tilstrækkeligt, at der er foretaget en irreversibel investering i andre anlæg m.v. end elproduktionsanlægget, selv om disse har sammenhæng med et planlagt elproduktionsanlæg."

For os er det en naturlig del af en ansvarlig drift af en offentlig forsyningsvirksomhed som vores at sikre, at væsentlige projektforskel som VVM-screening, miljøgodkendelser og procesgrundlag er afklaret, før der kontraheres om indkøb og etablering af anlæg. Ovenfor anførte definition af, hvornår en investering kan betragtes som irreversibel, straffer os imidlertid for på denne måde at udvise ansvarlighed, idet den negligerer de relativt store omkostninger, der naturligt ligger før den afsluttende kontrahering og etablering af de fysiske anlæg.

Vi skal derfor bede Energistyrelsen om enten at revurdere betingelserne for, at der kan siges at være foretaget en irreversibel investering pr. 8. februar 2019, eller at tydeliggøre overfor de politiske beslutningstagere, at man ved fastholdelse af de pt. anførte betingelser risikerer at påføre virksomheder med igangværende projekter, som ikke bliver omfattet af en af de fem støtteordninger, betydelige økonomiske tab.

Afslutningsvis vil vi ikke undlade at nævne, at lovforslaget trods den positive omtale af de miljømæssige og klimamæssige konsekvenser (høringsmaterialets s. 31) uundgåeligt vil begrænse den fremtidige udvikling af biogas-produktionen i Danmark og dermed bidrage til at bremse den grønne omstilling. Vores projekt - med et potentiale for forøgelse af produktionen af "grøn el" på ca. 4.000 MWh/år - er således blot ét eksempel på et projekt, som det ikke er økonomisk rentabelt at gennemføre uden offentlige tilskud til vedvarende energi i form af biogas.

Venlig hilsen
Vandmiljø Randers

Peter Christensen
Direktør

Martin Thau
Programleder, Teknisk optimering & udvikling

Til Energistyrelsen

Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om naturgasforsyning og lov om elforsyning i offentlig høring (ændring af støtteordninger til anvendelse af biogas).

19. august 2019

Sagsnr.
2019-0209347

Dokumentnr.
2019-0209347-3

Sagsbehandler
Jesper Svensson

Københavns kommune har modtaget lovforslaget om ændring af støtteordningerne til anvendelse af biogas.

Københavns Kommune finder det yderst beklageligt, at tilgangen til hidtidige støtteordninger ophører, uden at der vedtages støtteordninger til etablering af nye anlæg.

Københavns Kommune anbefaler derfor,

- at der hurtigst muligt vedtages støtteordninger til nye biogasanlæg.

Baggrund

Det må forventes, at der etableres færre eller ikke etableres nye biogasanlæg i perioden mellem ophøret for tilgang til de gamle ordninger og indførslen af nye støtteordninger. Dette vil få negative konsekvenser for klimaet, da

- mindre biomasse, bioaffald, gylle mv dermed kan bioforgasses,
- ophøret må forventes at medføre for lav udbygningstakt af behandlingskapacitet til kildesorteret organisk dagrenovation i det østlige Danmark,
- udledningen af CO₂ vil blive øget på grund af transport til behandlingsanlæg uden for nærområdet,
- gødningsstoffer i affaldet køres til Jylland, hvor der er mindre behov for dem end på Sjælland (mindre husdyrtæthed og dermed mindre gylle til at gøde markerne med).

Det bemærkes endvidere, at alle kommuner senest med udgangen af 2023 skal have indført separat indsamling af madaffald/bioaffald til bioforgasning. Der bør således også af denne grund ske en hurtig afklaring af støttemulighederne til nye biogasanlæg. Både for at skabe et grundlag for kommunernes affaldsplanlægning samt

Kontoret for Selskaber og
Rettigheder

Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1599 København V

E-mail
jes@kk.dk

EAN nummer
5798009800312

mindske behovet for tunge transporter på tværs af landsdelene.

Signe Marie Søgaard-Hansen

Fra: Jesper Samsø Pedersen <jesper.pedersen@aalborg.dk>
Sendt: 22. august 2019 13:18
Til: ENS FOR - Bioenergi
Cc: Dorte Wied; Signe Marie Søgaard-Hansen; Helle Strandbæk; Lea Vangstrup
Emne: Aalborg Kloak A/S: Hørings svar om "Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om naturgasforsyning og lov om elforsyning"

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Biogas Stop af støtteordning og Loft over støtte

Til videre behandling.

Hermed følger Aalborg Kloak A/S bemærkninger til det fremsendte lovforslag.

Årsnorm

Som lovforslaget er udformet på nuværende tidspunkt bliver el-producerende biogasanlæg, der er under renovering i en længere periode, straffet.

Aalborg Kloak A/S har renoveret rådnetanke i 2018 og 2019 og har derfor haft en lavere el-produktion. Aalborg Kloak A/S står til at miste tilskud for ca. 2,0 mio. kWh svarende til 2,5 mio. kr., hvis beregningen gennemføres på baggrund af tal for 2018 tal. Hvis beregning gennemføres på baggrund af de første 12 måneder mister Aalborg Kloak A/S tilskud for ca. 1,0 kWh svarende til 1,3 mio. kr. (2018 tal.)

Der bør laves et andet forslag til beregning af årsnormen. Alternativ kan der stilles et dokumentationskrav på baggrund af målinger, der er opsamlet i SCADA i systemer.

Ny ansøgning om tilskud

Hvordan skal det krav forstås? Er det meningen at alle eksisterende el-producerende biogasanlæg skal genansøge? Er der risiko for at miste det allerede opnåede tilskud eller er det bare en formalitet?

Krav om minimering af metanudslip

Hvordan vil dette krav blive håndteret i praksis? Skal der være kontinuert måling af samtlige nøddudluftninger og overtryksventiller? Er der i denne forbindelse taget højde for ATeX-krav? Heri er der krav som skal overholdes i forhold til sikkerhed og arbejdsmiljø. Disse krav må have forrang i forhold til minimering af udslip af metan.

Venlig hilsen

Jesper Pedersen

Procesingeniør

Produktion, Anlæg og processer

Mobil 4173 9213

jesper.pedersen@aalborgforsyning.dk

Sønderbro 53
9000 Aalborg

Tlf. 7743 9200

kloak@aalborgforsyning.dk

aalborgforsyning.dk

*Vi respekterer dit privatliv og behandler naturligvis personoplysninger efter Persondataforordningens forskrifter.
Læs mere på vores [hjemmeside](#)*

Til Energistyrelsen

Dato 22. August
2019

Assens Spildevand A/S

Høringsvar vedrørende lov om ændring af lov om vedvarende energi mv. (Ændring af støtteordninger til anvendelse af biogas)

Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriet har den 10. juli 2019 sendt lovforslag om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning (ændring af de fem gældende støtteordninger til anvendelse af biogas) i høring.

Assens Forsyning A/S har gennemgået forslaget til ændring af lov om vedvarende energi mv. I den forbindelse ønsker Assens Forsyning A/S en præcisering og evt. korrektion af, hvad der kan kvalificeres som en irreversibel investering, jf. lovforslagets § 43 f, stk. 5, nr. 1 i udkast til lov om fremme af vedvarende energi.

Følgende fremgår af bemærkningerne til § 43 f:

”Da projektplanlægning samt etablering af biogasanlæg og anlæg til anvendelse af biogas kan være en længerevarende proces, er der en risiko for, at nogle projekter, hvori der er foretaget en irreversibel investering i tiltro til de gældende støttevilkår, ikke når være etablerede og komme i drift inden skæringsdatoen den 1. januar 2020. (...)

Efter det foreslåede er det en betingelse, at der senest den 8. februar 2019 var foretaget en irreversibel investering i etablering af elproduktionsanlægget. Investeringen skal vedrøre den fysiske etablering af elproduktionsanlægget, og kan således f.eks. bestå i køb af en motor til elproduktion eller aftale om opførelse af et elproduktionsanlæg i form af aftale med en hovedentreprenør eller aftaler med andre parter, der skal realisere byggeriet eller de væsentlige dele heraf. Det er således ikke tilstrækkeligt, at der er foretaget en irreversibel investering i andre anlæg m.v. end elproduktionsanlægget, selv om disse har sammenhæng med et planlagt elproduktionsanlæg.”

Det er Assens Forsyning A/S' opfattelse, at lovgiver anser det som en betingelse, at der skal være foretaget en irreversibel investering i etableringen af elproduktionsanlægget. Assens Forsyning A/S accepterer, at hensigten med lovforslaget er, ikke at tildele VE-tilskud til biogasprojekter, hvor der per 8. februar 2019 ikke er foretaget såkaldte irreversible investeringer i etablering af anlægget. Det er dog Assens Forsynings opfattelse, at definitionen af irreversible investeringer i lovforslaget ikke er hensigtsmæssig. Baggrunden for opfattelsen uddybes i det følgende.

Lovgiver bemærker i bemærkningerne til lovforslaget, at projektplanlægning ved etablering af biogasanlæg er en længerevarende proces over flere år. Selve opførelsen af anlægget igangsættes ved antagelse af arkitekter og rådgivende ingeniører, der foretager det tekniske design og dimensionering af anlægget. Der er ofte tale om kontrakter på 5-20 mio. kr. der indgås med henblik på etablering af de konkrete anlæg. Disse ydelser er såkaldte ”species ydelser” udført til et konkret projekt, hvorfor ressourcerne til sådanne ydelser er tabt, hvis et anlæg efterfølgende ikke realiseres.

Herefter følger den konkrete opførelse af anlægget (entreprisefasen), hvor entreprenører m.v. varetager den fysiske opførelse.

Når disse forhold efterfølgende er på plads, indkøber selskabet fysiske komponenter i form af f.eks. elproduktionsanlæg som gasmotoranlæg. Gasmotoranlæg er generiske ydelser, som kan sælges til anden side, hvis et projekt ikke realiseres og som typiske ikke udgør mere omkring ca. 1 million kroner, det vil sige en meget lille del af omkostningerne til det samlede projekt. Vi skal derfor henlede Energistyrelsens opmærksomhed på, at det er u hensigtsmæssigt at en irreversibel investering f.eks. kan defineres som indkøb af en gasmotor, der er en generisk ydelse til et mindre millionbeløb, der ofte foretages relativt sent i processen, mens en langt større kontrakt med en rådgivende ingeniør ikke kan kvalificeres som sådan.

Tilsvarende beskriver lovforslaget, at en kontrakt med en entreprenør der skal realisere bygge-riet kan defineres som en irreversibel investering. Det er vores opfattelse, at såvel entreprenører, installatører, arkitekter og rådgivende ingeniører udgør nødvendige og uadskillelige dele af det samlede projekt ved etablering og realisering af biogasbaserede elproduktionsanlæg. Det er derfor vores opfattelse, at definitionen af irreversibele investeringer bør omfatte alle sådanne væsentlige kontrakter indgået før d. 8. februar 2018 med f.eks.:

- Rådgivende ingeniører
- Entreprenører
- Kontrakter med leverandører af elproduktionsanlæg

Efter vores opfattelse er disse alle nødvendige og fuldt integrerede delydelser af det samlede projekt, hvorfor der ikke er saglig grund til at sondre mellem f.eks. en kontrakt med en rådgivende ingeniør (der også deltager i entreprisefasen ved bl.a. tilsyn) og en entreprenør. Begge ydelser er således en integreret og nødvendig del ved realisering af projektet.

Det vil medføre et væsentlige samfundstab, hvis f.eks. et konkret projekt ikke realiseres, hvor der er indgået en aftale med en rådgivende ingeniør og f.eks. investeret et større millionbeløb i det tekniske design, dimensionering i et konkret projekt.

Assens Forsyning A/S har investeret et tocifret millionbeløb i kontrakter med rådgivende ingeniører, som er indgået før d. 8. februar 2018, og har før denne dato udarbejdet udkast til udbudsmateriale med henblik på valg af entreprenør. Herudover har selskabet foretaget nødvendige VVM-undersøgelser og godkendelser heraf samt investeret millionbeløb i køb af jord og vejanlæg. Endvidere har Assens Forsyning A/S investeret millionbeløb i et MUDP-projekt (støttet af Miljø- og Fødevarerministeriet), som blandt andet har til formål at optimere produktion af biogas og dermed elproduktion.

Assens Forsyning A/S ønsker derfor præciseret, at en bindende kontrakt indgået før d. 8. feb. 2019 med en rådgivende ingeniør, konkret også kan defineres som en irreversibel investering i relation til lovforslagets § 43f.

Fastholder lovgiver sin fortolkning af en irreversibel investering, vil dette medføre risiko for væsentlige samfundsøkonomiske tab og konkret et væsentligt tab for Assens Forsyning A/S.

Michael D. Nielsen

Michael Dissing Nielsen

Projekt- og driftschef, Assens Forsyning

Direkte: 6344 9022

Mobil: 2921 1667

E-mail: mdn@assensforsyning.dk

Energistyrelsen
Center for vedvarende energi

21. maj 2019

Hørings svar om ”Ændring af støtteordninger til anvendelse af biogas”

BIOFOS har en opfattelse af, at man har sat mål for ressourcegenanvendelse af restprodukter og reduktion af CO₂ i Danmark.

Derfor er det med stor undring, at man har besluttet at ophøre med støtte til anvendelse af biogas.

BIOFOS er landets største spildevandselskab, som modtager spildevand for ca. 1,2 mio. indbyggere i hovedstadsområdet.

I processen med at rense spildevandet og fjerne slammet, kommer BIOFOS slammet på rådnetanke for at udrådne og minimerer mængden af slam, for herefter at forbrænde slammet. I processen med udrådning af slammet i rådnetankene udvindes biogas.

BIOFOS har en strategi om at genanvende alle restprodukter og blive CO₂ neutral, så i stedet for at biogassen brændes i en gasfakkel, genanvendes biogassen. Biogassen bliver hovedsagligt solgt til opgradering i bygasnettet i København og Frederiksberg kommuner, eller opgraderes til naturgas til brug i naturgasnettet. Ved opgradering af biogassen har BIOFOS reduceret sin CO₂ udledning med ca. 5.000 tons CO₂.

Som en følge af, at en tilflytning til hovedstadskommunerne de seneste år, forventer BIOFOS de næste år en større og større produktion af biogas. BIOFOS har ikke behov for støtte til produktionen eller salg af biogas, men rentabiliteten af opgraderingsanlæg uden støtte vil vanskeliggøre afsætningen. Det vil for BIOFOS medføre, at såfremt BIOFOS ikke kan finde økonomiske neutrale investering til brug af biogassen, eller mængden af biogas er større end eget behov, kan en afbrænding i gasfakkel være en konsekvens.

BIOFOS solgte i 2018 7.564.864 NM³ biogas og forventer et slag på ca. 9.000.000 NM³ i 2019, samt en yderligere reduktion af CO₂ udledning. Hele salgssummen af biogassen, gives i rabat til kunderne, hvilket svarer til ca. 15 % af prisen i 2018. Såfremt BIOFOS ikke kan sælge eller bruge

biogassen vil det medføre en prisstigning til vores kunder og ikke mindst en forværring af vores CO₂ belastning.

Med venlig hilsen

Søren Heegaard
Økonomidirektør

21. august 2019

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att.: bioenergi@ens.dk

Vedr. høring af forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning (ændring af de fem gældende støtteordninger til anvendelse af biogas)

Energistyrelsen har den 10. juli 2019 udsendt ovennævnte lovforslag i høring (**J. nr. 2019-1468**). Biogasbranchen har en række såvel generelle som specifikke bemærkninger til det fremlagte høringsudkast.

Generelle bemærkninger

Biogas er en vigtig brik i forhold til at nå regeringens mål om reduktion af udslippet af drivhusgasser med 70 pct. i 2030, idet biogas ikke alene bidrager med en reduktion i forbruget af fossil energi, men samtidig mindsker udslippet af drivhusgasser fra landbruget og i en effektiv genanvendelse af organiske restprodukter.

Biogas, der opgraderes og tilføres gasnettet, er en lagerbar vedvarende energi, som giver mulighed for den samfundsøkonomisk billigste måde at konvertere spidslastforsyningen i fjernvarmesektoren fra fossilt brændsel til grøn energi. Biogassen er ligeledes det billigste og mest effektive redskab til at omstille den tunge transport.

Lovforslaget stopper muligheden for, at flere biogasanlæg kommer ind under støtteordningen og lægger samtidig låg på udvidelsesmulighederne for de eksisterende biogasanlæg. Ca. 20 anlæg der var under planlægning og myndighedsgodkendelse, nåede ikke at komme med under ordningen.

Der er således et betydeligt potentiale for hurtigt at etablere yderligere anlæg til gavn for såvel klima som miljø.

Realisering af en række af de projekter, der har været undervejs igennem flere år under den nuværende støtteordning, kan derfor give et vigtigt bidrag til at nå regeringens 2030 mål. Det gælder både etablering af nye biogasanlæg og udvidelse af eksisterende biogasanlæg.

Det er derfor ikke korrekt, når der i lovbemærkningerne til forslaget anføres, at lovforslaget vil have positive miljø- og klimavirkninger. Disse vil være negative.

Til trods for dette kvitterer Biogasbranchen for, at forligskredsen har lagt vægt på ikke at trække tæppet væk under såvel anlæg i drift som investorer, der inden skæringsdatoen 8. februar 2019 havde investeret irreversibelt i nye projekter samt for, at forligskredsen med 4. april aftalen just-

rede 8. februar aftalen for at muliggøre realisering af en række af de projekter, hvor investorerne uforskyldt var kommet i en investeringsklemme.

Lovforslagets implementering af de politiske aftaler er imidlertid på en række områder ikke i overensstemmelse med de politiske aftalers hensigt.

Kapacitet/årsnorm

Med energiaftalen fra 2018 lægges loft over, hvor stor en produktion de eksisterende anlæg kan opnå støtte til. I den politiske aftale fra 29. juni 2018 står: "*Implementering af energiaftalen indebærer, at der indføres et loft over, hvor stor en produktion de eksisterende anlæg kan opnå støtte til. Produktionsloftet vil fremgå af det tilsagn om støtte, som vil blive meddelt efter stopdatoen den 1. januar 2020. Produktionsloftet beregnes for hvert eksisterende anlæg som en årsnorm gange det antal år, der kan gives støtte.*

Denne formulering af *produktionsloftet* er særdeles vigtig, idet den sikrer, at årsnormen er et gennemsnit over investeringens levetid. Dette bevarer anlæggenes vigtige fleksibilitet, således at årsproduktionen kan variere omkring årsnormen, hvilket i praksis er den eneste mulighed for at sikre, at årsnormen opretholdes som et gennemsnit over anlæggets levetid.

Produktionsloftet er imidlertid udeladt af lovforslaget, hvorved årsnormen med lovforslaget ændres til at blive et årligt maksimum. Det er en markant forringelse i forhold til den politiske aftale.

For opgraderingsanlæg betyder det, at den forudsatte opetid på 98 pct. over anlæggets levetid ikke længere kan opnås, når år med under 98 pct. opetid ikke længere kan kompenseres af år med højere årsnorm. For de el-producerende anlæg har det endnu større konsekvenser, idet disse anlæg netop har ekstra kapacitet med henblik på at kunne regulere den årlige produktion med henblik på at kunne levere i år med større varmebehov m.v.

Biogasbranchen skal derfor opfordre til, at lovforslaget bringes i overensstemmelse med den politiske aftale på dette punkt, og ikke introducerer en yderligere begrænsning for investorerne med tilbagevirkende kraft.

Biogasbranchen er opmærksom på, at der kunne være en bekymring for, at der sker nye investeringer i fremrykning af produktion og dermed støttebehov, hvis der var mulighed for at tage hul på kommende års årsnormer. Det vil der imidlertid ikke blive mulighed for, såfremt det alene bliver muligt at indhente ikke-udnyttet produktionskapacitet ved at overføre dette til det efterfølgende års årsnorm.

Muligheden for fortsat at kunne indhente manglende produktion fra et år i efterfølgende år vil være særdeles vigtigt for mange anlæg. Biogasbranchen skal derfor kraftigt opfordre til, at denne mulighed ikke sløjfes ved at lovforslaget strammer op i forhold til forligsaftalen.

Tilsagnsperiode

Med 29. juni aftalen lægges loft over og bund under, hvor mange år en støttemodtager kan modtage tilskud. Der gives således tilsagn om, at når et anlæg efter ansøgning får meddelt et individuelt støttetilsagn, så er anlægget garanteret tilskuddet i 20 år. Dette er vigtigt i forhold til finansierings- og refinansieringsmuligheder.

Biogasbranchen har forstået, at den politiske hensigt var at sikre grundlaget for den fortsatte drift af de investeringer, der var foretaget i biogasanlæggene frem til datoen for lovindgrebet.

Det er her særdeles vigtigt, at investeringer i udvidelser af biogasanlæg med tilhørende opgraderingsanlæg eller elproduktionsanlæg ikke stilles ringere end investeringer i helt nye anlæg.

For opgraderingsanlæg er dette hensigtsmæssigt udmøntet, idet det er de enkelte opgraderingsanlæg, der hver især kvalificerer sig til støtteloft og støtteperiode - uanset at disse er placeret ved siden af hinanden på et biogasanlæg. Dermed sikres, at et nyt opgraderingsanlæg med tilhørende bagvedliggende investering i øget biogasproduktion sikres økonomisk gennem et selvstændigt 20 årigt støttetilsagn.

For elproducerende anlæg lægges derimod op til, at tilsagnsperioden gælder fra tidspunktet for idriftsættelse af den ældste elproducerende enhed. Det betyder, at mindre biogasanlæg, der har foretaget betydelige investeringer i udvidelse af biogasproduktionen de senere år - fx en fordobling eller tredobling - ikke får den nødvendige 20 årige afskrivningsperiode som øvrige anlæg, men måske kommer ned på 10 til 12 år, hvorved investeringen ikke kan forrentes.

Det er en klar og ikke forudsigelig diskrimination af de investorer, der har investeret i en ny og stor udvidelse i forhold til dem, der har investeret i et nyt anlæg. Endvidere giver det en diskrimination i forhold til opgraderingsanlæggene.

Biogasbranchen skal derfor opfordre til, at elproducerende anlæg sidestilles med opgraderingsanlæg, således at udvidelsen meddeles selvstændigt støttetilsagn i forbindelse med nyinvesteringer i udvidet produktionskapacitet, uden dette skal sidestilles med reinvesteringer

Vedrørende nyinvesteringer har EU i forbindelse med statsstøttegodkendelsen af elproduktions-tilskuddet til de biomassefyrede kraftvarmeværker (15 øre tilskuddet) accepteret en ordning for tilskudsforlængelse baseret på reinvesteringsomfanget. En lignende løsning ved udvidelse af biogasbaseret elproduktion kunne alternativt være med til at sikre de større afholdte reinvesteringer.

Overdragelse af tilsagn

Det var den politiske intention at sikre, at tæppet ikke trækkes væk under dem, der har investeret i biogasanlæg. Dette sikres imidlertid ikke med lovforslaget i de tilfælde, hvor ejeren af biogasanlægget ikke også ejer opgraderingsanlægget eller det elproducerende anlæg.

Dette skyldes, at tilsagnet om tilskud ikke gives til biogasproducenten, men til tilskudsmodtager.

Når et biogasanlæg sælger biogassen til et kraftvarmeværk eller en virksomhed (fx et mejeri), så er det kraftvarmeværket henholdsvis virksomheden, som får støttetilsagnet.

For at sikre de politiske intentioner skal lovforslaget derfor tilføjes muligheden for, at modtagere af støttetilsagn *kan* overdrage dette til det fysiske og juridiske tilknyttede biogasanlæg i de tilfælde, hvor tilsagnsmodtager og biogasanlægsejer ikke er samme juridiske enhed.

Hvis f.eks. mejeriet bliver nedlagt eller varmeværket beslutter at skifte til solvarme eller varmepumper, bør det bagvedliggende biogasanlæg, der leverer biogassen, kunne overtage støttetilsagnet og etablere eget anlæg til udnyttelse af biogassen i den resterende tilsagnsperiode. Fuldstændig som det har været tilfældet indtil nu.

Det kan næppe have været den politiske hensigt at fjerne denne investorsikkerhed, som kan føre til, at biogasanlæg går konkurs. Specielt når en rigtigt formuleret fastholdelse af investorsikker-

heden kan gennemføres, uden det fører til øgede støtteudgifter.

Biogasbranchen er indforstået med, at det ikke bør være muligt frit at handle støttetilsagn på tværs af anlæg og investorer.

I lovforslaget er lagt op til, at biogasproducenten kan erhverve den konkrete motor på varmeværket og dermed overtage støttetilsagnet. Det er imidlertid en særdeles uhensigtsmæssig binding af parterne, at biogasanlægget skal eje en gasmotor placeret på et varmeværk, der ikke længere ønsker at udnytte varmen, og som måske i nogle tilfælde ønsker at anvende motoren til elproduktion i spidslastsituationer baseret på naturgas. Varmeværket kunne også have ønsker om at bruge bygningen til f.eks. en ny varmepumpe.

Dette vil ligeledes umuliggøre realiseringen af det politiske ønske om at konvertere elproduktion på biogas til opgradering, idet et varmeværk ikke må eje og drive opgraderingsanlæg.

Derfor skal Biogasbranchen opfordre til, at det generelt bliver muligt for tilsagnsmodtagerne frivilligt at overdrage støttetilsagn til den biogasproducent, de ifølge lovforslaget skal have en leveringskontrakt med.

Det vil give biogasproducenten mulighed for at etablere en ny enhed til fortsat nyttiggørelse af den eksisterende biogasproduktion i den resterende støtteperiode. Overdragelsen vil hermed være knyttet op på både en eksisterende produceret mængde og den hidtidige støtteperiode, og det vil derfor ikke føre til øgede tilskudsudgifter.

Alternativt bør det præciseres, at elproduktionsanlægget med tilhørende tilsagn rent fysisk kan flyttes til en anden fysisk adresse forudsat, der er tale om den samme biogasmængde fra det samme konkrete biogasanlæg, som kontraktligt lå til grund for det oprindelige støttetilsagn.

Ovenstående er ikke blot vigtigt for investoren bag biogasanlægget, men også for de fjernvarmeværker eller industrivirksomheder, der ønsker at komme ud af bindingen til et konstant biogasaf-tag og overgå fra kraftvarmeproduktion til andre varmeproduktionsteknologier.

Støttesatser

Med 2012 forslaget indførtes tilskud til en række forskellige anvendelser af biogas, og til disse er støtten delt op i flere forskellige tilskudssatser. For elproduktion således et grundtilskud, som oprindeligt stammer fra energiforlaget i 2008 plus et naturgasprisafhængigt tilskud samt et midlertidigt tilskud, som er aftrappet over årene og udfases med udgangen af 2019.

Det naturgasprisafhængige tilskud er på 26 øre pr. kWh, og det reguleres hvert år pr. 1. januar så det stiger, henholdsvis falder, med 1 øre pr. kWh, når naturgasprisen henholdsvis falder eller stiger med 1 kr. pr. GJ.

I henhold til EU's statsstøttegodkendelse af 2012-energiforlaget skal Energistyrelsen løbende foretage en vurdering af, om der sker en overkompensation – og reducere støtten såfremt dette er tilfældet. Dette skete første gang pr. 1. januar 2019, hvor tilskuddet på 26 øre pr. kWh blev reduceret med 8 øre til 18 øre pr. kWh.

Udgangspunktet i statsstøttegodkendelsen er imidlertid fortsat 26 øre pr. kWh. Såfremt overkompensationsvurderingen i de kommende år viser, at der ikke sker overkompensation, men en markant underkompensation, så skal det for at bevare investorsikkerheden være muligt at regulere tilbage fra 18 til 26 øre pr. kWh. Dette vil imidlertid ikke være muligt, når der i lovforslagets

§ 43 f stk. 3 lægges op til, at tilskuddet er 18 øre pr. kWh.

Forslaget om at ændre satsen fra 26 til 18 øre pr. kWh bør derfor fjernes. I stedet bør der i lov-bemærkningerne redegøres for, at tilskuddet aktuelt er reduceret til 18 øre pr. kWh grundet over-kompensation.

For opgraderingsanlæg blev støttesatsen tilsvarende nedsat med 5 kr. pr. GJ grundet afløftning af nogle af omkostningerne til anlæggenes nettilslutning. Her vil det ligeledes være mest korrekt at fastholde de oprindelige tilskudssatser med en bemærkning i lov-bemærkningerne om årsagen til den aktuelle nedsættelse.

Såfremt opgraderingsanlægsejerne af staten pålægges nye omkostninger - fx betalinger til Energinet for certifikatsystemet, til nye typer dokumentation eller målinger eller lignende uforudsete omkostninger - skal dette retteligt modregnes i de 5 kr. pr. GJ. Lovforslaget bør derfor ikke ændre de 26 kr. pr. GJ. I bemærkningerne til lovforslaget kan det anføres, hvorfor støtten aktuelt er reduceret med 5 kr. pr. GJ grundet omkostningslettelser.

Det fremgår således hverken af energiaftalen af 29. juni 2018 eller de opfølgende biogasaftaler af 8. februar og 4. april 2019, at de grundlæggende støttesatser skal nedreguleres, men alene at der løbende skal vurderes, og om nødvendigt reguleres, for overkompensation.

Betingelser for tilskud

Med lovforslaget lægges op til, at ministeren bemyndiges til at fastsætte krav om opfyldelse af bæredygtighedskriterier samt indsats mod udslip af drivhusgasser som betingelse for at modtage tilskud.

De i 2012-energiaftalen indførte bæredygtighedskriterier lægger alene op til at begrænse anvendelsen af energiafgrøder, som kan konkurrere med foder- og fødevarer-anvendelse.

I lov-bemærkningerne udvides dette imidlertid til at være generelle bæredygtighedskriterier i medfør af VE II direktivet. Dette direktiv er imidlertid endnu ikke implementeret, hvorfor det er uforudsigeligt, hvad det vil indebære.

Derfor skal Biogasbranchen opfordre til, at der i denne lovændring ikke gås videre end de gældende krav, med mindre disse bliver meget præcise og accepteret af forligskredsen.

Det bør imidlertid tilføjes, at det skal ske med *rimeligt varsel*, så aktørerne kan nå at indrette sig på de specifikke krav, da de fx kunne indebære nye investeringer eller nye myndighedsgodkendelser.

Biogasbranchen skal i den forbindelse anerkende, at det i lov-bemærkningerne korrekt konstateres, at målemetoderne til opgørelse af metanudslip endnu er for usikre til, at de kan lægges til grund for reduktion i tilskuddet.

Optimering af biogasanvendelse

Lovforslaget vil med den nuværende ordlyd begrænse den optimale anvendelse af biogas, hvis der ikke åbnes op for, at tilskudsmodtager kan udskifte en ældre gasmotor med en lav el-nyttevirkning på f.eks. 38 pct. med en nyere med høj elnyttevirkning på fx 40 pct.

Da varmeproduktionen fra kraftvarmeanhederne i en stigende del af året ikke udnyttes, vil det have stor samfundsøkonomisk værdi at sikre en sådan effektivisering.

Det kræver, at årsnormen kan hæves med forskellen i elvirkningsgrad, når der investeres i en mere effektiv gasudnyttelse.

I ovenstående tilfælde vil dette kunne ske ved at justere årsnormen med faktoren $40/38 = 1,05$ da det ikke giver mening eller værdi at skulle reducere tilførslen af husdyrgødning med 5 pct.

Lovforslagets opbygning

Elproduktion på basis af biogas og forgasningsgas har hidtil begge været omfattet af VE-lovens § 43 a. Denne paragraf foreslås ophævet og erstattet af to tilsyneladende enslydende §§ 43 f og g. Det efterlader loven uden § 43 a. Er der en særlig grund til dette - frem for at ajourføre § 43 a?

Definitionen af biogas står mere end 10 steder i lovbemærkningerne. Kan det ikke overvejes at nøjes med at definere det én gang? Tilsvarende bør forgasningsgas vel defineres.

Specifikke bemærkninger til de konkrete forslag til lovændringer

Manglende definitioner

Med henblik på at sikre den korrekte forståelse og fortolkning af lovforslaget savnes definition af en række centrale begreber, herunder produktionsenhed, produktionsanlæg (som kan bestå af flere produktionsenheder), produktionssted (lokalitet), anlægsejer, tilskudsmodtager.

For opgraderingsanlæg udgør hver opgraderingsenhed et opgraderingsanlæg uanset, om de er placeret på samme produktionssted.

Tilsvarende bør der opereres med flere elproduktionsanlæg på samme produktionssted, når disse er udtryk for en nyetableret produktionsenhed med tilhørende udvidelse af biogasproduktionsanlægget.

Indføjelser af disse definitioner skal naturligvis følges op af konsekvensrettelser i lovforslaget.

Ad § 43 f stk. 3

I henhold til 2012-energiaftalen udgør det i § 43 f stk. 3 nævnte tillæg 26 øre pr. kWh. I henhold til statsstøttegodkendelsen skal Energistyrelsen vurdere, om der sker en overkompensation. Pr. 1. januar 2019 er der sket en regulering for de elproducerende anlæg, som afregnes til fast pris. Reguleringen er på 8 øre pr. kWh således at tilskuddet aktuelt i 2019 udgør 18 øre pr. kWh. Udgangspunktet er imidlertid fortsat 26 øre +/- regulering for overkompensation.

Derfor skal § 43 f stk. 3 ændres fra 18 til 26 øre pr. kWh. Det faktiske tilskudsbeløb kan derefter reguleres i en bekendtgørelse, som udmønter den aktuelle overkompensationsregulering.

Ad § 43 f stk. 6

Det er særdeles u hensigtsmæssigt og diskriminerende, at støttetilsagnsperioden for elproducerende anlæg fastsættes ud fra idriftsættelsen af den ældste elproducerende enhed. De enkelte elproduktionsanlæg bør behandles hver for sig med individuelle tilsagn som argumenteret for under de generelle bemærkninger.

Derfor bør § 43 stk. 6 omformuleres til (tilføjelser i kursiv):

Stk. 6. Der kan kun meddeles tilsagn efter stk. 4 eller 5, hvis der senest den 1. maj 2020 er indgi-

vet en fyldestgørende ansøgning om tilsagn. Der skal ansøges om tilsagn efter stk. 4 eller 5 for hvert elproduktionsanlæg. De elproducerende enheder, der findes på et produktionssted, anses som *udgangspunkt* for ét elproduktionsanlæg, *med mindre anlægget efter 2012 har investeret i yderligere el produktionsenheder i kombination med en udvidelse af biogasanlægget. I så tilfælde består anlægget af flere produktionsanlæg, som meddeles individuelle støttetilsagn.* Klima-, energi- og forsyningsministeren kan undtagelsesvis beslutte, at der meddeles tilsagn, uanset at fyldestgørende ansøgning er modtaget efter den 1. maj 2020.

Ad § 43 h nyt stk. 6

Som konsekvens af ovenstående rettelser i § 43 f stk. 6 er det nødvendigt at opdele den til anlægget meddelte årnorm ved at tilføje et nyt stk. 6 i § 43 h:

Stk. 6. For anlæg, der jf. § 43 f stk. 6 består af flere produktionsenheder, fordeles årnormen på basis af forholdet mellem enhedernes årsproduktion i 2018. Hvor den nye enhed er idriftsat efter 1. januar 2018 fastlægges produktionsnormen for ældste produktionsenhed efter 12 gange højeste månedsproduktion i 2018. For det nyeste produktionsanlæg fastlægges årnormen på basis af § 43 h stk. 3.

Ad § 43 j nyt stk. 2

Ejeren af elproducerende anlæg eller opgraderingsanlæg er ikke altid samme juridiske person som ejeren af biogasanlægget. Her er det nødvendigt at indføre en fleksibilitet, således at biogasanlægsejerens investeringssikkerhed ikke underløbes af, at støttetilsagn tildeles støttemodtager uden at denne frivilligt kan overdrage dette til biogasejeren.

Derfor bør der indføres et nyt stk. 2:

Stk. 2. I de tilfælde, hvor biogasanlægsejer og tilsagns-/tilskudsmodtager ikke er samme juridiske person, kan et tilsagn om pristillæg jf. § 43 b, § 43 c, § 43 d, § 43 f, § 43 g, herunder de fastlagte tilskudsperioder og årnormer overdrages fra tilsagnsmodtager til ejeren af det bagvedliggende biogasanlæg med hvem, der er indgået bindende aftale om køb af biogas. Ejeren af det bagvedliggende biogasanlæg kan alene udnytte det overdragede tilsagn med biogas fra samme biogasanlæg.

Stk. 3. Som konsekvens heraf skal § 43 j stk. 2 ændres til stk. 3:

Ad § 35 g stk. 6

Det var den politiske intention, at de, der havde investeret betydelige beløb i et biogasanlæg, ikke fik revet tæppet væk under sig. Imidlertid mangler der i stk. 6 en præcisering af, at en irreversibel investering i selve biogasanlægget, der udgør den største del af investeringen, ligeledes kvalificerer til dispensation. Den 8. februar 2019 kunne en investor ikke berettiget forvente, at det blev investeringen i opgraderingsanlæg eller nettilslutningen, der ville blive de afgørende kriterier, idet det tids- og investeringskritiske er etablering og godkendelse af selve biogasanlægget.

I biogasbranchen - og formodentlig også blandt politikerne - har det været opfattelsen, at formuleringen i forligskredsens aftale om, at formuleringen ”A. indgået bindende skriftlige kontrakter med hovedentreprenør eller andre parter, der skal realisere byggeriet” også omfattede indgåelse af kontrakt med hovedentreprenør, der skal realisere biogasanlægget.

Biogasanlægget opfattes generelt som den væsentligste del af det komplette (opgraderings)anlæg, hvilket jo også lægges til grund i det efterfølgende 2) i stk. 6. Det er derfor Biogas-

branchens opfattelse, at *biogasanlægget* skal tilføjes i stk. 6 som anført nedenfor:

Stk. 6. For opgraderet biogas, som leveres til det sammenkoblede system fra anlæg, som tilsluttes det sammenkoblede system og begynder at levere opgraderet biogas til det sammenkoblede system efter den 1. januar 2020, kan klima, energi- og forsyningsministeren meddele tilsagn om pristillæg efter stk. 1 og 2, når følgende betingelser er opfyldt:

1) Der var senest den 8. februar 2019 foretaget en irreversibel investering i anlægget til opgradering af biogas, i form af investering i etablering af opgraderingsanlægget, *biogasanlægget* eller indgåelse af aftale om tilslutning af opgraderingsanlægget til naturgasforsyningsnettet med distributions- eller transmissionsselskabet jf. § 35 a, stk. 2.

2) Der er sikret leverance af biogas fra et eksisterende biogasanlæg eller fra et planlagt biogasanlæg, som den 1. juli 2019 var meddelt en VVM-tilladelse efter § 25 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), i det omfang anlægget er omfattet af krav herom, og en miljøgodkendelse eller en tilladelse til at påbegynde bygge- og anlægsarbejder efter miljøbeskyttelseslovens § 33, i det omfang anlægget er miljøgodkendelsespligtigt. Hvis det eksisterende eller planlagte biogasanlæg ikke har samme ejer som opgraderingsanlægget, skal der senest den 1. juli 2019 være indgået bindende aftale om køb af biogas til opgradering fra biogasanlægget.

Ad § 35 h stk. 6

For at sikre ligestilling mellem anlæg omfattet af § 36 g stk. 6 og stk. 4 m.fl., bør ”*Som er indgået senest 8. februar 2019*” ændres til *senest ”1. april 2019”*.

Ad § 35 h nyt stk. 7

Der er i lovforslaget ikke fastsat bestemmelser om fastlæggelse af kapacitet for opgraderingsejere, der er omfattet af § 35 g, stk. 6, der alene har investeret i opgraderingsanlæg, men endnu ikke i tilslutningsaftale.

Derfor bør der tilføjes et nyt § 35 h stk. 7:

§ 35 h stk. 7. For anlæg omfattet af § 35 g stk. 6, som ikke senest den 1. april 2019 har indgået aftale om tilslutning af opgraderingsanlægget til det sammenkoblede system, fastlægges den i stk. 1 nævnte kapacitet som den mindste af følgende værdier:

- 1) Kapacitet af tilslutning til det sammenkoblede system, som fremgår af aftale om tilslutning af et opgraderingsanlæg til det sammenkoblede system, som er indgået senest den 1. januar 2020 mellem ejeren af opgraderingsanlægget og distributions- eller transmissionsselskabet, jf. § 35 a, stk. 2.
- 2) Den tekniske kapacitet af det opgraderingsanlæg, der er foretaget irreversibel investering i senest den 8. februar 2020.

Specifikke bemærkninger til de generelle lovbemærkninger

Ad 1. Indledning

Der er ikke tvivl om det politiske ønske om at lukke ned for biogasudbygningen under den hidtidige støtteordning, der lå bag vedtagelsen af energiaftalen i juni 2018. Men derfor bør det vel ikke være nødvendigt at afslutte både afsnit 2 og 3 med stort set enslydende bemærkning herom.

Biogasbranchen finder endvidere, at formuleringen bør præciseres med følgende formulering:

Formålet med at stoppe for tilgangen af nye anlæg var at begrænse væksten i statslige udgifter til biogas, men på en måde, der ikke rammer de, der allerede havde investeret.

Lovgrundlaget om udbetaling af støtte retter sig mod støttemodtageren. Derfor anvendes i lovforslaget og lovbemærkningerne generelt betegnelsen ”anlægget” om enten det elproducerende anlæg eller opgraderingsanlægget. Dette bør understreges i lovbemærkningerne, idet de fleste naturligt vil opfatte ”anlægget” som værende biogasanlægget.

Biogasbranchen er helt enig i vigtigheden af at minimere metantabet fra biogasanlæg. Dette er også baggrunden for den frivillige ordning til egenkontrol, måling og minimering af metantabet Biogasbranchen satte i værk i 2017.

Da mange anlæg allerede har dokumenteret, at de har et særdeles lavt metantab, vil det nok være mere hensigtsmæssigt i sidste afsnit at understrege, at baggrunden for hjemmelen til at fastsætte krav om drivhusgasemissioner er at *minimere* tabet fra anlæg frem for blot at *mindske*.

Ad 2.1.3. Klima-, energi- og forsyningsministeriets overvejelser om den foreslåede ordning
I tredje afsnit bør *opgradering af naturgas* ændres til *opgradering af biogas*.

Ad 2.2.1. Gældende ret

Det er hensigtsmæssigt, at det i lovbemærkningerne defineres, hvad der menes med biogas. Biogasbranchen skal dog anbefale, at dette defineres ét sted i lovbemærkningerne frem for som nu, hvor definitionen står adskillige steder i teksten. Derudover savnes en definition af forgasningsgas.

Biogasbranchen finder det ligeledes bør overvejes, hvilke ord der bruges, herunder ”pristillæg” og ”tilskud”, som synes at være anvendt vilkårligt.

Ad 2.3.2. Klima-, energi- og forsyningsministeriets overvejelser om den foreslåede ordning

Der antydes, at indførelsen og fastlåsningen af produktionen ud fra en årsnorm generelt ikke vil begrænse produktionen og specielt anlæggenes udviklingsmuligheder. Dette kan muligvis give mening for et opgraderingsanlæg, som er etableret med en specifik kapacitet. Men for den bagvedliggende biogasproduktion vil der være tale om en begrænsning i muligheden for at effektivisere produktionen og reducere omkostningerne gennem en produktivitet fremgang. Indførelsen af et produktionsloft vil således hæmme omkostningsreduktionen.

Det er vigtigt, at der ved fastsættelse af årsnormen tages højde for, at anlæg kan have haft et unormalt driftsår i 2018. Det kan fx skyldes biomasse mangel, ombygninger og udvidelser eller konkurs.

Det er derfor vigtigt, der er mulighed for at fravige det generelle grundlag, hvor der tages udgangspunkt i 2018. En række anlæg har af forskellige årsager haft en meget atypisk produktion i 2018. Disse kan derfor blive ramt særdeles hårdt økonomisk, hvis årsnormen fastsættes på et forkert grundlag. Der bør derfor kunne gives dispensation til at anvende tidligere års produktion uden at der skal fremsendes en større dokumentation for lavere produktion i alle måneder i 2018.

Ad 2.5.2. Klima-, energi- og forsyningsministeriets overvejelser om den foreslåede ordning

Det anføres, at ”Når der gives støtte til anvendelse af biogas med henblik på at øge andelen af vedvarende energi og reducere energi- og landbrugssektorens klimabelastning, er det afgørende, at der også reelt sker en drivhusgasudledning”. Mon ikke der mangler ”en reduktion i” udledningen?

Ad 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Med energiforliget fra juni 2018 gives der på den ene side en garanti for støtteperioden, men på den anden side sker der en indskrænkning i anlæggenes forventede indtjeningsgrundlag ved at der lægges op til et ophør af tilskuddet.

Den foreslåede udmøntning er som nævnt under de generelle bemærkninger specielt problematisk for elproducerende anlæg, hvor tilsagnsperioden låses af det ældste elproducerende anlæg uagtet, at biogasanlægget måske har investeret i en tredobling af biogasproduktionen. Disse anlæg stilles derfor særdeles dårligt, idet disse ikke sikres en 20 årig afskrivningsperiode af investeringerne, men kun til 20 år for den ældste motor.

Som nævnt under de generelle bemærkninger er der tale om en problematisk implementering, når der ikke er mulighed for at udnytte uudnyttet produktionskapacitet inden for årsnormen i efterfølgende år. Denne fleksibilitet er vigtig.

Det er en kraftig underdrivelse, når det formuleres, at ”Det kan ikke helt udelukkes, at enkelte af de anlæg, der anvender biogas eller forgasningsgas til elproduktion, vil kunne opleve en beskedne begrænsning af deres fremtidige støtteberettigede produktionsmængde.” For det bagvedliggende biogasanlæg, som jo står med langt den største investering, vil der være tale om en voldsom begrænsning i udviklingsmulighederne.

Ad 6. Miljømæssige konsekvenser

Det anføres helt korrekt i lovbemærkningerne, at biogasanlæg har en positiv effekt i forhold til miljø og klima. Derfor kan dette lovforslag ikke - som anført i første afsnit - have positive miljømæssige og klimamæssige konsekvenser, da det fører til en begrænsning i biogasudbygningen.

Ad 8: Hørte myndigheder og organisationer

Høringsfristen var ikke som anført den 14. august, men den 22. august.

Ad 9: Sammenfattende skema

Lovforslaget kan vel ikke bidrage med en forenklet offentlig administration, idet der indføres nye administrative procedurer og krav, herunder sagsbehandling i forhold til at kunne udstede støttetilsagn.

Lovforslaget medfører heller ikke som anført en forlænget støtteperiode, idet der som angivet flere steder i lovforslaget ikke hidtil har været regler om udløb af støtteperioden.

Under negative konsekvenser savnes bemærkninger om, at lovforslaget indskrænker anlæggenes muligheder for at investere i produktivitetforøgelse og omkostningsminimering, da lovforslaget udelukker fremtidige produktionsudvidelser.

På side 29 blandes biogasproducenternes udgifter til egenkontrol sammen med udgifterne til målinger – medmindre det skal forstås således, at målingerne opfattes som værende en del af egenkontrolprogrammet.

Specifikke bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser (VE-loven)

Ad Til nr. 2:

Side 34 nederst lægges op til, at ansøgninger om tilsagn, som ikke er færdigbehandlede den 1.

januar 2020 bortfalder. Retssikkerhedsmæssigt er det uacceptabelt, at myndighedernes adfærd og herunder specielt sendrægtighed kan føre til fortabelse af mulighed. Derfor bør ansøgninger færdigbehandles, såfremt de er indsendt rettidigt.

Det anføres, at støtteperioden er fastsat ud fra, at 20 år er den forudsatte tekniske levetid af et biogasanlæg. Den tekniske levetid af et biogasanlæg er ganske anderledes end for fx et solcelleanlæg eller en vindmølle.

Biogasanlæg er således udsat for kraftigt slid med deraf følgende løbende komponentudskiftninger og reinvesteringer, og samtidig er der behov for at investere i ny teknik – både i forhold til driftsmæssige effektiviseringer og for at kunne leve op til nye myndighedskrav, herunder veterinære og miljømæssige krav. Derfor giver det ikke mening isoleret at tale om en teknisk levetid på 20 år.

Alle anlæg, som har været i drift i 15-20 år, har foretaget løbende reinvesteringer og dermed opretholdt en væsentlig gæld. Samtidig har vi mange biogasanlæg i drift, som har investeret i vedligehold og udvikling, så anlæggene efter 30 år fremstår som nye moderne anlæg.

Ad Til nr. 3 og nr. 4

Som nævnt ovenfor er det ikke rimeligt, at ansøgninger bortfalder 1. januar 2020 såfremt myndighederne ikke har færdigbehandlet dem.

Ad Til nr. 7

Tilskudsmæssig ligestilling

Det anføres side 41, at der sikres en tilskudsmæssig ligestilling mellem anvendelse af biogas til elproduktion og anvendelse af biogas til transport, procesformål eller varmeformål. Der har aldrig været tilskudsmæssig ligestilling mellem disse. Derimod var udgangspunktet i 2012, at der var tale om en tilskudsmæssig ligestilling mellem elproduktion og opgradering.

Her er der alene tale om, at der gælder den samme reguleringsmekanisme baseret på udviklingen i naturgasprisen. Dette giver imidlertid i sig selv en skævvridning, idet naturgas ikke er alternativet i alle tilfælde og markedsprisen for naturgas kan derfor ikke kompensere for stigninger/fald i tilskud grundet denne reguleringsmekanisme.

På side 44 er der i andet afsnit ligeledes en misforståelse vedr. den tilskudsmæssige ligestilling mellem elproduktions- og opgraderingstilskuddet. Den naturgasprisbaserede regulering af elprisen er netop med til at der ikke er en tilskudsmæssig ligestilling, idet markedsprisen for el – og dermed indtægtsgrundlaget ved valg af pristillægsmodellen ved elproduktion – ikke fluktuerer synkront med naturgasprisen.

Derfor bør ovennævnte afsnit slettes fra lovforslaget.

Støttetilsagn

Det understreges i næstnederste afsnit, at klima-, energi- og forsyningsministeren *kan* meddele tilsagn om pristillæg. Meddelelse af støttetilsagn i 20 år fra idriftsættelse og minimum til 2032 giver støttemodtagere en sikkerhed, herunder ikke mindst i forhold til långivere. Formuleringen ”*kan*” bidrager imidlertid til skabelse af ny usikkerhed.

Biogasbranchen skal derfor opfordre til, at det i lovbemærkningerne understreges, at ”*kan*” betyder, at ministeren *skal* meddele støttetilsagn til anlæg, som ansøger og opfylder objektive kriterier om støttetilsagn. Hermed bliver det klart, at der er tale om en *ret* set fra investorernes side.

Biogasbranchen skal samtidig opfordre til, at Energistyrelsen udarbejder vejledningsmateriale og ansøgningskemaer allerede parallelt med det lovforberedende arbejde, således at støttemodtagere kan ansøge om støttetilsagn og dermed opnå sikkerhed for det fremtidige indtægtsgrundlag.

Dette gælder bl.a. også i forhold til de i § 50 a stk. 9 nævnte tidsfrister, satser og vilkår.

Støttesats

Som understreget under de generelle bemærkninger er det naturgasprisafhængige tilskud 26 øre pr. kWh. Der er tale om en aktuell reduceret sats grundet den pr. 1. januar 2019 ikrafttrådte regulering for overkompensation.

Den vedtagne sats er 26 øre pr. kWh, og det er essentielt dette fortsat understreges.

Alternativt vil der være tale om en ikke politisk besluttet beskæring efter salamimetoden i perioder med overkompensation, hvor der ikke er mulighed for at kompensere for dette i efterfølgende perioder med underkompensation.

Retsgrundlag for aftaler

I afsnit 2 på side 45 henvises til *almindelige obligationsretlige regler og principper*. I andre dele af lovforslagets bemærkninger henvises til *køberetlige misligholdelsesbeføjelser*. Biogasbranchen skal opfordre til, at forslaget gås efter og ensrettes med hensyn til det retlige grundlag for vurdering af, om investorer er sikrede.

Biogasbranchen skal understrege det er særdeles vigtigt – som understreget side 46 – at kravet om myndighedsgodkendelse er opfyldt, når første instans har givet en endelig tilladelse eller godkendelse, uanset om denne påklages.

I forhold til bemærkninger til stk. 6 (side 46), skal Biogasbranchen understrege vigtigheden af, at Energistyrelsen udarbejder vejlednings- og ansøgningsmateriale parallelt med den lovforberedende proces, så anlæggene har mulighed for at udarbejde og indsende ansøgninger så hurtigt som muligt, og herunder har mulighed for at sikre sig, at ansøgningerne er fyldestgørende i forhold til at kunne meddeles tilsagn.

Sidste sætning i næstnederste afsnit på side 46 er ufuldstændig: ”Når der er givet tilsagn, vil støtten for perioden fra anlægget påbegyndte levering af elektricitet til elforsyningsnettet og indtil tilsagnet blev meddelt....”. Sætningen skal fuldføres med: ”... vil støtten blive efterbetalt tilbage til tidspunktet for påbegyndt levering.”

Som understreget under de generelle bemærkninger er det særdeles uheldigt, når der i nederste afsnit side 46 står, at alle elproducerende motorer (enheder) på en lokalitet (der står fejlagtigt igen produktionsenhed) betragtes som ét produktionsanlæg (én støttemodtager,) som begrænses i tilsagnsperiode ud fra hvornår der første gang blev leveret el -til nettet uanset alderen på de eksisterende anlæg. Den ældste enhed kan fx for længst være udskiftet med en ny og større enhed.

For at sikre, at anlæg, der har investeret i at udvide biogasproduktion og tilhørende udvidet elproduktion får samme afskrivningsperiode som nye anlæg, er det nødvendigt, at produktionsenhederne på de udvidede anlæg ikke slås sammen i ét støtteberettiget anlæg.

Biogasbranchens konkrete forslag ovenfor under de specifikke bemærkninger til de konkrete forslag til lovændringer sikrer dette samtidig med det sikres, at ældre afskrevne (dele af) anlæg

ikke får en forlænget afskrivningsperiode.

Derfor skal første afsnit side 47 ligeledes konsekvensrettes, så den samlede årsnorm opdeles i årsnormer og støtteperioder for de enkelte elproducerende enheder på lokaliteten (produktionsstedet).

Forgasningsanlæg

Biogasbranchen har ikke specifikke bemærkninger til § 43 g, men der vil her langt hen ad vejen gælde samme forhold som for § 43 f. Biogasbranchen skal dog bemærke, at det virker mærkværdigt, at der i lovbemærkningerne ikke er en definition af forgasningsanlæg.

§ 43 h

Som nævnt under de generelle bemærkninger er det stærkt uheldigt og ikke i overensstemmelse med hensigten bag den politiske aftale, at støttetilsagnet baseres på en årlig produktionsnorm (årnorm) og ikke en produktionsnorm over anlæggets levetid, hvor anlæggene har mulighed for at udnytte ikke-udnyttet årnorm efterfølgende år. Denne indskrænkning i fleksibilitetsmuligheden er særdeles u hensigtsmæssig.

Det er særdeles vigtigt, at der er mulighed for at meddele dispensation til elproducerende anlæg, som har haft atypisk produktionsmønster i 2018. Analysen på side 54 understreger konsekvenserne, hvor 4 pct. af anlæggene forventes at miste 10 – 25 pct. af deres årsproduktion med deraf følgende forventelig konkurs. Dette kan ikke have været den politiske hensigt med at udstede en garanti for, at man ikke vil trække tæppet væk under anlæggene.

Nederste afsnit side 54 om, at indførelsen af et loft for den støttede produktion ikke forventes at bevirke en begrænsning i forhold til det forventede produktionsniveau forudsætter, at det er muligt at overføre ikke-udnyttet årnorm til efterfølgende år.

§ 43 i

Er der tale om en utilsigtet ”copy-paste” hændelse, når der i fjerde afsnit side 58 anføres, at der kan anvendes en tilsvarende maksimal *elproduktion* for et tidligere år?

Det kan dog være tilsigtet og hensigtsmæssigt i tilfælde af, at et nyt anlæg til anvendelse af biogas til transport aftager biogas fra et anlæg, som tidligere har leveret til elproduktion, men ikke har opnået tilfredsstillende drift.

Dog synes der at være tale om en copy-paste hændelse, når der i næstnederste afsnit henvises til ejeren af elproduktionsanlægget. Det kan være et elproduktionsanlæg, hvis biogassen anvendes til procesformål, men jo ikke hvis biogassen anvendes til transport eller varme.

Menes der i tredje afsnit side 59 ikke, at støtten bliver udbetalt for perioden fra anlægget blev sat i drift indtil tilsagn bliver *meddelt* – ikke frem til ansøgning blev *modtaget*. Dette vil være parallelt til bemærkningerne til ændringen af naturgasloven (side 76).

Men uanset hvad, er det vigtigt, at Energistyrelsen sikrer, at der er det fornødne vejlednings- og ansøgningsmateriale til rådighed for anlæggene, så den periode, hvor der er usikkerhed, minimeres.

§ 43 j

§ 43 d skal indføjes i første afsnit.

Det fastslås i nederste afsnit side 59, at tilsagn ikke kan overdrages, hvis et elproducerende anlæg eller anlæg til salg eller anvendelse af biogas lukkes. Dette trækker tæppet væk under biogasanlæg, som hidtil har leveret til sådanne anlæg. De bør derfor som anført under de specifikke bemærkninger have mulighed for at overtage tilsagnet for den resterende tilsagnsperiode.

Dette er også vigtigt, da det ikke er muligt at omstille fra elproduktion til opgradering, hvis støttemodtager er et fjernvarmeværk (afsnit 2 side 60).

I øvrigt bør rammerne for salg/overdragelse af støttetilsagn som nævnt i afsnit 3 side 60 smidiggøres som nævnt under de specifikke bemærkninger.

Ad til nr. 17

Biogasbranchen støtter op om indsatsen for at minimere metantabet og dermed en styrkelse af den indsats branchen har igangsat med det frivillige måleprogram.

Det er her erfaringen, at når anlæg får fokus på de økonomiske perspektiver, og får udarbejdet rutiner og egenkontrolprogrammer med lækagesøgning og tilpasset anlægget, kan tabet komme meget langt ned. Branchens eget mål er 1 pct. fra 2020.

Biogasbranchen er imidlertid enig i betragtningerne side 61 om, at målemetoderne til kvantificering endnu ikke er tilstrækkeligt præcise til, at der kan fastlægges konkrete krav og dermed tilskudsmæssige konsekvenser.

Nederst side 61 anføres, at eksterne målefirmaer skal være certificerede. Der findes ikke en sådan ordning. Derimod bør de målefirmaer, som udfører kvantificeringer af metantab, være *akkrediterede*.

Generelt kan teksten dog tydeliggøres. Lækagesøgning bidrager til at reducere tabet ved at identificere konkrete kilder, men kan ikke kvantificere dette. Ved en kvantificering fås et udtryk for det samlede metantab fra et samlet anlæg uden at de konkrete kilder identificeres. Kvantificeringerne er dermed primært relevante for myndighederne, mens lækagesøgningerne er konkrete redskaber for anlæggene.

Specifikke bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser § 2 (Naturgasforsyningsloven)

Det er vel *biogas* (ikke *bygas*), der renses og tilføres *bygasnettet*. Både i næstnederste afsnit side 64 og tredje afsnit side 65.

Bemyndigelsen til at fastsætte kriterier for bæredygtighed som nævnt i nederste side 66 med henvisning til VE-direktivet er en væsentlig udvidelse i forhold til de hidtidige bæredygtighedskriterier, som alene omfatter en begrænsning i anvendelsen af energiafgrøder, som kunne anvendes til fødevarer- og foderformål.

Det fremgår ikke af den politiske aftale, at omfanget og karakteren af bæredygtighedskravet skal omfortolkes. Derfor er det præmaturligt at henvise til VE-direktivet, som endnu ikke er implementeret. Det skaber stor usikkerhed om de fremtidige krav. Derfor skal Biogasbranchen anbefale, at det undlades at henvise til VE-direktivets krav. Det kunne dog bemærkes, at der i forbindelse med VE-direktivets implementering kan komme nye krav i det omfang EU kræver det.

Gasnettet

I første afsnit side 71 fastslås, at ”det sammenkoblede system” benævnes *naturgasnettet*. I lyset af, at opgraderet biogas allerede udgør ca. 10 pct. af gassen er tiden vel inde til at omdøbe det til *gasnettet*. Dette vil være helt parallelt til *elnettet*, som jo ikke skelner mellem oprindelsen af den strøm, der transporteres.

Tilsvarende bør det overvejes, om et bygasnet fortsat skal være defineret som et naturgasluft-baseret forsyningssystem i lyset af, at biogas udgør en stigende andel af bygassen i fx København (side 72 afsnit 5).

Der er vist ikke 76 punktummer i den i første afsnit side 73 nævnte stk. 1.

Støttesats

Det bør i tredje afsnit side 73 understreges, at satsen for det naturgasprisregulerede tilskud til opgradering er 26 kr. pr. GJ. I forbindelse med omlægning af en del af nettilslutningsomkostningerne er det aftalt, at dette er kombineret med at sænke med 5 kr. pr. GJ til 21 kr. pr. GJ.

Udgangspunktet i 2012 for regulering af det naturgasprisafhængige tilskud på 26 kr. pr. GJ var 53,2 kr. pr. GJ. De oplyste forudsætninger for dette giver imidlertid ikke dette.

Korrektur

I afsnit 2 side 75 skal *elproduktionsanlæg* vist ændres til *opgraderingsanlæg med tilhørende biogasanlæg*.

Som det fremgår af Biogasbranchens specifikke lovkommentarer vil der i nogle få tilfælde være aktører, der har investeret betydeligt i selve biogasanlægget den 8. februar 2019 uden på dette tidspunkt at have bestilt opgraderingsanlægget, hvor leveringstiden er væsentligt kortere. De politiske intentioner er at sikre, at alle der har investeret betydeligt sikres.

I afsnit 3 side 75 henvises til *køberetlige misligholdelsesbeføjelser*, hvor der i forhold til VE-loven henvises til *almindelige obligationsretlige regler og principper*. Det bør overvejes, hvad der er det korrekte grundlag for afgørelse af retsgrundlaget for irreversible investeringer.

Der mangler ”*blive udbetalt*” i sidste sætning i næstsidste afsnit side 76. Her skal vigtigheden af, at Energistyrelsen udarbejder vejlednings- og ansøgningsmateriale parallelt med lovprocessen igen understreges.

Overdragelse af tilsagn

I næstnederste afsnit side 82 fastslås, at tilsagn om støtte ikke kan overdrages, hvis et opgraderingsanlæg lukkes. Dette er særdeles uheldigt og giver ikke mening såfremt opgraderingsanlægget er baseret på opgradering af biogas produceret på et biogasanlæg, som ikke er ejet af samme juridiske enhed. Det bør derfor være muligt at overdrage støttetilsagnet for den resterende tilsagnsperiode til ejeren af det biogasanlæg, som kontraktligt har dannet grundlaget for opgraderingsanlægget.

I bemærkningerne til lovforslaget bør det af forståelsesmæssige årsager præciseres, at dette ikke er tilfældet, når en opgraderingsenhed lukkes fordi den fysisk udskiftes - for eksempel fordi ejeren ønsker at skifte til en ny enhed med lavere metanemission.

Specifikke bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser § 3 (Elforsyningsloven)

Skal der i tredje afsnit i *Til nr. 4* ikke også henvises til §§ 43 f og g? Det er vigtigt, at disse anlæg fortsat er omfattet af Energinets dækning af omkostninger til balancering.

Afsluttende bemærkninger

Biogasbranchen stiller sig naturligvis til rådighed for en uddybning af de afgivne bemærkninger og forbeholder sig muligheden for at fremsende yderligere bemærkninger, herunder i forbindelse med Folketingsbehandlingen af det endeligt fremsatte lovforslag.

Med venlig hilsen

Bruno Sander Nielsen

Brintbranchen

Klima, Energi- og Forsyningsministeriet

bioenergi@ens.dk

J. nr. 2019-1468

Frederiksberg d. 22. august 2019

Vedr. Høring til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning (ændring af de fem gældende støtteordninger til anvendelse af biogas)

Brintbranchen takker for muligheden for at afgive høringssvar til ovenstående forslag til Lov om ændring af fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning.

I Brintbranchen har vi forståelse for stoppet for tilgangen af nye anlæg til de fem gældende støtteordninger til anvendelse af biogas fra 2020. Brintbranchen finder det dog bekymrende, at man som konsekvens af finansiering lovens overgangsbestemmelser trækker finansiering i retning af traditionel biogas, og dermed betragteligt reducerer andre grønne gassers mulighed for at komme i betragtning til støtte. Lovforslaget kan dermed få den utilsigtede konsekvens at hæmme udviklingen af andre grønne gasser.

I energiaftalen af 29. juni 2018 fremgår det, at der skal etableres *en pulje på 240 mio. kr. årligt over 20 år til udbygning med biogas og andre grønne gasser* til opgradering, transport og industrielle processer [...] Der skal sikre en *fortsat udbygning og effektivisering af teknologien i Danmark*.

Det konkrete lovforslag vil have afgørende betydning for udviklingen og udbygningen af flere forskellige gasser. Brintbranchen har forståelse for, behovet for en ordentlig udfasning af den nuværende biogasstøtte, men opfordrer samtidig til, at man afbøder den indirekte finansielle konsekvens for andre grønne gasser. Hermed kan det sikres, at man fremadrettet tilgodeser nye initiativer, og støtte udviklingen af nye grønne gasser, der kan understøtte mulighederne for sektorkobling, lagringspotentialer og -kapaciteten for vedvarende energi, som er afgørende for at nå i mål med den grønne omstilling.

Ved at fremme PtX-processer og udvikling af andre grønne gasser, er det muligt at imødekomme flere af de udfordringer, som følger med overgangen til et bæredygtigt energisystem: Det være sig konvertering af grøn overskudsstrøm, lagring, omstilling af store dele af industrien, der ofte er afhængig af gas, og en balancering af energisystemet. Gasnettet kan komme til at spille en central rolle i at sikre stabilitet og resiliens i det fossile uafhængige energisystem, hvis rammerne for udviklingen tilrettelægges mest fordelagtigt.

Brintbranchen er bekymret over at denne lovændring, fjerner finansieringen fra andre grønne gasser til fordel for traditionel biogas og opfordrer til at der sikres, at der fortsat vil være midler til andre grønne gasser, således som planlagt i energiaftalen.

En sådan ændring vil også være i sammenhæng med intentionerne og de politiske mål, både med støtten til biogas, såvel som i den grønne omstilling generelt. Her vil en bredere udbudsmodel, være af stor betydning for opfyldelsen af målsætningerne.

Brintbranchen uddyber naturligvis gerne ovenstående betragtninger, såfremt der måtte være ønske herom.

Med venlig hilsen

Tejs Laustsen Jensen

Direktør

Sendt til bioenergi@ens.dk

j.nr. 2019-1468

Dok. ansvarlig: NNR
Sekretær: EDR
Sagsnr: s2019-774
Doknr: d2019-17592-2.0
22. august 2019

Dansk Energis hørings svar i forbindelse med ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning

Først og fremmest vil Dansk Energi gerne takke for muligheden for at afgive svar på høringen.

Dansk Energi er forankret i elsektoren, men repræsenterer den brede danske energisektor. Dansk Energis medlemskreds omfatter således også selskaber, der har aktiviteter inden for gashandel og produktion af grønne gasser, herunder både biogas og opgraderet biogas.

Dansk Energi finder grundlæggende, at klimaindsatsen bør være så omkostningseffektiv som mulig, og lovgivningen bør være så tydelig som mulig for at fremme investeringssikkerheden. Derfor finder Dansk Energi det også positivt at ramme for støtte konkurrenceudsættes, og at der samtidigt opnås investorsikkerhed for allerede foretagne investeringer.

Generelle kommentarer

Generelt afspejler høringsudgaven de vilkår, der blev politisk besluttet med energiaftalen af 8. februar 2019 og efterfølgende fortolkningsnotat af 5. april 2019.

Vedr. lovbemærkningerne til §35h fremgår det ikke tydeligt, at der er tale om den maksimale støtteberettigede mængde. Teksten bør afspejle lovtekstens §35h.

Derudover vil Dansk Energi påpege følgende forhold i høringsudgangen:

Dispensationsmulighed

Lovforslagets § 35 g. stk. 5 og 6 indeholder mulighed for dispensation fra skæringsdatoen for opgraderingsanlæg tilsluttet naturgasforsyningsnettet i det tilfælde, at tilslutningen forsinkes på grund af hændelser grundet forhold som ejeren af anlægget ikke med rimelighed kunne påvirke eller forudse såfremt der er afholdt irreversible investeringer.

Dansk Energi vil gerne påpege at der kan være tale om forhold som ejeren med rimelighed ikke kunne påvirke (f.eks. forhalet myndighedsbehandling) som medfører at der ikke kan afholdes de nødvendige, og planlagte, investeringer indenfor skæringsdatoen angivet i § 35 g. stk. 6 men hvor der er afholdt betydelige omkostninger til forarbejdet, ansøgningsproces

mv. Dansk Energi har svært ved at se rimeligheden heri da investeringer alene er tilbageholdende på baggrund af forhold som ejeren med rimelighed ikke kunne påvirke.

Årsnormberegning

Først og fremmest vil Dansk Energi udtrykke forståelse for, at der er behov for en vis budgetsikkerhed i forhold til støtteudbetaling. Derfor indføres med lovforslaget et loft over den maksimale årlige produktionsmængde, som støttemodtagere kan opnå støtte til. Loftet har til formål at sikre budgetmæssig kontrol for staten, investorsikkerhed samt bedre forudsigelighed for støtteordningerne til biogas, da disse ikke er underlagt et udgiftsloft.

Mens Dansk Energi principielt kan støtte en årsnormmekanisme, er Dansk Energi uforstående over for udformningen af §35h og tilhørende årsnormberegning. Konkret er Dansk Energi uforstående over for behovet for at introducere en kapacitetsfaktor på 0,98, da det faktiske støtteniveau bestemmes ud fra anlæggets faktiske produktion og ikke en teoretisk beregning. Der er fuld forståelse for det tekniske aspekt bag faktoren – at alle anlæg har nedetid. Men dette tages der fuldt ud hånd om ved, at støtten baseres på faktiske produktionsdata. Ydermere giver faktoren et negativt incitament til at sikre størst mulig effektiv drift af anlæggene, hvilket Dansk Energi ikke finder hensigtsmæssigt. Dansk Energi foreslår derfor faktoren udskrevet af årsnormberegningen.

Fleksibilitet af støtteudbetaling i hele perioden

Dansk Energi bemærker, at støtten er begrænset til en tyveårsperiode fra det tidspunkt, hvor der første gang udbetales støtte. Som Dansk Energi læser høringsudgaven, vil år med mindre produktion end forventet (mindre end årsnormberegningen) ikke kunne videreføres til de kommende år. Herved opstår der risiko for, at den samlede mængde biogas mindskes, da producenter mister det økonomiske incitament til at sikre en mere effektiv drift. For at gøre op for denne manglende fleksibilitet på tværs af produktionsår foreslår Dansk Energi, at man fra myndighedernes side ser på hele støtteperioden og ikke de enkelte år, når der opgøres en balance for biogasproducentens berettigede støtteniveau.

Er der spørgsmål til ovenstående står vi naturligvis gerne til rådighed for afklaring og uddybning af dette høringssvar.

Med venlig hilsen
Dansk Energi

Nikolaj Nørregård Rasmussen

Til: Energistyrelsen, bioenergi@ens.dk
Energistyrelsen, Dorte Wied, dowi@ens.dk
Energistyrelsen, Signe Marie Søgaard-Hansen, sms@ens.dk

Af: Dansk Fjernvarme, Maria Hedegaard, mh@danskfjernvarme.dk

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

**HØRING AF LOV OM ÆNDRING AF LOV OM FREMME AF VEDVARENDE ENERGI,
LOV OM NATURGASFORSYNING OG LOV OM ELFORSYNING
(ÆNDRING AF STØTTEORDNINGER TIL ANVENDELSE AF BIOGAS)**

19. august 2019
Side 1/5

Dansk Fjernvarme kvitterer for muligheden for at afgive høringsbidrag på udkast til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om naturgasforsyning og lov om elforsyning (Ændring af støtteordninger til anvendelse af biogas).

Indledningsvis vil vi gerne gøre opmærksom på, at vi fra fjernvarmesektoren har interesse i vilkår og prisen på biogas til anvendelse for produktion af kraftvarme og fjernvarme.

Dansk Fjernvarme har på vegne af ca. 400 fjernvarmeselskaber stor interesse i at vilkårene for anvendelse af biogas bliver attraktive, da biogas kan anvendes til fortrængning af naturgas som brændsel ved produktion af kraftvarme og fjernvarme, og dermed bidrage til den grønne omstilling af sektoren.

Fjernvarmesektoren anvender omkring 20-24 procent naturgas i det årlige brændselsmiks. Naturgassen anvendes på kraftvarmeanheder med gasturbiner og gasmotorer samt på kedler. Kedlerne kan både anvendes til mellemlast, spidslast og reservelast. For kraftvarmeanhederne er antallet af årlige driftstimer faldet meget de senere år i takt med at vindkraft har udkonkurreret elproduktionen fra gasanlæg. Mange kraftvarmeværker har under 1.000 driftstimer på deres gasmotoranlæg. Anlæg med anvendelse af gas er meget forskellige i størrelse, fra Silkeborg med 110 MW_{el} gasturbine til små lokale gasmotoranlæg på under 1 MW_{el}. Kraftvarmeværkerne har forskellige muligheder for at anlæggene kan fastholde gas som brændsel og dermed skifte fra naturgas (N-metan) til biogas, eller opgraderet biogas (B-metan).

Fælles for hele fjernvarmesektoren er ønske om aktivt at bidrage til den grønne omstilling. Fjernvarmesektoren investerer årligt flere milliarder i omstillingen. Udbredelsen af solvarme er et eksempel på, hvorledes den meget miljøvenlige solvarme har kunnet erstatte det fossile brændsel naturgas. Efter seneste opgørelse fra Energistyrelsen er fjernvarmesektoren i dag på 61 % vedvarende energi, og 69 % hvis bioandelen fra affaldsforbrænding medregnes.

Det kan forventes at investeringsmæssigt bliver meget tungt at omstille de sidste procenter af varmeproduktionen da det typisk kræver at kapaciteten på de grønne teknologier næsten skal fordobles. Anvendelse af biogas leveret gennem naturgasnettet til de eksisterende kedler er således klart den samfunds- og selskabsøkonomiske billigste måde at konvertere spidslast forsyningen fra fossilt brændsel til grøn energi. Det kræver imidlertid at man fortsat sikre af naturgassen udfases med biogas.

Fra juni 2018 energiaftalen er det en forudsætning at fjernvarmesektoren i 2030 skal være baseret på brændsler, der for 90 % ikke er kul, olie eller naturgas. Fra sektoren er vurderingen at 100 % CO₂-neutralitet måske endda er muligt. Det kræver dog at biogas får en større rolle end i dag, hvor biogas udgør ca. 1,5 % af det årlige brændselsmiks.

Gas er et rigtig godt brændsel, eftersom det kan lagres og anvendes i hurtigt regulerende enheder. Til spids- og reservelast er gas et godt brændsel for både el- og fjernvarmeproduktionens forsyningssikkerhed. Det er fjernvarmesektorens ønske at dette fortsat skal være tilfældet. Mange af de vedvarende energikilder er vejrafhængige. Således hverken solvarme eller eldrevne varmepumper baseret på vindkraft, når der er vindstille nætter. Her er et lagerbart og nemt brændsel som gas at foretrække.

Med regeringens mål om at CO₂ udledningen skal være nedbragt med 70 % af 1990 udledningen i 2030 bliver der brug for at alle sektorer bidrager. For de større el- og kraftvarmeproducerende anlæg (over 20 MW_{th}) er der tale om kvoteregulering og derfor vil de fortrinsvis bidrage til CO₂ reduktionen ved at fjerne kvoter. Derimod er der gode muligheder for at få reduceret CO₂ udledningen fra el- og kraftvarmeenheder uden for kvotereguleringen, gennem brændselsskift – herunder særligt udfasning af naturgassen.

Naturgas kan fortrænges af solvarme, men selv verdens største solvarmeanlæg i Silkeborg formår kun at bidrage med 20 % af varmeleveringen, og primært om sommeren. Store eldrevne varmepumper skal ikke kunne dække hele årsproduktionen af varme, men dimensioneres klogt så varmepumperne f.eks. samarbejder med kedler baseret på træflis eller halm og samlet set opnå fornemme virkningsgrader og høj effektivitet samtidig med at der er tale om CO₂ neutralitet. El til varmepumperne forventes også at blive med lavere CO₂-aftryk fremover, med mindre der importeres el baseret på kul og brunkul i f.eks. Tyskland. Tilbage er der et fortsat stort behov for at have adgang til en lagerbart hurtigt regulerende brændsel. Danmark har en kæmpe fordel ved at have en komplet gasinfrastruktur, der endda er blevet betalt. Konvertering fra naturgas til biogas og opgraderet biogas er derfor langt nemmere i Danmark end andre lande.

Fjernvarmeværkernes kedler kan anvende naturgas, ren biogas og opgraderet biogas lige godt. Motor og turbineanlæg anvender bedst naturgas eller opgraderet biogas. Enkelte anlæg som f.eks. såkaldte gårdbiogasanlæg har lukkede kredsløb og anvender biogas direkte på særlige motoranlæg for el- og kraftvarmeproduktion.

Fra fjernvarmesektoren mener vi derfor det er særdeles afgørende for de næste års udvikling af energisektoren og opfyldelse af de politiske mål inden for klima og energi at vilkårene for biogasudviklingen ikke spænder ben. Vi har fuld forståelse for at Finansministeriet vil se med bekymring på de dalende indtægter fra afgiften på naturgas og derfor modsætte sig alt for gunstige vilkår for biogassen. Resultatet bliver dog ikke at fjernvarmesektoren fortsat anvender naturgas og betaler afgifterne, da CO₂ skal begrænses.

Fjernvarmesektoren vil da fravælge gasteknologierne og i stedet investere i solvarme, el-drevne kedler og varmepumper samt biomasseenheder. For statskassen vil resultatet være det samme i relation til indtægter fra afgiften på naturgas – de vil falde. Men Danmark får et mindre robust og diversificeret energisystem, hvis gas helt udfases som følge af dårlige vilkår for biogasområdet. Og nok så uheldigt vil staten stå tilbage med en gasinfrastruktur uden distribution, men blot med transmission for udlandet.

Dansk Fjernvarme opfordrer derfor til at vilkårene for biogassen revurderes. Der bør politisk stilles og besvares følgende spørgsmål.

- Vil de foreslåede beløbsniveauer for biogas sikre at biogas også fremadrettet får en central placering i den samlede og sammenhængende energistruktur?
- Vil de foreslåede vilkår for biogassen bidrage til opfyldelse af 70 % målet i 2030?
- Hvor robust er vilkårene for biogas i relation til en udvikling hvor markedsprisen på naturgas falder de kommende år – eller modsat stiger kraftigt i kortere eller længere perioder med politiske eller markedsræssige kriser?
- Hvis naturgas skal udfases og ikke erstattes af biogas eller opgraderet biogas, hvilke miljøvenlige brændsler skal da anvendes til dækning af behov for spids- og reservelast enheder til sikring af den høje forsyningssikkerhed?
- Hvad skal den danske gasinfrastruktur anvendes til, hvis vilkårene for biogas gør at biogassen fravælges af de væsentlige gaskunder (bl.a. fjernvarmesektoren)?
- Hvad skal der ske med landbrugets affald, hvis ikke der er biogasanlæg til omsætning af affaldet til biogas, og hvorledes skal landbrugssektoren leve op til sin andel af 70 % målet, hvis det vigtigste middel fjernes fra værktøjskassen?

Dansk Fjernvarme må derfor bede om, at Folketinget revurdere lovforslagets vilkår for biogassektoren med henblik på at sikre en udvikling og ikke en afvikling. Det er nok muligt at satsene og vilkår for biogassektoren er del af en politisk aftale. Skal vi nå 70 % målet kommer rigtig mange aftaler til at skulle genåbnes for tilpasninger.

Vi håber at der vil blive taget hensyn til vores bemærkninger og at de efterfølgende også finder vej til det endelige lovforslag.

Generel bemærkning til lovforslaget

I bemærkningerne til lovforslaget står der: Lovforslaget har positiv miljø- og klimaeffekt. Det er ingenlunde tilfældet for Fjernvarmebranchen, lovforslaget vil stoppe og lægge loft over tilgangen af biogas til naturgasnettet.

Det bør i alle sammenhænge indgå at en ikke udnyttet årsnorm et år kan tillægges årsnormen i året efter frem til tilskudsperiodens udløb. For anlæg der er ejet af samme firma, bør max produktionen gælde alle anlæggene og ikke kun baseret på matriklen. Dvs. en ikke udnyttet produktion på et anlæg, kan overføres til et andet anlæg i firmaet. Årsagen er at produktionen kan være betinget af uheld og nedbrud på et anlæg, som derfor må erstattes med produktion på et andet anlæg på virksomhedens egen matrikel.

Termisk forgasning gas

Danmark er med udvikling af anlæg, der forgasser biomasse godt på vej med en teknologi, der reducerer emissionerne for bl.a. NO_x og SO₂ og dermed miljømæssig fordelagtig. Der er bygget få anlæg i Danmark, der får tilskud. Ved at lukke for tilskud til termisk forgasningsanlæggene, er der meget stor risiko for at den type anlæg ikke kan bygges, men at man i stedet bygger konventionelle anlæg.

Der er fortsat behov for støtte til at udvikle anlæggene og forbedre dem, så de bliver økonomisk ligeværdige med andre anlæg. Ligesom vindmøller der fik driftstilskud i en lang årrække for at udvikle teknologien til en konkurrencedygtig proces. Derfor bør der ikke lukkes for tilskuddene til den type anlæg, da det sætter en stopper for en positiv udvikling.

Krav til støtte

Støtten er betinget af at anlæggene lever op til grænseværdier for metan udslip. Krav, der endnu ikke er fastlagte. Det kan på sigt betyde at anlæggene må investere i nyere teknologi for at leve op til kravene. Sådanne investeringer kan være så høje at anlæggene ikke mere kan drives rentabelt. I den forbindelse hjælper det ikke at anlæg før 2012 får støtte 20 år fra 2012, hvis investeringerne til begrænsning af metan udslippet bliver høje. Det er desuden vanskeligt at forholde sig til et krav, hvor grænseværdien ikke er sat.

Meromkostning

Der pålægges anlæggene en meromkostning til metan målinger til en skønnet pris på 30.000 pr år. Dertil lægges ekstraomkostninger til opfølgning og dokumentation for anlæggets egen personale. Anlæg der etableres efter 2020 vil formentlig også få krav til emissionerne af metan, hvilket er rimeligt, men når der så ikke er tilskud, vil det betyde endnu en udgift, der gør biogas mindre attraktivt

Bemærkninger til konkrete formuleringer i udkastet til lovforslaget.

§43 f tilføjelser til stk. 6

Der kan meddeles tilsagn efter stk. 4 eller stk. 5 hvis der senest den 1. maj 2020 er indgivet en fyldestgørende ansøgning om tilsagn. Der skal ansøges om tilsagn efter stk. 4 eller stk. 5 for hvert elproduktionsanlæg. De el producerende enheder, der findes på én produktionsenhed, anses som udgangspunkt for ét elproduktionsanlæg, med mindre der efter 2012 er investeret i en yderligere el produktionsenhed i kombination med en udvidelse af biogasanlægget. I så tilfælde består anlægget af to elproduktionsanlæg.

§43 f Stk. 7. Tilsagn efter stk. 4 eller 5

Der tilføjes: For hvert el produktionsanlæg omfattet af stk. 4,

§43 h Ny stk. 6:

For anlæg der jf. §43f stk. 6 består af flere el produktionsanlæg fordeles årsnormen på basis af forholdet mellem enhedernes årsproduktion i 2018. Hvor det nye anlæg er idriftsat efter 1. januar 2018 fastlægges produktionsnormen for ældste produktionsenhed efter 12 gange højeste månedsproduktion i 2018. Mens det nyeste produktionsanlæg fastlægges på basis af §43h stk. 3.

§43 i stk. 2.

§43 omhandler tilskud til transport, biogas og procesformål samt varme alligevel er der i stk. 2 skrevet tilskud til el produktion.” Hvis anlægsejeren dokumenterer, at anlægget har haft en atypisk produktion i hele 2018, kan årsnormen efter ansøgning fra anlægsejeren undtagelsesvis fastlægges på basis af den tilsvarende maksimale månedlige elproduktion i et tidligere år”. Det gør formuleringen klar hvad der er hensigten om varmeandelen kan få et tilskud

Ny §43 j stk. 2

I de tilfælde hvor biogasejer og tilsagns/ tilskudsmodtager ikke er samme juridiske person kan et tilsagn om pristillæg jf. §43 b, §43 c, §43 d, § 43 f, §43 g, herunder de fastlagte tilskudsperioder og årsnormer overdrages fra tilsagnsmodtager til biogasejeren af det bagvedliggende biogasanlæg ed hvem der er indgået bindende aftale om køb af biogas. Ejeren af det bagvedliggende biogasanlæg kan alene udnytte det overdragede tilsagn med biogas fra samme biogasanlæg.

§43 j stk. 2 ændres til stk. 3**§2 med henvisning til §35 d stk. 4.**

Der henvises til at Klima- Energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om kriterier for bæredygtighed for at kunne opnå støtte. Da kriterierne ikke er beskrevet, er det en meget usikker fremtid for anlægge. Der kan være risiko for at gældende praksis for bæredygtighed ændres og anlæggene derfor pludselig kan stå uden tilskud. Der bør på nuværende tidspunkt fastsættes bæredygtighedskrav som er gældende i de 20 år tilskuddet gælder

Ny §35 i stk. 2

I de tilfælde hvor biogasejer og tilsagns/ tilskudsmodtager ikke er samme juridiske person, kan et tilsagn om pristillæg jf. §35 g, herunder de fastlagte tilskudsperioder og årsnormer overdrages fra tilsagnsmodtager til biogasejeren af det bagvedliggende biogasanlæg med hvem der er indgået bindende aftale om køb af biogas. Ejeren af det bagvedliggende tilsagn med biogas fra samme biogasanlæg.

§35 i stk. 2 ændres til ny stk. 3

Dette er bemærkningerne fra Dansk Fjernvarme. Såfremt der er behov for nærmere uddybning eller en dialog om punkterne er vi selvsagt til rådighed.